

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 30 de gener de 1992

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

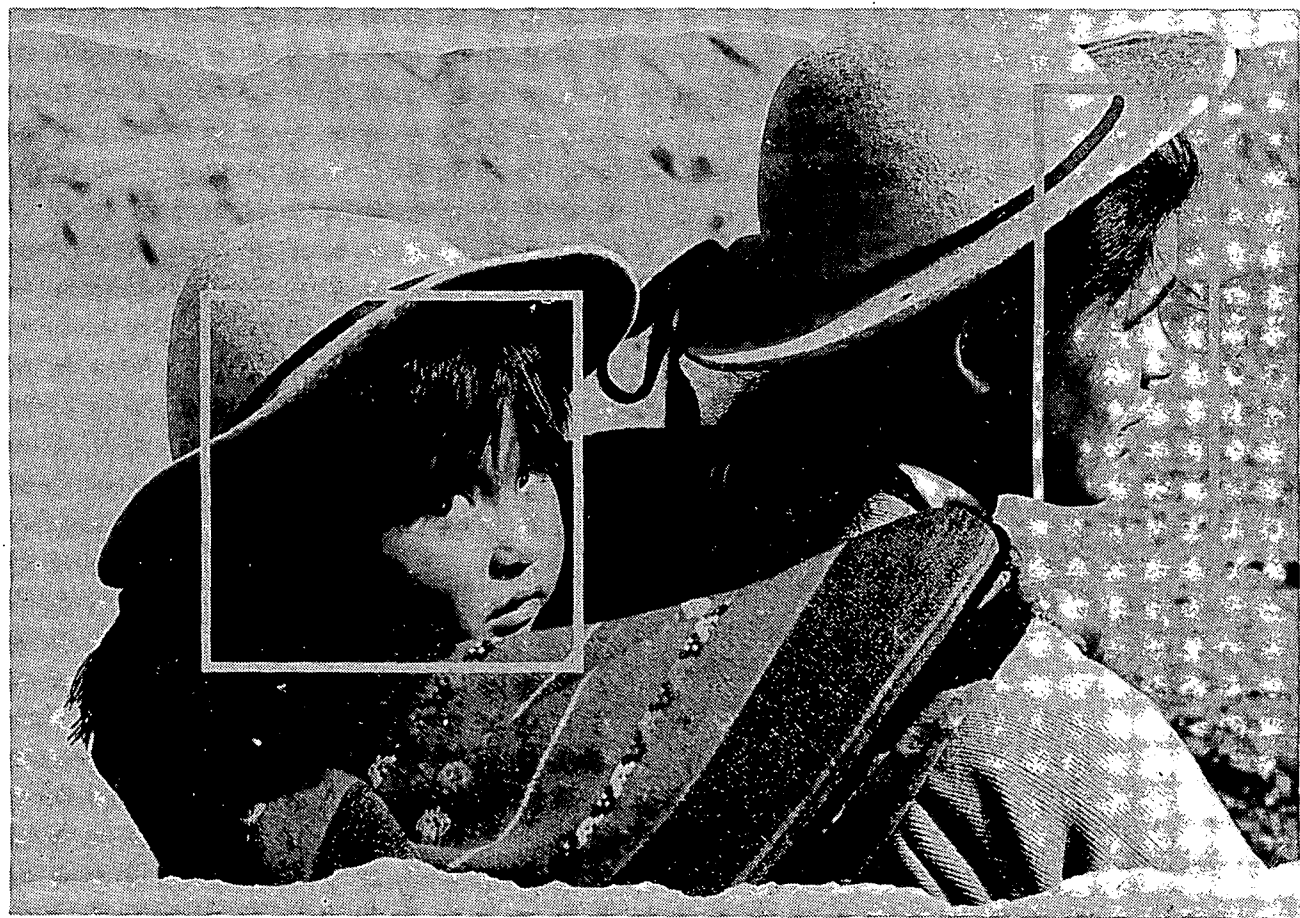
Any XIII - Núm. 645 150 ptes.

Àmplia participació

Concurs radiofònic sobre tema religiós

GIRONA.— La Delegació de Mitjans de Comunicació del Bisbat de Girona ha organitzat un concurs de Ràdio entre els oïdors de la vintena d'emissores que cada setmana emeten el programa religiós "Església Viva". Les preguntes eren aquestes: A quina edat va morir Jesucrist segons la tradició? I, quantes cartes escrites per sant Pau es troben en el Nou Testament?

Els guanyadors han estat els següents participants: *Isidor Arjona, Maria Mont, Llorenç Soy, Neus Escarrà, Victòria Font, Montserrat Farreny, Pere Aiguaviva, Mercè Colomer, Montserrat Julià i Pilar Salvans*, que rebran un lot de deu a quinze discos cadascun. *Flora Mercader, Carme Morató i Maria Teresa Rincon*, que rebran tres llibres de **Mossèn Tronxo**, de **Josep Maria Ballarín**. I, finalment, han resultat també vencedors *Carles Colom*, que té un dinar pagat per dues persones al santuari dels Àngels; *Dolors Viñas* que rebrà un **Nou Testament** amb il·lustracions; *Josep Castanyer i Anna Illa*, que rebran dues bibles de **Montserrat**; i *Francesc Camps*, que ha aconseguit un ràdio-cassette amb doble platina.

Els propers dies 8 i 9, XXXIII Campanya contra la Fam

La solidaritat, el nostre major repte

Els propers dies 8 i 9 de febrer tindrà lloc la XXXIII Campanya Contra la Fam, organitzada per Mans Unides sota el lema: "La Solidaritat, el nostre millor projecte". Enguany, s'espera poder finançar un centenar de projectes des de Catalunya, comprnent diversos països d'arreu del món.

"Mans Unides" treballa tot l'any en la lluita contra la fam i per finançar projectes de desenvolupament en el Tercer Món, de

manera que les comunitats que presenten un programa a aquesta organització, després puguin continuar la seva tasca de manera autosuficient. Les subvencions arriben directament als interessats, sense intermediaris i sense el control dels governs, per garantir que la quantitat demanada arribi íntegra a aquells que estan implicats en el projecte de desenvolupament.

L'església catòlica es manté en el país dels tulipans

Holanda: menys capellans però més diaques permanents

UTRECHT.— En els Països Baixos, la taxa de pràctica dominical de l'Església catòlica va ser al voltant del 14 per cent durant l'any 1991, segons les estadístiques publicades per l'Església. Les xifres pel que fa al baptisme, la confirmació, el casament i els funerals també han baixat. Manifesten que hi ha una disminució i un envelliment del clergat i dels religiosos —71 per

cent dels 15.000 religiosos no estan en actiu— però en canvi hi ha un augment dels diaques permanents, dels treballadors pastorals i dels ingressos en l'Església.

L'1 de gener del 1991, els Països Baixos tenien una mica més de 15 milions d'habitants, dels quals hi havia 5,6 milions de catòlics enregistrats (37 per cent de la població, un lleuger retrocés del 0,3 per cent de l'any anterior). La

proporció de catòlics varia molt d'una regió a l'altra: 96,4 per cent en la diòcesi de Roermond contra el 8,3 en la diòcesi de Groningen.

Segons un inventari efectuat en el mes de març del 1991, la taxa de pràctica dominical era d'un 14 per cent, un lleuger retrocés del 2,4 per cent pel que fa l'any 1988. Les estadístiques referides als altres sagraments

confirment la constant erosió en aquests últims anys. El cas del matrimoni és particularment colpidor. El nombre total dels casaments civils ha augmentat en un 14 per cent desde 1982, i el nombre de casaments religiosos ha retrocedit en un 28,3 per cent.

El clergat al servei de set diòcesis holandeses compta amb 2.130 sacerdots (diminució de 113 en 1990). En canvi el nombre

de diaques permanents ha augmentat en 25 (són 120), així com el dels treballadors pastorals (39, sobre un total de 543). Entre aquests treballadors pastorals que han rebut un càrrec oficial del seu bisbe, 30,6 són dones (l'1 per cent). 20 sacerdots diocesans han estat ordenats el 1990. El nombre d'ingressos a l'Església presenta una lleugera millora amb 743 persones l'any 1990.

RUTA DE SANT PAU

GRÈCIA I TURQUIA

Indrets evangelitzats per sant Pau i esglésies de l'Apocalipsi

Del 22 d'abril al 9 de maig

INDRETS DE L'ITINERARI:

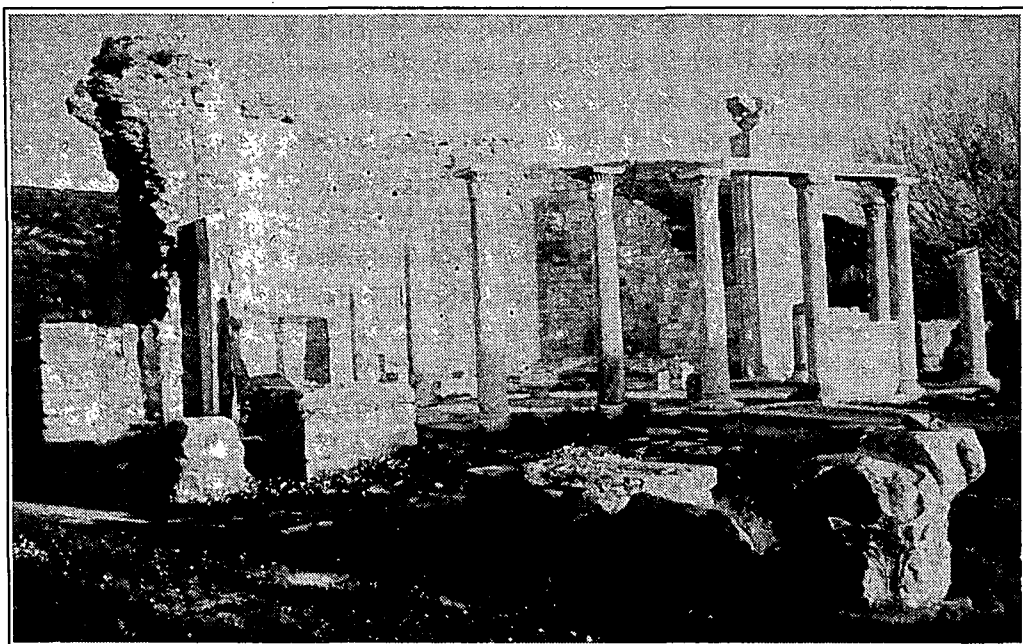
TURQUIA:

Istanbul
Adana
Tarsus (Tars)
Konya (Iconi)
Capadòcia: Nevsehir, Goreme...
Yalvaç (Antioquia de Psisídia)
Egridir
Perga
Aspendos
Side
Antalya (Atàlia)
Pamukkale (Hieràpolis)
Afrodisia
Priene
Milet
Selçuk: Efes i casa Mare de Déu
Izmir (Esmirna)
Bergama (Pèrgam)
Truva (ruïnes de Troia)
Çanakkale
Kesan

GRÈCIA:

Philippos (Filips)
Lydia
Kavála (Neàpolis)
Tessalònica
Véria (Berea)
Kalambaka i monestirs de Meteors
Delfos
Ossios Loukas
Súnon
Korinthos (Corint):
el canal i la ciutat antiga
Micenes
Epidaure
Atenes

Efes: església del concili.

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Amb l'assistència tècnica de:

UE ULTRAMAR EXPRESS

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ **CATALUNYA CRISTIANA** PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!

Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

Contra la corrupció, amb lucidesa

Potser no és mala cosa que el tema de la corrupció política hagi esdevingut notícia d'actualitat. Potser, així, aconseguirem que siguin preses algunes mesures eficaces per a combatre-la....

Però la qüestió és massa seriosa per convertir-la en arma política contra els governs. Entre d'altres raons perquè, com que les diverses administracions estan governades per partits diversos, els més importants d'aquests són alhora oposició en un lloc i govern en un altre. D'aquesta manera, les seves acusacions sistemàtiques els converteixen tots en acusadors i en acusats. El resultat és un cert descrèdit generalitzat de la classe política que pot pesar negativament en la imatge mateixa de la democràcia. I això és perillós.

Les generalitzacions sempre són injustes. Fer córrer frases com "tots són iguals" és crear confusionisme, pessimisme i, no poques vegades, contribuir a favorir alternatives de caràcter autoritari o abonar vicis ancestrals d'inhibició de la cosa pública per part de persones que hi podrien aportar un aire nou. A més, una posició tan negativa denigra els polítics honestos. I no podem desconèixer que entre aquests hi ha homes i dones honestíssims i, a més, generosos, que es mouen per una idea noble.

L'única resposta adequada a la corrupció política és localitzar-la i, un cop descoberta, aplicar la llei amb fermesa i sense accepció de persones ni de partits.

A més de no estar generalitzada dins l'àmbit polític, la corrupció moral té lloc dissortadament, en tots els àmbits de la vida i no solament en el camp polític. El document dels bisbes d'Espanya "La veritat us farà lliures", tan malacollit, d'entrada, i, després, prou acceptat implícitament en moltes de les seves denúncies, anava més enllà de la política. Si és veritat, en una certa mesura, que la corrupció política contribueix a corrompre la societat, també ho és que d'una societat corrupta no se'n pot esperar una política neta. La corrupció fa malbé la família, embruta el món professional i dels negocis, arriba a manifestar-se en l'expansió desorbitada del joc, en la banalització del sexe, en el consentiment de bosses de marginació angoixants...

Des d'una visió cristiana de la vida, tots aquests aspectes de la corrupció ens demanen una acció regeneradora de l'home. Regeneració que comença a l'interior de la persona i des d'ell emergeix a l'exterior. No a l'inrevés. És l'arbre bo, segons la paràbola evangèlica, que fa bona fruita, sense que sigui possible millorar la fruita i no voler actuar sobre l'arbre.

Seria una il·lusió ingènua pensar que els governs tenen la culpa de tot i que des de la política podríem millorar la societat. Hi ha, ben cert, una responsabilitat important dels polítics, però la majoria de les corrupcions morals que ens aclaparen són imputables a la societat. Aquí, precisament, radica un missatge d'importància primordial: no n'hi ha prou amb projectar una societat tècnicament perfecta, perquè no solament de pa viu l'home... Des de la fe s'arriba on no arriba la política... Els cristians hem de sentir-nos cridats a aportar ànima a la nostra societat... Predicar la conversió personal és treballar en profunditat contra la corrupció... Cercar el regne de Déu i la seva justícia té la promesa del Crist de portar-nos, de més a més, moltes altres coses...

Any 1492: Cristòfor Colom descobria Amèrica, i poca cosa se sap sobre el que va fer, a la manera dels grans inspirats, sovint inconscients de la grandesa de llurs accions. Però nosaltres que, cinc segles després, coneixem els fets i les conseqüències, sabem millor que l'aventurer genial el que ha estat, en si mateixa i davant Déu, la immensa aventura?

¿No ens demanarem si descobriments i conquestes han de ser inscrits en lletres gloriuses, en una història marcada per l'expansió de la civilització europea i cristiana, fora dels seus centres fins als confins de l'univers? ¿O si els tergiversaments, al contrari, han afegit un negre capítol a la crònica dramàticament monòtona, de rapinyes i violències humanes que deshonren per sempre l'home occidental?

Després de tantes competents recerques que permeten reconstruir cada un dels seus passos per mar i per terra, no sabem pas millor si "l'inventor" de les Amèriques era un il·luminat rapaç, àvid de diner i d'honors, o un predestinat, ordenador de la terra de Déu, guiat, com profèticament indica el seu nom, per la coloma de l'Esperit.

¿Cal creure's les biografies malvolentes, que l'aniversari fa proliferar, o donar la raó a Isabel la Catòlica i a Paul Claudel, fascinats l'un i l'altre pel prestigi i la seducció del "gran almirall del mar oceà"?

Aquestes alternatives tan dispars són, si hom les pren en conjunt, una sola i mateixa veritat: aquesta coexistència dels extrems, sublimitats i turpituds que fan tan sensible en temps revolucionaris el tràgic de la història. Aquests extrems no tenen el mateix pes. En els temps de favor i de furor, el clar aixecament dels herois i dels sants sempre ha passat amb alta onada totes les marees negres. Així, sobre el pas de Colom, l'epopeia missionera. Amb la qual es pot nodrir una celebració.

Any 1792: Un esdeveniment prodigiós capgirava Europa. A França, una monarquia mil·lenària s'ha esfondrat en unes hores d'avalot, i una Convenció nacional ha proclamat la República. Tot s'ha esdevingut com si la revolució de 1789 hagués, per una radicalització progressiva, assolit el seu darrer objectiu: canviar els subjectes d'una monarquia en ciutadans d'una República.

Exemple i repte. La Terra tremola, els reis vacil·len sobre llurs trons, i els pobles s'estremeixen d'alegria. La "invençió" no fa gaire d'un món nou, ¿no podria ser saludada per la mateixa música triomfal?

En els dos casos, tanmateix, el gran esdeveniment és susceptible d'una contestació despietada. El 1792 no solament no ha aconseguit el 1789, sinó que inaugura un procés que contradiu la revolució liberal dels drets de l'home. Els "republicans", encesos per una convicció massa nova, es posen d'acord per acomiadar els anys de llibertat, i daten llur revolució com a any I de la igualtat.

Es canvia d'amo de pensar i Montesquieu és substituït per Rousseau. Els drets de l'home, esborrats per "les circumstàncies", cedeixen lloc a les màximes romanes de la salut pública i de la raó d'Estat. Sentències de bronze tan allunyades dels escrits fundacionals, que podrien ser les Benaurances evangèliques, les pràctiques, en els dos mons, dels inquisidors d'Espanya. Amb el discurs de la justificació farisaica cada vegada.

La Convenció no fou pas menys "majestuosa", segons paraula de Gregoire, quan proclama la República. Majestat d'un moment titànic. Pelion sobre Ossa. Guerra civil sobre guerra estrangera. Coexistència dels extrems. Les matances de setembre i Valmy. El terror i la glòria. Desmesures de l'horror i del sublim.

Potser els antagonistes que feien tan bon mercat de la vida, la seva i la dels altres, s'alegraven en la complicitat misteriosa d'un heroisme fora del comú. El senyor ministre de la cultura i del bicentenari, si és cridat a fer memòria de l'any I de la República, té, com també les autoritats que tenen al seu càrrec l'aniversari colombí, el doble deure, en confessar el tràgic de la història, de no ometre demanar perdó a les víctimes sense oblidar-se de glorificar els herois.

Any 1992: L'home de l'any recentment inaugurat podria ser molt bé Joan Pau II. L'aposta no és gaire atzarosa, ja que el nostre moment històric sembla dedicar-li personalment els més alts dels seus reptes.

¿Per què no serà capaç d'aixecar-los no tot sol, sinó amb l'assistència de l'Esperit i la d'aquest "poble de Déu" que a vegades sap reconèixer on són i qui són els homes de Déu?

La primera inquietud del Papa és el destí d'aquesta Europa en camí de trencar-se en dues, la part occidental cercant treballament d'unificar-se, mentre que la part oriental té la proa enfocada als trencaments nacionalistes i als fanatismes comunitaristes. Joan Pau II ha dit les paraules que convenien per denunciar el mal i anunciar l'única esperança: que estant exclosa tota restauració, el vell continent renovella el seu esperit i la seva ànima per una vitalització de la cultura i de la fe cristiana. Que ell sigui escoltat, es desitja bon any a Europa.

L'aniversari del 1492 serà per Joan Pau II el gran tombant del seu pontificat, i una mena d'hora de la veritat. L'home de l'universal hi serà confrontat amb l'escissió catastròfica de l'univers entre el món de la riquesa i el de la pobresa. Repte a la consciència cristiana que aquest Papa sempre ha rebut a ple cor. Allò que dirà i farà és d'importància decisiva. Molts el veuen patollejant en les ambigüitats. La contestació prospera als dos costats de l'Atlàntic. Hi ha escopetes amagades pels matolls i salves prematures han estat disparades.

No tinguem por. L'ànima de Bartolomé de Las Casas, el defensor dels indis que salva l'honor cristià, guiarà els passos del Papa. Tanmateix, no esperem d'aquest home de rigor que caigui en un relativisme culturalista, al qual havia cedit alguna vegada el cèlebre dominicà tan bon tercermundista i tan veritable etnòleg. Perquè Quetzalcoatl ha deixat lloc al Déu de Jesucrist, l'indi modern pot reivindicar dignitat i drets en nom dels valors evangèlics. Una evangelització continuada durant dos mil·lennis, ha traguinat prou impureses, també escàndols, en les seves vies i mitjans per trobar-se gairebé sense forces.

I el 1992 també seria un any inaugural si Joan Pau II proclamés a Santo Domingo, l'any I de la nova evangelització

■ Étienne Borne
(De "la Croix")

RESPIR

El disegni del Pare

Jesús, en acostar-se a Joan i en entrar en el Jordà perquè el Baptista el bategi, compleix, segon que ell mateix diu, el disegni del Pare, la seva voluntat, que no és altra cosa sinó que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat, expressat amb paraules de la primera carta a Timoteu, 2:4. I nosaltres, submergint-nos entre els homes, que és com dir: deixant que ens tornin a batejar, hem de ser conscients de portar a terme el mateix disegni, la mateixa voluntat, de complir la mateixa justícia; és a dir: treballar, fins a donar si cal la vida, per la salvació de tots els homes. En aquest que hem dit segon baptisme, ens submergim en el dolor i en la mort de cada dia i de tot el món. Units al Senyor, ho tastem tot, passèm per tot, ho assumim tot, per no deixar res ni ningú darrere, perquè no quedi ningú fora, al moment que esclatarà la vida. És així, precisament, la voluntat del Pare.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutlar
Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.
Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Peire Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Muné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaia; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEM-

BARRA: Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESpanya.
Disseny: Josep Samper.
Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 14.690 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 19.890 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 27.690 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA
Gerent: Jaume Roigé i Torreneguerós
Redacció, administració, publicitat i autoedició: Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.
Impressora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.
D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

El discret testimoniatge d'un poeta

De vegades els conceptes abstractes ens confonen o ens inhibeixen, mentre les realitats senzilles ens il·luminen i ens estimulen. Així, parlant del diàleg entre fe i cultura —un tema ben actual— ens podem perdre i, en canvi, dient un nom, per exemple, Joan Teixidor, ens podem entendre de seguida.

De Joan Teixidor, poeta tan lúcida i tan sobri, m'ha cridat l'atenció, aquests dies el record càlid que ha deixat en alguns escriptors que el tractaren. Record de l'home ric d'experiència interior, d'autor de poesia i de crítica d'art i, també, record de cristià sense èmfasi. Penso que val la pena remarcar algunes coincidències significatives en aquest punt.

Néstor Luján ha escrit: "Per a mi va ser un mestre entre el que deia i el que no deia, i no pas tan sols en l'ofici de les lletres, en el qual mai no se sap prou, sinó també en el nivell dels ensenyaments humans, sempre d'una ètica clara, optimista, esperançada. Era silenciosament catòlic, un dialèctic elegant i un extraordinari amic". Un altre conegut escriptor, Josep M. Espinàs, diu que Teixidor "conservava viu interès per l'art contemporani, i la fe religiosa, però no gastava veu d'Apòstol ni músculs de lluitador". I Teresa Pàmies comenta així l'enterrament del poeta: "No fou una cerimònia oficial com les que hem patit darrerament, sinó el funeral d'un poet profundament creient però respectuós i solidari amb els qui, agnòstics o militants d'un laïcisme rigorós, trobaren entrebancs per expressar-se en la llarga nit franquista". I cita aquests versos: "No em compadiu, sóc infeliç i alt/ i gairebé captiu d'aquest incendi/ transfigurant la nit./ Hi ha dies/ llargs com la història dels homes./ És un instant el que ens salva./". I conclou: "L'instant salvador el trobà en la fe cristiana i el seu funeral n'era la continuació". Són unes cites, aquestes, que ens permeten de rastrejar la identitat d'un testimoniatge de fe ben peculiar: plenament encarnat en una persona concreta, perquè és, òbviament, la persona qui té una actitud de fe i dialoga amb qui en té una altra... una persona plenament situada i arrelada en el seu món... una persona, a més, que probablement no hauria entrat mai en la llista d'un diàleg programat entre fe i cultura. I, encara, una persona, un creient, que no restava, com a tal, al marge de la seva obra, sinó que s'hi abocava i s'hi reflectia. La discreció —"silenciosament catòlic"—, la manca d'agressivitat —"ni veu d'apòstol ni músculs de lluitador"—, el respecte a l'altre —"solidari amb els qui, agnòstics... trobaren entrebancs"— no són aquí solament trets que acompanyen el testimoniatge, sinó part constitutiva d'aquest, el toc de gràcia que el feia admirable. Un carisma especialment preuat entre gent cansada de paraules gastades.

En un comentari del 1952 sobre Eugenio Montale, recollit al llibre "Entre les lletres i les arts", Joan Teixidor aplicava al poeta italià aquestes paraules d'Antonio Barolini: "Un senyor qualsevol lleugerament encorbat; pot portar un bon abric i un vestit impecable, però tot i essent-ho, ell aconseguix que semblin modestos". Se m'acut que aquest és també el cas de Teixidor respecte de la fe cristiana, que ell aconseguí de fer modesta i suggerent.

■ J. Carrera Planas

Un amic meu em repeteix sovint que els catòlics catalans estem en plena **crisi de la dormició**. Té raó. La tònica general del cristianisme de casa nostra es caracteritza per la manca d'esma. El conformisme s'ha apoderat dels cors de no pas pocs sacerdots. És clar que també n'hi ha que viuen en l'autocomplaença del cercle estret de la seva comunitat o grup de fidels. Però l'ensopiment és una actitud força generalitzada. Malgrat les iniciatives —lloables— de comunitats i grups de cristians que treballen de valent, la **descriptianització** continua. No dic la "religió", car aquesta apareix avui sota noves i insospitades formes. La veritat és que el col·lectiu catòlic no incideix avui de manera prou significativa en la societat catalana. Ja sé que de seguida hi haurà qui em replicarà amb raonaments sociològics: vivim dins una societat plural, i això es reflecteix en les nostres pròpies famílies, en l'ambient cultural, en una major llibertat d'elecció, etc.

Totes les teories i explicacions d'ordre sociològic del món, però, no apaivagen en mi la **inquietud** que experimento, com a evangelitzador, davant algunes situacions concretes. Poso exemples: el noi d'una família profundament cristiana que, de sobte, deixa d'anar a missa; el laic adult responsable, membre d'un consell pastoral, que abandona la dona per anar-se'n amb una noia més jove; el matrimoni que, desencisat, marxa de puntetes de l'Església; i tant gent senzilla que troben en grups com els Testimonis de Jehovà el que no els donem a les nostres Esglésies. Tots ens hauríem de sentir interpel·lats per aquestes situacions i hauríem de reaccionar. És urgent que sortim de la crisi de la **dormició**. Però, què és el que podem fer?

Com a cristians som portadors d'un nostre judici de valors que hem de fer present i de confrontar amb els altres. D'iniciatives —insisteixo— n'hi ha, però sembla que els manca aquell "ardor" que el Papa demana per

a la nova evangelització. Es fan coses meritòries, però molt sovint com qui compleix un deure o elabora fredament un projecte. El que ens manca és l'engrescament! El mes de setembre, per exemple, se celebrà un congrés sobre els exercicis de sant Ignasi "al servei de la parròquia". Magnífic! Tots sabem com fa molts anys l'obra del P. Vallet influí fins a penetrar capil·larment multitud de parròquies. I més recentment un arxiprestat de Barcelona experimentà una intensa renovació espiritual gràcies als exercicis "de cap de set-

reflex d'una **crisi d'identitat**? Jo no en tinc cap mena de dubte! Aquesta ha marcat —cal que ho reconeguem humilment— el cristianisme català de després del Concili. Hom pot trobar en el darrer llibre del teòleg Josep Maria Rovira, "**Societat i Regne de Déu**", una lúcida anàlisi dels diversos factors que hi han incidit. El marxisme ha tingut el seu pes específic. Però també hi han influït d'altres causes que ara no és el moment de descriure. I les responsabilitats cal compartir-les entre tots. Ara bé, el cristianisme, com ens ho ha recordat després del recent Sinode el cardenal Jean-Marie Lustiger, mai no ha suscitat una adhesió general: "Com que és una crida a la **conversió personal**, sempre ha trobat oposició. Si no, no seria el llevat que fa fermentar la massa. El descobriment de Déu i de l'amor de Crist sempre ha transtornat i renovat la vida de cadascú i de les societats. Només els conformismes susciten una adhesió fàcil. La fe cristiana fa despertar a la llibertat i als seus riscos".

A alguns els fa por la paraula "**identitat**". Temen que signifiqui un retorn a postures reaccionàries. Una manera de legitimar una hipotètica restauració eclesial en marxa. No negaré que existeixi un risc d'aquesta classe, sobretot, si nosaltres mateixos no en sabem descobrir i viure la seva positivitat. La identitat cristiana no va **en contra** de ningú. La identitat l'hem de veure justament com un servei, una veritable diaconia, una proposta plena de vida i això sempre en funció d'una presentació més nítida i clara del rostre del Crist. Per aquesta raó, i crec que aquest aspecte és fonamental, dins el cristianisme no existeix identitat sense **conversió**. Sense una conversió constant i contínua la identitat cristiana no pot ni edificar-se ni perseverar. **La conversió és el cor de la identitat**. Altrament aquesta es decanta vers una actitud defensiva o acaba essent la mera expressió d'un tancament ideològic.

És l'hora de desvetllar-nos!

■ Manel Valls i Serra

Identitat i conversió

mana"! Hom pensava que després d'aquell congrés es produiria una certa moguda i que hi hauria un esforç col·lectiu per fomentar els exercicis...

L'Arquebisbe Ricard Maria Carles, en les seves "**Orientacions per a la Pastoral Diocesana**" assenyalava, ara ja ha fet un any, la **identitat** com la condició que ha de fer possible el nostre desvetllament, personal i col·lectiu: "La identitat cristiana catòlica és tant més clara i es viu tant més conscientment, com més gran és el resultat de la donació —lliure i joiosa— al Déu que ens crida. És la consciència d'haver acollit la crida de Déu amb una resposta vital —no solament amb paraules— que unifica la nostra personalitat i la nostra vida sota l'acció de Déu. És el naixement de l'home nou que l'Esperit realitza en cada fill de Déu".

La crisi de la dormició és el

SABER ESCOLTAR

Per culpa nostra?

Hom entra a l'Església per la seva adhesió personal, voluntària. Un dia cadascú ha dit: "Crec". I la fe ha esdevingut un do. Admirable encontre entre la gràcia divina i l'obertura de la voluntat humana.

Jesús digué, ben clar, als deixebles que, com Ell, trobarien el refús. "El qui no creurà, es condemnarà" (Mc 16, 15). Som tan tímids que espontàniament pensem que el proïsme refusa la fe per les nostres mancances. Seria meravellós que es pogués dir que tot el que diem ho fem. Tanta coherència no existeix! Els creients tenim límits, però això no impedeix que el refús —com digué el Senyor— vingui del qui rep la Paraula i s'hi tanca.

El missatge, és clar, ens sobrepassa. ¿Qui pot dir sense fer riure: mireu-me i sabreu el que és la vida d'un cristià? Això ens recorda que la fe és un do gratuït de la misericòrdia de Déu. Una gràcia que passarà necessàriament per la Paraula —potser la nostra— perquè la fe procedeix de l'escoltar. Però una gràcia que sobrepassa aquesta paraula: Déu toca els cors per mitjans que només ell sap. No ens hem de deixar vèncer per la timidesa.

He pensat que valia la pena brindar aquestes idees que vaig llegir.

■ Joan Guiteras

Com que la notícia va ser dita a la ràdio, no en tinc gaires detalls. Però el cas és que a la Gran Bretanya, el govern sembla que està disposat a fer entrar de ple als programes escolars l'ensenyament de l'art i la música, a partir dels dos anys. La informació destacava el fet que aquesta programació inclouria també la música dels últims anys —els Beatles, per descomptat— però també altres compositors i estils actuals.

El fet em sembla rellevant no solament perquè aquí la inclusió de la música i altres arts a l'ensenyament elemental encara no s'han resolt ni bé ni malament, sinó perquè indica que s'està disposat a superar una concepció merament instrumental i utilitària de l'ensenyament. L'interessant és que se superi l'ensenyament de la història de l'art, i que es passi a ensinistrar els nens en la seva pràctica. I que es faci amb dos criteris fonamentals, que han estat absents dels intents que fins ara s'havien portat a la pràctica: la necessària disciplinització de l'acte creatiu mateix, i l'atenció a les formes contemporànies de la seva expressió.

Però el comentari no el voldria limitar a la qüestió de l'art, sinó, per extensió al de l'ètica i la religió: si arribem a ser capaços de trobar indiscutible la necessitat de l'ensenyament de l'art, i de la música en especial —que òbviament no és encara la situació actual al nostre país— què n'hem de fer de la religió i l'ètica a l'escola?

En aquesta qüestió, cal que ho adverteixi, parteixo d'una constatació radical i que les escasses excepcions només farien que confirmar-ne la regla: les classes de religió i ètica són, en general, un autèntic desastre en tots els sentits: en continguts, en mitjans pedagògics, en reconeixement acadèmic i social, i en recursos humans.

Els debats actuals sobre la inclusió de la religió, amb valor acadèmic o no, tinc la impressió que són d'una gran hipocresia, i que emmascara simplement la necessitat de legitimació dels interessos econòmics per

*Què s'imagina
la gent que és
la religió?*

part de l'ensenyament privat religiós, i uns interessos ideològico-polítics per part dels governs. Però en el fons, podríem dir que discuteixen sobre no-res, sobre el buit. Discuteixen per alguna cosa que té una realitat dèbil, fràgil, la majoria de vegades incoherent. És que algú s'ha molestat a conèixer exactament els continguts reals d'aquestes assignatures? Hi ha projectes valuosos, al marge de la simple reivindicació dels drets teòrics?

Per tant, i perquè el debat sobre l'ensenyament de la religió i de l'ètica no fos demagògic, caldria començar per saber de què es parla. I això, significaria, a més, un altre debat previ sobre quin paper s'atribueix, socialment, a la religió, o a l'ètica.

Perquè no ens enganyem: si la religió és percebuda socialment com a residual (com "allò en què alguns encara creuen"), o com una simple transmissió d'afirmacions dogmàtiques o de codis de conducta obsolets, ja podem plegar. I si l'ètica és vista, socialment, com allò que esdevé un destorb per a l'èxit professional i econòmic ("en els quals no es poden tenir escrúpols", es diu), ja em direu amb quin entusiasme alumnes i professors s'hi poden dedicar.

Val a dir que la nostra societat, que ha canviat tant la seva percepció de qüestions prou complexes com són la ciència o el progrés, el medi ambient o el joc polític, la sexualitat o els mitjans de comunicació, en canvi té

una concepció primitiva, simplista, sovint esotèrica, i a vegades fins i tot estúpida del que és el fet religiós. Hi predominen els clíxés propis de les cançons de la Trinca dedicades a l'Església, les monges i els capellans. Els tòpics ocupen tot l'espai de la intel·ligència del fet religiós. Fins i tot, la ignorància sobre l'estructura i el funcionament eclesíastic és tan gran en contextos suposadament cultes, que en general es té més informació sobre algunes cultures exòtiques, o sobre espècies d'animals ja extingits, que no pas sobre la realitat cristiana del país, que també es considera exòtica i en procés d'extinció. En el fons, hem arribat a ser ignorants de nosaltres mateixos. I, és clar, amb un desvergonyiment que ens fa difícil la solució.

Hi ha la temptació, però, que davant de diagnòstics tan negres com el que apunto, es tingui la temptació de buscar culpables cap enfora, de sentir-se agredit i desenvolupar nostàlgies victimistes. I, segons la meva opinió, la major part de la responsabilitat l'hauriem de buscar dins de casa. I, entre moltes d'altres causes, les classes de religió —n'estic convençut— han jugat en alguns casos un paper decisiu en el desprestigi de la religió. O, com a mínim, no s'han aprofitat per a representir-la. I encara seria més contundent pel que fa al que ha representat la classe d'ètica en relació a la susceptibilitat davant de qualsevol discurs moralitzador.

Així doncs, és un mal camí suposar que allò que la societat en general menysté, se salvarà si l'escola ho conserva, peti qui peti. Ben al contrari. L'escola només pot transmetre amb èxit allò que socialment és valuós. Si no se la vol posar en situació d'acabar petant ella mateixa. I sense aquesta presència social prestigiada de la religió o de l'ètica, l'ensenyament de l'ètica i la religió continuarà essent un pretext per a altres combats polítics, ideològics o econòmics.

Però, és clar, si la inclusió de la música i l'art a l'ensenyament a la Gran Bretanya encara és notícia per excepcional, què no ha de passar amb l'ètica i la religió, que no són moda ni negoci?

■ Salvador Cardús i Ros

CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CA

◆ Un "Sant Jordi" a la "Sagrada Família"

En la meua condició de Jordi i català, jo també m'adhereixo a la petició que bastant de persones han fet des d'aquest setmanari en el sentit que es col·loqui una escultura de Sant Jordi, patró de Catalunya, en el temple de la "Sagrada Família", iniciativa que complauria i em consta que comparteixen, (encara que no ho manifestin públicament) moltíssims Jordi's catalans; però entenc que hauria de ser una escultura, tant en la seva dimensió com en les seves característiques, dignes del sant patró de Catalunya; no fos el cas que ens hi plantessin un "Sant Jordi" com el monument a Francesc Macià de la plaça de Catalunya de Barcelona. Honorar el patró de Catalunya sí, però amb dignitat.

Felicitó sincerament el Sr. Narcís Sayrach i l'Associació "Amics de Sant Jordi" per la seva iniciativa i gestions en pro d'aquest projecte.

JORDI LLAVINA
Barcelona

cació, i estic plenament d'acord amb el seu contingut. Crec que és un encert que sigui J.M. Subirachs qui faci l'escultura de Sant Jordi per a la Sagrada Família. És un artista innovador i creatiu, per això discutit, però sempre ha estat destacat com un dels escultors més representatius de Catalunya per una àmplia crítica especialitzada, com Cirici Pellicer, Ciriot, Corredor Matheos, Giralt-Miracle, Font-bona, ... A més, Subirachs admira i coneix de fa temps l'obra genial d'Antoni Gaudí, especialment el temple de la Sagrada Família, al qual dedicarà una part important de la seva vida en la realització escultòrica de la façana de la Passió, un dels projectes més ambiciosos i compromesos de l'escultura religiosa contemporània. I finalment, perquè amb Josep Llimona i Joan Rebull, és l'escultor català que més versions ha fet de Sant Jordi, amb obres tan reeixides com la porta de bronze de l'Arxiu de la Corona d'Aragó o el relleu de Sant Jordi-Teseu al pati dels tarongers, a la Generalitat de Catalunya.

És per a tot això que crec que cal abonar la proposta d'Amics de Sant Jordi.

JOSEP Mª JANÉ I SAMSÓ
L'Arboc del Penedès

◆ Cultura de la mort

Sr. Director:

TV3, fa poc, ha fet una enquesta a tot Catalunya sobre l'eutanàsia, en la qual se'ns revela que apro-

ximadament un 75% dels enques-
tats estant a favor d'una eutanàsia
activa en certes condicions. Els
més joves eren els qui més s'hi
apuntaven.

L'enquesta m'ha suggerit que els catalans, fins en morir, volem ser els primers. Voldrien que es legalitzés la seva pràctica en mèrit del l'autonomia de la voluntat, que apareix ser com el màxim valor, enfront d'altres.

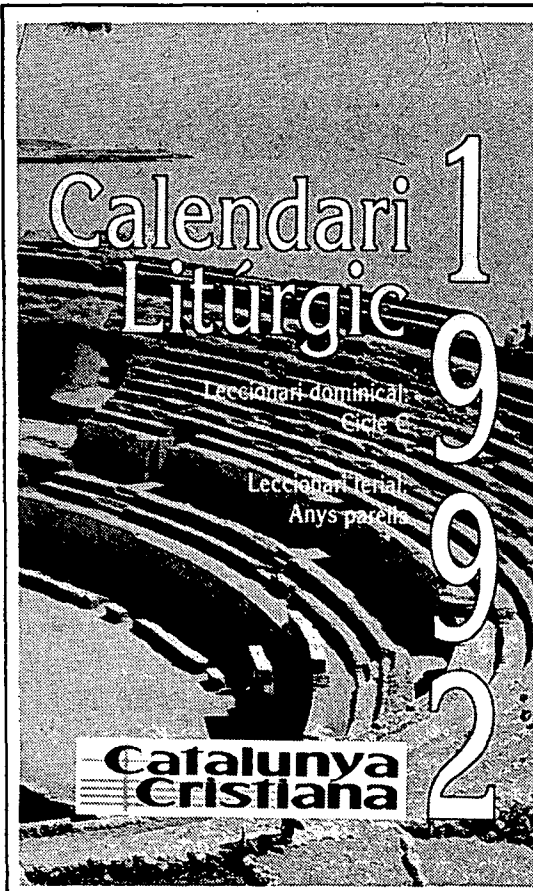
Néixer i/o morir —com prefe-
reixin— cada dia resultarà ser més
problemàtic i difícil, a part de car.

En certs sectors de la nostra societat es detecta un interès a promoure la seva institucionalització de la mateixa manera com s'ha legalitzat l'avortament. Al final, però, el que no sabem és l'ús que se'n farà, si serà per ajudar a ben morir, per treure's els vells de sobre i tot aquell que faci nosa, o si serà una arbitrarietat més en mans del poder com a senyora de la vida i de la mort.

Avortament i eutanàsia, tal com ens ve predicada en la nostra societat, no poden ser valorats

com un element de progrés, sinó de retrocés, per raó que manifesten la pèrdua de la consciència del precepte "no mataràs" com a defensa del do més preciós de la "vida". Avortament i eutanàsia apareixen, doncs, en l'horitzó de la nostra societat com a elements d'expressió de la cultura de mort i del desencís en la qual estem submergits. Hem oblidat que la VIDA ha vençut la mort.

LEONCI PETIT I TORNER
Barcelona

Adquiriu el
CALENDARI LITÚRGIC 1992
de les Diòcesis Catalanes

Preparat per Mn. Josep Urdeix,
del Centre de Pastoral Litúrgica
de Barcelona

LECTURES BÍBLIQUES • INTENCIONS DE PREGÀRIA
I ELEMENTS DE REFLEXIÓ SOBRE LA NOBLE
EXERCITACIÓ DEL CRISTIÀ

El trobareu a llibreries religioses o bé a:
La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Angel, 5
Amics de Catalunya Cristiana, tel. 301 37 18
 Pl. Urquinaona, 11, 3r. 3a. A - 08010 Barcelona

- **Sr. Director:**

He llegit la carta del senyor Jordi Farré, rèplica de la publicada pel senyor Ramon Garcia i Serra en aquesta mateixa publi-

◆ Abonar la proposta dels "Amics de Sant Jordi"

Immensa alegria a Ljubljana i Zagreb

El Vaticà reconeix la independència d'Eslovènia i Croàcia

LJUBLJANA.— El reconeixement pel Vaticà de la independència d'Eslovènia i Croàcia —que fou condemnat fermament per les autoritats de Belgrad— va causar, lògicament, una alegria immensa a Ljubljana i Zagreb. Aquesta decisió ha tingut una forta influència de cara a la presa de posició d'altres Estats, pensa monsenyor Alojzij Sustar, President de la Conferència episcopal d'Eslovènia i arquebisbe de Ljubljana, la capital de la nova República.

"Nosaltres considerem que totes les promeses de reconeixement que ens van fer eren més aviat febles fins al 15 de gener", ha declarat l'arquebisbe de Ljubljana. El cardenal Kuharic, arquebisbe de Zagreb, ha expressat per la seva banda "una joia immensa i una gratitud profunda" al Vaticà, "en nom de l'Església i dels croats". El president croat Franjo Tudjman, en un telegrama enviat a Joan Pau II, s'ha mostrat igualment reconegut pel fet que "la més gran potència moral" —el Vaticà— hagi estat un dels primers Estats a reconèixer la independència de Croàcia. "Això ens obliga molt més a esforçar-nos per aconseguir la coexistència de tots els ciutadans de la República de Croàcia, dins l'esperit de l'ecumenisme i de la pau", ha afegit.

Franjo Tudjman convida el Papa a Croàcia

Franjo Tudjman afirma que el reconeixement diplomàtic va ajudar a posar fi a l'agressió i a la guerra que han assolat Croàcia, i que contribuirà igualment a l'estabilitat i a la col·laboració de tota aquesta zona d'Europa. I fins i tot, ha subratllat que una visita del papa Joan Pau II a Croàcia podrà contribuir-hi "encara més".

Mns. Sustar es va declarar particularment satisfet d'ençà de l'anunci, el 13 de gener, del reconeixement pel Vaticà d'Eslovènia i Croàcia com a Estats independents.

El president de Croàcia, Franjo Tudjman, ha declarat que aquest reconeixement contribuirà a l'estabilitat del país, i ha convidat el Papa a Croàcia

L'arquebisbe de Ljubljana va adreçar un telegrama d'agraïment al papa Joan Pau II "en aquest moment històric per al jove Estat eslovè". Mns. Sustar agraeix especialment al Sant Pare el seu ajut en la lluita a favor del reconeixement dels drets humans i el seu suport moral arran de l'atac llançat per l'exèrcit federal contra Eslovènia després de la seva declaració unilateral d'independència, el 27 de juny de 1991.

"Estem ben segurs —ha escrit també monsenyor Sustar, en nom de la Conferència episcopal eslovena— que el reconeixement internacional d'Eslovènia i Croàcia contribuirà fortament a la pau i a la coexistència de tots els Estats i de totes les Nacions en el camí cap a la llibertat i la igualtat de drets".

Explosives declaracions del metropolita austriac Michael Staikos

Augmenten els conflictes entre l'Església catòlica i els ortodoxos

VIENA.— Les serioses divergències dels ortodoxos amb l'Església catòlica poden segurament portar les Esglésies ortodoxes a prendre un camí poc comú: hi ha plans per organitzar una trobada de tots els patriarques ortodoxos, durant la qual s'hauria de fer "una protesta solemne" contra la suposada manera d'actuar de l'Església catòlica en els països de l'Europa de l'Est que tenen majoria ortodoxa. Això és el que ha revelat el nou metropolita greco-ortodox d'Àustria, monsenyor Michael Staikos. El metropolita considera, per la seva banda, que prendre una via com aquesta tindrà conseqüències negatives en l'excel·lent clima ecumènic que regna a Àustria.

Mns. Staikos diu que es dol d'aquestes tensions i que pensa que les faltes s'han de cercar en tots dos cantons. "Hem de fer tot el possible per impedir que es malmeti l'ambient ecumènic tan bo que tenim a Àustria", ha dit en una trobada de fa uns dies, amb els membres de l'Associació de periodistes catòlics d'Àustria.

Els esdeveniments dels darrers temps han creat una maliança enorme entre els ortodoxos, pel que fa a la sinceritat dels catòlics en l'esforç ecumènic. A més dels conflictes sorgits pel restabliment de les Esglésies uniates catòliques a Ucraïna, a Romania i a la República Txeca i Eslovaca, el metropolita esmenta "la intensificació dels esforços missioners" de l'Església catòlica a les regions ortodoxes, com ara a Rússia. Els ortodoxos tenen la impressió que, malgrat les declaracions de Roma, "l'evangelització" s'entén com una "missió" catòlica en els països tradicionalment ortodoxos, ha afirmat monsenyor Staikos. El nomenament, sense consultes prèvies, de bisbes catòlics romans per a les regions ortodoxes, desagraden als ortodoxos no sols pel procediment, sinó sobretot per la sorpresa de veure que, segons diu, els nomenaments es fan sense cap informe previ del nombre de creients i de les necessitats pastorals, ha explicat el nou metropolita.

Per la seva part, la Santa Seu ha respost amb mesura i amb dades totes aquestes acusacions, i ha continuat esforçant-se per trobar les vies de solució d'aquests conflictes, sense renunciar, però, a la seva responsabilitat d'atendre pastoralment les comunitats de confessió catòlica que subsisteixen a l'Est europeu.

FILTRANT LA NOTÍCIA

"Volem disminuir tensions i malentesos"

L'orde franciscà vol fer-se present a l'Europa de l'Est, particularment a les regions de l'ex-Unió Soviètica. Així ho ha manifestat el nou general de l'orde, Hermann Schalük, en un comunicat fet públic a Roma el 10 de gener.

Són conegudes les greus tensions entre l'Església catòlica i els ortodoxos russos, provocades per reivindicacions mútues, des que les noves autoritats d'aquelles repúbliques decretaren la llibertat religiosa.

Els franciscans volen des del començament mantenir relacions amistoses amb totes les comunitats de creients "en un clima de serenitat, de respecte mutu i de solidaritat", ha manifestat el pare Hermann. I afegeix: "Per respecte a les Esglésies germanes, nosaltres rebutgem el terme **missió**; com a delegats de la nostra pròpia Església i fidels al nostre nom de **framenors** anirem a Rússia per ajudar els fidels de l'Est que també tenen ells necessitat d'allò que demanen",

declarà el superior general.

Durant els primers mesos d'enguany, sis franciscans començaran el seu testimoniatge evangèlic i les seves tasques apostòliques a Ucraïna i a Rússia. No reclamen temples, ni catedrals ni altres llocs de culte, tot i que alguns d'aquests centres pertanyien als catòlics, abans de la dictadura comunista. Els franciscans han llogat un senzill local a la capital, Moscou, les despeses del qual sufragaran amb la col·laboració de tot l'orde.

El pare Schalük ha anunciat que durant aquest any, ell mateix viatjarà a Rússia per mantenir una "entrevista fraternal" amb el patriarca de Moscou, Alexis II, "i explicar-li —diu— el nostre punt de vista per contribuir a disminuir els malentesos". El superior general acaba el seu comunicat invitant els franciscans de tot el món que vulguin inscriure's en aquest projecte tan positiu en l'Europa de l'Est.

■ Francesc Gamissans

GENERALITAT DE CATALUNYA

COM CANVIAR O TRADUIR EL NOM AL CATALÀ

Canviar o traduir el nom propi al català és molt senzill. Es pot fer al Registre Civil i només calen dos documents: el document nacional d'identitat i el llibre de família (o bé una partida de naixement). És un tràmit absolutament gratuït.

Si desitgeu més informació, us podeu adreçar al Departament de Justícia, tel. (93) 412 04 24, o al vostre consell comarcal o ajuntament.

LA GENT ÉS LA FORÇA
DE CATALUNYA

Milions d'infants moren en situacions precàries

El diumenge 26 d'aquest mes se celebrà la "Jornada Mundial Missionera dels Infants" (abans de la "Santa Infància"). Des de fa ja un segle i mig, l'Església es preocupa sol·licitament de les condicions de vida dels infants del Tercer Món motivant entre els infants catòlics un important moviment de solidaritat internacional. De l'agència "Oficina d'Informació Missional" (OFIM) publiquem algunes notícies sobre la precària situació dels infants en diferents continents.

Més d'un milió i mig d'infants moriren en les guerres de la darrera dècada

NOVA YORK.— Més d'un milió i mig d'infants han mort a causa de les guerres durant la dècada dels 80. Més de quatre milions han quedat incapacitats físicament —amb amputacions, pèrdues de visió o oïda o lesions cerebrals— a causa dels bombardejos, mines, armes de foc i tortures. Cinc milions es troben en camps de refugiats de guerra i uns altres 12 han perdut la llar en els diferents conflictes armats. Les dades, recollides pel Fons de les Nacions Unides per a la Infància (UNICEF) en el seu informe de 1992, han servit a aquesta organització per declarar els 90 com una dècada de "màxima prioritat per a la infància", especialment en les zones del món afectades per les guerres, ja que "encara continua la matança d'infants en les més de 40 guerres en curs", assenyala l'informe.

La sida hipoteca el futur dels infants africans

NOVA YORK.— Els 900.000 infants nascuts durant 1991 amb anticossos de la SIDA a l'Àfrica negra moriran abans de complir els cinc anys, segons els càlculs

manejats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Les conseqüències per al futur de la població africana preocupen no solament per l'elevat nombre d'infants que mor, sinó també per la creixent quantitat de mares afectades per la síndrome d'immunodeficiència adquirida. D'aquí uns cinc anys el nombre d'infants orfes d'Àfrica negra assolirà els 10 milions.

Índia, amb 28 milions d'infants treballant, és el país amb la taxa més alta de treball infantil

NOVA DELHI.— Els 28 milions d'infants que actualment treballen a l'Índia eleven aquest país al primer lloc en la llista d'abusos laborals dels infants. En termes de percentatges, la xifra d'infants treballadors constitueix el 26 per cent de la força laboral de l'Índia. Així ho ha manifestat la Child Labor Action Network (CLAN), "Xarxa d'Acció contra el Treball dels Infants". CLAN ha criticat severament el Govern i els empresaris i els ha instat que posin fi al treball infantil i a la violència practicada contra els infants en el treball. Els participants censuraren igualment una llei de 1987 que, seguint el criteri de l'Organització Internacional del Treball, considera que

"no tot treball és perjudicial per als infants".

Christina Guido, directora dels hospicis "Snchasadán" per als "infants del carrer", digué en la seva intervenció que els infants treballadors estan subjectes a abusos sexuals i físics per part de comerciants, traficants de droga i propietaris d'hotels. Sheela Barse, escriptora i voluntària en tasques de promoció social, afirmà que el 90 per cent de les noies pidolaires han perdut la seva virginitat. Jyoti Malhotra, de l'Associació de Voluntaris de la Salut de l'Índia, considerà com una autèntica vergonya que els infants siguin usats com a un "subsidi" per les empreses manufactures que no poden combatre en els mercats internacionals si no recorren a la mà d'obra barata.

Infants sense llar a Llatinoamèrica

MONTEVIDEO.— Dels 195 milions d'infants llatinoamericans, 70 milions no tenen actualment una llar on viure. D'aquests infants sense llar, 7 milions estan completament abandonats i al marge dels programes d'assistència social empresos a Amèrica Llatina. Així ho assenyala el Fons de les Nacions Unides per a la Infància (UNICEF), organisme depenent de les Nacions Unides. El robatori, el narcotràfic, la prostitució o el treball dur, mal pagat i il·legal són els destins comuns d'aquests infants.

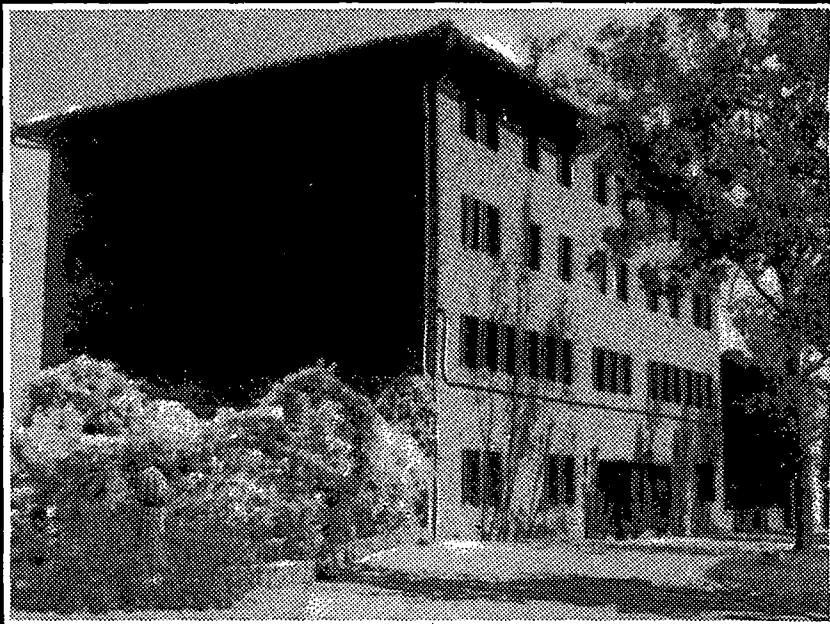
A Bolívia, on la mortalitat infantil de menors de 5 anys arriba a 165 de cada mil, s'estima que 100.000 infants han estat abandonats pels seus pares en no poder-los garantir l'aliment necessari. Al l'Equador, on la contractació infantil és penalitzada,

uns altres 100.000 nois entre 4 i 14 anys treballen diàriament a Guayaquil en jornades de 10 a 12 hores. En aquesta darrera ciutat i a Quito, 3 de cada 10 menors pateixen abusos sexuals. En l'estat brasiler de Rondonia, fronteres amb Bolívia, 1.000 menors treballen com a esclaus i 2.000 adolescents viuen de la prostitució.

Per a certs sectors d'empresaris, comerciants i fins i tot per alguns polítics i policies els infants del carrer són un focus de delinqüència que cal eliminar. Així, proliferen esquadrins pagats per patrons i armats per la policia que es dediquen a matar-los. Només a Rio de Janeiro han estat assassinats 427 infants en els deu primers mesos de 1991, segons les xifres de l'Institut Mèdic Legal.

Casa d'espiritualitat del Santuari d'El Miracle

Pràcticament tots els mesos de l'any la CASA D'ESPIRITUALITAT ofereix activitats programades. A més acull moltes altres activitats ajustades a les necessitats de persones i grups que ho demanen, com:

- **Trobades-encontres** de matrimonis i de grups eclesials.
- **Convivències:** escolars, de joves i de gent gran.
- **Reunions de Delegacions:** de pastoral, de litúrgia, d'ensenyament, de pastoral sanitària, de missions i d'altres.
- **Preparació i commemoració de celebracions religioses:** ordenació sacerdotal, professions religioses, confirmació, i matrimoni.

Del 16 al 19 d'abril (Setmana Santa)

RECÉS. Reflexions sobre el Misteri Pasqual. *P. Hilari Raguer, monjo.* (Comença Dijous Sant a la tarda i acaba al matí de Pasqua).

Del 24 al 26 d'abril

CURSET DE CRISTIANITAT

AL SERVEI DE TOTHOM

MATRIMONIS, JOVES, GENT GRAN, CATEQUISTES, SACERDOTS, PARRÒQUIES, COL·LEGIS I COMUNITATS RELIGIOSES.

ACTIVITATS PROGRAMADES PER ELS MESOS DE FEBRER, MARÇ I ABRIL

Del 24 de febrer a l'1 de març

PELEGRINS DE LA PARAULA. Per als qui han d'anar a Terra Santa. *P. Romuald Díaz, monjo.* (Comença i acaba a la tarda).

Del 6 al 8 de març

RECÉS. Convertim-nos i creiem en l'Evangeli. *P. Lluís Planas, monjo.* (Comença i acaba a la tarda).

Del 23 al 29 de març

REFLEXIÓ I PREGÀRIA. La Quaresma, avui. *P. Llorenç Ferrer, monjo.* (Comença i acaba a la tarda).

SERVEIS PÚBLICS D'ACCÉS A EL MIRACLE

- Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a Solsona.
- Des de Manresa: T.R.A.G., S.A., fins a Solsona.
- Des de Solsona a El Miracle, 12 quilòmetres; la Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

PER INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45. De 9 a 12 i de 16 a 20, tots els dies.

CASA D'ESPIRITUALITAT. 25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Signatura

El Grup de Pregària "Bona Nova" de Renovació Carismàtica, impartirà un cicle de catequesi sobre "Viure segons l'Esperit" durant vuit dies consecutius, del 23 de gener al 12 de març, a les 8'30 del vespre als locals de la Parròquia de la Bonanova, Pça. Bonanova. Per qualsevol aclariment. Tel. 211 62 15 i 211 48 43.

Mn. Manel Valls substitueix Mn. Joaquim Martínez Roura

Relleu a l'equip de la Missa a TV-2

BARCELONA

Des de finals dels anys 60, quan TVE transmetia la Missa dominical un diumenge des de Madrid i l'altre des de Miramar (Barcelona), Mn. Joaquim Martínez Roura intervenia en aquest àmbit d'apostolat. Des del 10 d'octubre de 1982, amb la col·laboració del diaca Josep Urdeix, ha estat el director i celebrant de la Missa que TV-2 transmet cada diumenge des dels estudis de Sant Cugat. Són molts anys de generositat i fidelitat sacerdotals i també d'autèntica professionalitat.

Considerat oportú el relleu, després de tants anys, el Bisbe d'Urgell i President de la Comissió de Mitjans de Comunicació, Mons. Joan Martí i Alanís, ha confiat la direcció del programa a Mn. Manel Valls i Serra, col·laborador del nostre setmanari, el qual comptarà amb l'ajut professional del Sr. Jaume Planas, director de Ràdio Estel (encara no en funcionament), que actuarà de coordinador.

Mn. Manel Valls, nascut a Barcelona el 1945, és actualment professor de l'Escola Universitària de Mestres Blanquerna, adscrita a la Universitat Ramon Llull i Consiliari de l'Institut Pere Tarrès d'Educació en l'Esplai (Barcelona). És llicenciat en Filosofia per la Universitat Comillas, de Madrid i en Ciències de l'Educació per la UPS, de Roma. El 1989 col·laborà com a locutor a TV-3, juntament amb Jordi Llompart, en la retransmissió

dels actes de la IV Jornada Mundial de la Joventut que tingué lloc a Santiago de Compostel·la.

Desitgem al nou equip un bon encert en la tasca de la transmissió de la Missa per televisió, programa que, segons estimacions realitzades fa un parell d'anys, és seguit per unes 300.000 persones de Catalunya i Balears.

■ C.C.

El bisbe Carrera s'hi referí en l'Assemblea de la Federació de Cristians de Catalunya

La fe en la societat moderna

BARCELONA.— El diumenge passat, dia vint-i-sis de gener, a la Balmesiana de Barcelona, amb ocasió de la celebració de l'assemblea estatutària anual de la Federació de Cristians de Catalunya, Mons. Carrera es va dirigir a les persones reunides, per exposar l'evolució del pensament col·lectiu en les societats modernes des de l'alteració de valors provocat per la revolució francesa, fa dos-cents anys.

Fins aleshores la inculcació de la fe en el pensament i en les formes socials i polítiques del món anterior havia estat tan forta que molts arribaven a considerar-la definitiva. En canvi, ara el món que s'organitzava no es mostrava gens falaguer als creients, i es mantenia al marge dels valors cristians.

Fins cent anys després quan apareix la "Rerum Novarum" de Lleó XIII que significa la concreció del criteri de l'Església sobre la nova realitat social i política, és quan s'inicia un nou procés d'inculturació de la fe en la cultura moderna. Sota la seva inspiració sorgiren dos corrents de pensament, un, en el camp social i l'altre en el polític, que es plasmaron en la realitat pràctica en el moviment sindical cristià i en el moviment polític de la democràcia cristiana en

els principals països europeus.

Aquesta incorporació creixent dels cristians a la societat moderna va transcendir, feliçment, en les minories intel·lectuals i va adquirir una dimensió pastoral i popular amb la creació de grans moviments apostòlics sobretot a partir de Pius XI i de Cardijn. Abans d'això, en el nostre país, tenim el fort impuls de la renaixença literària les figures principals de la qual són un clergue, renovador de la llengua catalana, mossèn Jacint Verdaguer i Joan Maragall i altres creients convençuts.

Totes aquestes realitzacions ens fan més aptes per comprendre la crida de Joan Pau II a una nova evangelització d'Europa, que equival a un nou procés d'inculturació de la fe en la nostra societat i ens fan sentir responsables de la part que ens correspon en aquesta tasca.

El Canonge, doctor Malaquies Zayas, consiliari de la Federació de Cristians de Catalunya va cloure l'acte donant les gràcies al Senyor Bisbe per la seva deferència a la Federació i per la magnífica dissertació sobre la fe i la societat moderna.

■ C.C.

FETS I CRITERIS

Doctrina social i catequesi

La setmana passada vaig escriure sobre la catequesi d'adults i deia que aquesta facilita que cada batejat visqui amb maduresa la seva vocació i la seva missió, de manera que, per mitjà del testimoni de la seva vida, l'Evangeli arribi a totes les realitats humanes.

Aquesta afirmació porta, lògicament, a plantejar la relació que té la catequesi amb la doctrina social. Els Papes sempre han insistit en la importància de la doctrina social de l'Església. Pius XII digué que "és obligatòria: ningú no se'n pot apartar sense perill per la fe i l'ordre moral" (Al Congrés d'Acció catòlica italiana, 29 abril 1945).

Joan XXIII en la "Mater et magistra" va expressar-se d'aquesta manera: "la doctrina social catòlica és part integrant de la concepció cristiana de la vida".

Joan Pau II, en ocasió del centenari de la "Rerum novarum", ha escrit que la "nova evangelització" ha d'incloure entre els seus elements essencials "l'anunci de la doctrina social de l'Església". Aquesta és una afirmació que va molt enllà i que a la pràctica proclama l'exigència que en la catequesi d'adults s'hi incorpori de manera convenient la doctrina social de l'Església.

Això ens planteja la qüestió dels continguts de la catequesi d'adults. Fonamentalment han de comprendre les veritats de la fe i les implicacions ètiques de la fe amb els principals problemes de la societat d'avui, com són la dignitat de la persona humana, el dret inviolable a la vida, la promoció de la justícia social, la solidaritat entre els pobles, el compromís per la pau i la defensa de la creació.

L'encíclica "Centessimus annus" ofereix els trets més importants per un itinerari catequètic que presenti una síntesi de la doctrina social de l'Església: igualtat fonamental de tots els homes; propietat privada i destinació universal de tots els béns; capitalisme, lliure mercat; economia i empresa; totalitarisme i sistema democràtic; solidaritat humana; voluntariat; opció preferencial pels pobres.

Les veritats de l'Evangeli il·luminen la consciència moral en el context de la nostra societat complexa i pluralista. D'altra banda, l'anàlisi i l'aprofundiment dels fets i de les realitats socials ajuden a discernir les noves exigències de l'evangelització.

La catequesi d'adults és típicament anunci i celebració per a l'acció. Ens ho ha recordat Joan Pau II amb aquestes paraules: "Avui més que mai, l'Església és conscient que el seu missatge social troba credibilitat pel testimoniatge de les obres, abans que per la coherència i lògica interna" (Cf. "Centessimus annus" n. 57).

La doctrina social de l'Església i la catequesi s'han d'enriquir i complementar mútuament, de manera que la formació dels cristians integri les exigències personals de la fe i les seves repercussions en la vida democràtica i pluralista de la nostra societat.

■ † Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

El Sr. Camprodon recorda el treball de les religioses de cultura

Les monges Bernardes celebren el V centenari com a gironines

GIRONA

El dia 30 de gener comencen els actes commemoratius de l'arribada fa 500 anys a la diòcesi de Girona de les monges Bernardes que actualment viuen al monestir situat al costat de la parròquia de Sant Medir. Les Bernardes es van instal·lar primer al poblet empordanès de Cabanes, més tard es van traslladar a la parròquia del Mercadal de la ciutat de Girona i després de la guerra civil, a Salt.

Aquí s'hi van estar fins fa una quinzena d'anys en què van abandonar la població per instal·lar-se finalment a Sant Medir. Segons el bisbe, Jaume

Camprodon, les Bernardes van deixar Salt "no pas per fugir del món, sinó del soroll, que és una altra cosa, i així en el silenci poden presentar a Déu la realitat del món".

El doctor Camprodon afegeix que aquesta realitat són "les angoixes i esperances, els seus èxits i els seus fracassos i al monestir de Sant Medir hi poden acollir en la pregària i en l'habitatge persones que cerquin la pau".

Per commemorar l'efemèride de la seva arribada a la diòcesi, les monges han organitzat un ampli programa d'actes, el primer dels quals serà una conferència a la Casa de Cultura de Salt a càrrec del cronista oficial de la ciutat de Girona, Enric

Mirambell. A continuació, el dia 20 de febrer es farà una altra conferència a la Fontana d'Or de Girona a cura del doctor Antoni Pladevall, professor d'història de la Facultat de Teologia de Catalunya que parlarà del monestir de Cadins (Bernardes) dins la panoràmica del monaquisme femení català.

El 14 de maig hi haurà una altra conferència a càrrec de l'escriptor empordanès, Joan Badia, a la mateixa Fontana d'Or sobre l'única mostra d'art cistercenc al bisbat de Girona, Sant Feliu de Cadins. Finalment, els mesos d'octubre i novembre es faran dues conferències més sobre espiritualitat cistercenca.

■ M. Caballé

Nombrosa assistència al curs de Teologia que se celebra a Vic

"El Déu de la Revelació"

VIC.— Des de mitjan novembre es va desenrotllant el curs de l'Escola de Teologia, continuant una ininterrompuda tradició que ja ha acollit un nombre ben considerable d'alumnes. El tema del present curs gira entorn del tema bàsic: "El Déu de la revelació", i els professors són Lluís Duch, Ramon Pou, Ramon M. Nogués, Eusebi Colomer, Joan Bada, Salvador Bardulet,

Josep Hereu, Miquel Ylla-Català, Evangelista Vilanova, Ramon Sala i Joan Mir. Les lliçons s'imparteixen el divendres al vespre i tenen prevista la sessió conclusiva el 22 de maig. El lloc és l'Escola de la Llar Sant Antoni M. Claret, de la Caixa de Manlleu.

■ C.C.

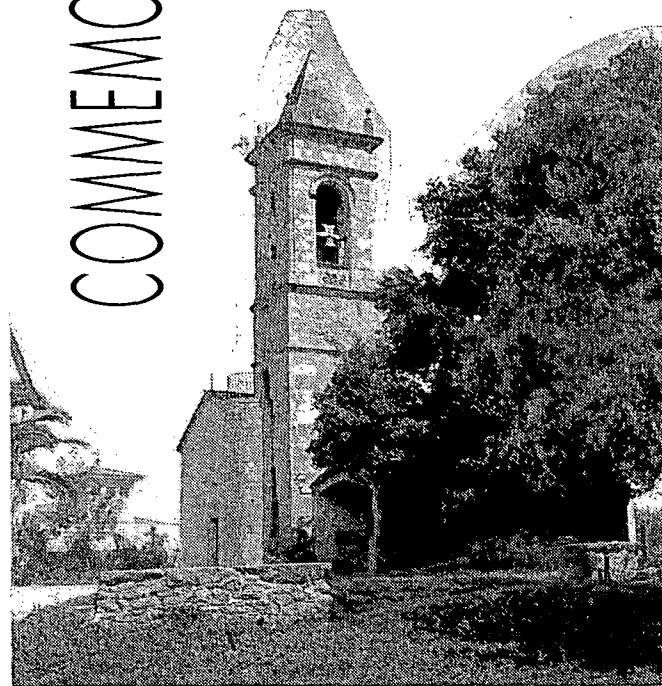
Donacions per lluitar contra la marginació

MANRESA.— Caritas de Manresa ha rebut prop de mig milió de pessetes els darrers mesos de grups anònims que han fet donacions en memòria de Mn. Josep Maria Jubells. Aquests diners s'adreçaran a programes que, d'una manera o altra, tinguin relació amb l'activitat que Mn. Jubells va portar a terme, val a dir, amb problemes de drogaaddicció, marginació, etc. Una part dels diners també serà dedicada al

programa d'ajut escolar. Ara fa uns mesos, un grup de gent va fer la primera donació en memòria del sacerdot esmentat, mort l'any passat d'accident, i a poc a poc van anar arribant noves donacions a Caritas, per la qual cosa aquesta organització assistencial té possibilitats d'empènyer els programes que duu a terme.

■ C.C.

COMMEMORACIÓ DEL 500
ANIVERSARI DE
LA INSTAURACIÓ
DE CADINS AL
GIRONÈS

Monestir de Sta. Maria de Cadins
17199 SANT MEDIR

Portada del fulletó que ha editat la comunitat de Santa Maria de Cadins amb la façana de l'església parroquial de Sant Medir

Ha mort mossèn Lluís Vilà, ex-president de Casa Missió de Banyoles

GIRONA.— Ha mort en una clínica de Barcelona on estava internat a causa d'una greu malaltia leucèmica, mossèn Lluís Vilà i Canal, ex-president de Casa Missió de Banyoles a l'edat de 53 anys. Mossèn Vilà era natural de Puigpardines, va estudiar primer

al col·legi de les Carmelites i després al Seminari de Girona on va ser ordenat capellà el 8 de juliol de 1962 i nomenat vicari de Breda, més tard de Sant Cugat de Salt i finalment de Sant Esteve d'Olot.

L'any 1967 va ingressar a Casa Missió de Banyoles de la qual va ser elegit president durant quatre anys. També va formar part de l'equip parroquial de Roses i Palafrugell i va ser nomenat consiliari-responsable diocesà de les activitats organitzades a Girona amb motiu de la visita del papa Joan Pau II a Catalunya. Finalment, mossèn Lluís Vilà va ser director del Secretariat Diocesà de Cateques i coordinador de la pastoral de la post-confirmació. En aquesta activitat va destacar per les jornades de convivències per a nois i noies que organitzava tot sovint els caps de setmana a la mateixa Casa Missió de Banyoles i que tenien un gran èxit, sobretot gràcies al seu gran cor que li feia estimar-los profundament. A la missa exequial hi van assistir prop d'un centenar de sacerdots i nombrosos joves i matrimonis que ell havia dirigit espiritualment.

■ M.C.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Arísti. BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

P. LLUIS M. OLIVERAS MISSION CATHOLIQUE D. BOSCO BP 29 KORHOGO COSTA D'IVORI.....	19.890 Ptes.
JORDI GISPert SAUCH "VIDYA JYOTI" 23 RAJ NIVAS MARG DELHI 110006 INDIA.....	19.890 Ptas.
M. ROSA PASTORET CASILLA 188. SANTIAGO 13 SAN MIGUEL CHILE.....	19.890 Ptes.
MERCE SOLEY AMBASADA SPANICH ULICA STRAROSCINSKA 1 VARSAWA (POLONIA).....	14.690 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscrit a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població.....Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura.....
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Segons va dir als joves a l'Escola de Pregària

Mons. Carles intueix “una crisi d'adoració”

BARCELONA

Monsenyor Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, va assegurar el passat 9 de gener, en el decurs de l'Escola de Pregària per a Joves, que massa sovint els cristians privilegiem el tracte de confiança amb Jesús i amb Déu i oblidem que “és el Déu omnipotent que ha fet el cel i la terra”. El resultat, segons l'arquebisbe de Barcelona, és que “ens trobem en un temps de crisi d'adoració de Déu”.

Davant d'uns cent cinquanta joves, mons. Carles va assegurar que, per bé que “és bo que hi hagi més confiança en el Senyor” —confiança que detalla: poder combregar a la mà, no agenollar-nos a la consagració...—, no ho és tant que “deixem morir el sentiment d'omnipotència que cal tenir davant Déu”, perquè, segons va dir, aquest sentiment farà que “l'estimem més” quan comprovem que és el mateix “Jesús íntim del sagrari”.

Arran d'aquesta argumentació, mons. Carles va demanar als joves units en aquest acte organitzat per la Delegació de Joventut que compartissin aquest amor amb els germans: “Us demano que tingueu sensibilitat per les mancances físiques dels altres: la so-

ledat, la incultura, la fam...; però cal també que tingueu misericòrdia per les mancances espirituals. No hem de descuidar una cosa; no hem d'oblidar l'altre tampoc”. Segons mons. Ricard M., que solucionem necessitats físiques no ens ha de fer “pensar que tot està fet”, ja que hi ha “gent que viu en pecat” als quals ha d'arribar també l'Evangeli, i no solament el consol material. “¿On queda, sinó, l'evangelització?”, s'interrogà mons. Carles.

L'amor i la presència

En aquest sentit, l'arquebisbe de Barcelona va assegurar que el fet de moure'ns en ambients on no es parla de Déu “no ens ha de llevar la presència del Senyor, ans al contrari: depenent de l'amor, l'absència no engendra oblit sinó una presència molt sentida perquè on hi havia d'haver la persona estimada hi ha un buit; amb Déu passa igual”.

Mons. Carles va explicar que l'home té “desig i necessitat” de Déu, desig per aquest amor que li professa i necessitat perquè és l'únic que li “dóna sentit a la seva vida”.

Com és habitual en els seus parlaments als joves, mons. Ricard M. va demanar més compromís apostòlic als propis am-

bients, i així mateix, es va mostrar content i alegre, segons va dir-los, perquè “la fe de la diòcesi del demà és en bones mans”.

L'arquebisbe va assegurar trobar-se molt dolgut per la mort, el dia anterior, de dos bons amics seus, l'arquebisbe de València, accidentat en cotxe, i el comandant Artur Anguera, assassinat per ETA. “Estic esperançat” van ser les seves úniques paraules al respecte, al mateix temps que evocava la figura de Job, ja que, segons explicà, les notícies de les dues morts li van ser comunicades amb només hores de diferència. “Sentia el dolor dels amics que marxaven, però, a més, sentia esperança i seguretat que ja havien arribat”, digué finalment.

El delegat de Joventut, Mn. Antoni Serramona, clogué aquesta Escola de Pregària, corresponent al mes de gener i dedicada a la meditació de la resurrecció de Llätzer, agraint a monsenyor Carles la seva presència malgrat viure uns moments dolorosos i aïllats. Mn. Serramona va assegurar que calia continuar pregant: “Hi ha tantes coses que no entenem...”.

La propera Escola de Pregària se celebrarà a la Catedral de Barcelona el dijous, 13 de febrer.

■ David Vidal i Castell

VENTANAL DE LA CARIDAD

Allò que es deu per justícia

El teòleg Luis González-Carvajal en el seu llibre “Con los pobres, contra la pobreza” diu: “Una sola cosa li està prohibida a la caritat: intentar suplantar la justícia. I cita el Concili Vaticà II: Abans que tot cal complir amb les exigències de la justícia, per no donar com a ajuda de caritat allò que cal donar per raó de justícia.”

13.— Pare de família de baixa per accident laboral. Tenen deutes de lloguer. Per poder-los pagar els falten 60.000.

14.— Matrimoni amb dos fills en edat escolar. El pare cobra 39.970 ptes. de subsidi d'atur. La mare està sota tractament mèdic. Per a deutes de lloguer necessiten 75.000 ptes.

15.— Esposa abandonada. Té dos fills petits. Per a lloguers pendents li calen 40.000 ptes.

16.— Pare de família disminuït físic, té esposa i dos fills, un d'ells acabat de néixer. Els ingressos s'han reduït en deixar la mare de treballar per tenir cura del nadó. Per a juda aliments, 25.000 ptes.

17.— Mare de família amb tres fills en edat escolar. Els ingressos no cobreixen les necessitats bàsiques. Tenen rebuts pendents de llum. Necessiten 12.370 ptes.

18.— Matrimoni de mitja edat. El marit és pensionista d'invalidesa, amb ingressos inferiors al sou mínim. Tenen deutes de lloguer. Per evitar el desnonament sol·liciten 148.000 ptes.

19.— Pare de família nombrosa té greus problemes de visió que el limiten per al treball. Per falta de dies de cotització no pot cobrar una pensió. Tenen rebuts de llum pendents que pugen a 10.000 ptes.

20.— Matrimoni amb tres fills. El treball del pare és ocasional i els ingressos són molt precaris. Per pagar deutes de lloguer els falten 71.847 ptes.

21.— Senyora sola de mitja edat i amb una salut molt precària. No té ingressos. Mentre tramita una pensió social urgeix per a juda aliments 30.000 ptes.

22.— Esposa separada amb quatre fills i un nét a càrrec seu.

Subsisteixen de la venda ambulànt, però no tenen ingressos estables. Tenen deutes de lloguer. Per a evitar el desnonament, 110.294 ptes.

23.— Matrimoni amb un fill en edat escolar. Els ingressos familiars no cobreixen les necessitats bàsiques. Per a deutes de llum 9.000 ptes.

24.— Mare de família amb quatre fills sol·licita ajuda per comprar una llitera de segona mà. Són 10.000 ptes.

1/2.— Pensionista per invalidesa. Té cinc fills. La gran és disminuïda psíquica i necessita atenció especialitzada. Li cal una ajuda per a pagar deutes bàsics. Són 25.000 ptes.

2/2.— Pare de família convalescent d'una operació té dificultats per cobrir les despeses bàsiques familiars. Deuen encara els llibres escolars. Són 10.803 ptes.

3/2.— Família amb un fill disminuït i pocs recursos. Demanen una ajuda per a despeses bàsiques diverses. Són 31.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 BARCELONA - Tel. 301 35 50.

CARTA DOMINICAL

“L'esclat de Déu” en el nostre temps

Amb molt poca diferència de temps he tingut a les mans tres llibres que parlen d'un mateix tema des d'una visió ben diversa. Es tracta del ressò de la presència amorosa i dominadora de Déu en la vida de cada home, i, per tant, de tota la humanitat. De la consciència del batec de Déu en el nostre temps hi ha ressonàncies des d'interpretacions diferents. Fa sis mesos, Gilles Kepel va posar el títol de la “revenja de Déu” a un llibre. La darrera obra de René Laurentin dedica un capítol a “La teràpia de Déu”. El sacerdot i filòleg català Manuel Balasch m'ha obsequiat amb el seu darrer llibre. “L'esclat de Déu” n'és el títol del capítol cinquè. És tot un “crescendo” en l'encert d'expressar la il·luminació del món per Déu.

Kepel —de l'Institut d'Estudis Polítics de París—, des d'una perspectiva purament política i sociològica, es fa ressò, amb un caire de preocupació pel fonamentalisme, del ressorgiment de les tres grans religions monoteistes, que reaccionen davant el laïcisme. Encara que reconeix per al cristianisme que “en aquesta empresa mai no s'ha servit de la violència, ni tan sols sota règims comunistes que prohibien la lliure expressió de les idees”.

Laurentin sosté, amb un bon criteri, que en un món que s'ha de curar —perquè vivim en una conjuntura cultural en la qual la fe viu en un clima d'asfíxia, perquè relega Déu fora del nostre abast—, és millor parlar de curació, que és una paraula positiva, encara que es refereixi a les malalties. Per això parla de la “teràpia” de Déu, que ja és inscrita en la naturalesa que Déu ha fet tan apta per a rejuvenir-se, regenerar-se i refer-se per ella mateixa. “En un nivell sobrenatural, consisteix a

vèncer el mal amb el bé” (Rom. 12, 21): l'odi amb l'amor, el pecat amb el sacrifici. La naturalesa —afegeix— té horror al buit que és el mal. Cal apostar per la capacitat d'omplir-ho tot, capacitat de la qual en sorgeix el bé. “Amb agudesa, davant la temptació d'uns enuncisats pessimistes de mals, diu que “el florilegi de les coses pitjors proporciona autosatisfacció a les persones mediocres”.

Manuel Balasch escriu un llarg i preciós capítol titulat “L'Esclat de Déu” en la seva obra recent “Carles Riba, poeta i humanista cristià”. Comenta la irrupció de Déu en la vida de l'home, fins i tot en “l'amant incoherent”, el pecador.

“L'esclat de Déu” en el nostre món va tenir el ritme imparable d'una alba que assoleix el zenit precisament en el zenit del migdia de la humanitat, que fou la Resurrecció. Però la festa d'avui —Presentació en el temple— és l'arribada del qui era la Llum al temple de Jerusalem.

No hi ha revenja per part de Déu, sinó que, com ho expressa Ruiz de la Peña en el seu darrer llibre, “no hem estat creats pel Déu del deisme; som criatures del Déu encarnat (tot fou fet per Ell)”; depenem del tot d'aquest Déu, pel que fa a l'origen, pel que fa a la persistència en l'ésser i pel que fa al fi (“tot fou fet per a Ell”). Per tant, l'única història de la nostra humanitat serà la història de salvació.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

L'orgull

Per què fem tan difícil el viure de cada dia? Per què tenim aquesta tendència a deixar-nos dominar per l'orgull o, per ser indulgents, per l'amor propi que, aconsellant-nos malament, fa que no hi veiem més enllà del nas quan, raonadament el d'enfront ens contesta amb una opció diferent de la que ens havíem proposat?

Aquests dies els ciutadans de Barcelona passem per la incomoditat de la vaga d'un sector dels transports públics tan recomanats i aconsellats per les autoritats. Però un sector fa vaga, i un milió pel cap baix de ciutadans es ressent d'aquesta anomalia que, possiblement, hauria estat evitable si ambdues parts, serenament, haguessin dialogat sense encastellar-se en les pròpies posicions...

I ara el conflicte és gros. És clar, correspon a una empresa gran i a una gran ciutat. Però si ho pensem bé, és exactament igual que el conflicte entre dues persones...

Allò que és ben clar, és que l'orgull és el pecat més antic de la humanitat.

■ Oriol Camps

Celebrades a Lleida les XV Jornades Diocesanes de Pastoral de Joventut

Els valors que eduquem

LLEIDA

La Diòcesi de Lleida ha iniciat el nou any de 1992 amb una forta i encisadora acció pastoral. Per quinze anys consecutius s'han celebrat el 2 i 3 de gener, primers dies de l'any les Jornades diocesanes de Pastoral de Joventut que convoca la Delegació diocesana de Pastoral de Joventut.

ELS VALORS QUE EDUQUEM, tema d'aquest any, ha aplegat més de vuitanta agents de pastoral de joventut que durant sessions maratonianes de vespre-nit, han pregat, escoltat i compartit en diàleg franc i obert la il·lusió del servei als joves.

El dia 2 tingué lloc una animada Taula Rodona, Grups de Treball i Plenària que moderà Mn. Carles Sanmartí. Primer, després de la pregària, havia fet la presentació de la XV Jornades Mn. Ramon Prat i Pons, Delegat de Joventut a Lleida.

A la Taula Rodona els ponents parlaren des de l'experiència del seu propi camí de fe i militància cristiana en moviments. Donato López Robles era portaveu del món obrer, treballa al Casal de Joves de La Bordeta (Lleida); Asun Farré i Monjos, treballadora social de l'Ajuntament, parlava des de la banda de la marginació; Joan Pons i Farré, pagès, gerent del Centre d'Espiritualitat Miravall, portava

el testimoni del món rural, i Belén Solé i Mauri, estudiant que prepara una tesi d'antropologia parlà del tema del seu estudi: la religiositat dels joves de postguerra.

Tots ells en la seva exposició responien a aquests tres eixos per una millor metodologia:

- quins valors i contravalors eduquem;
- quin valors tinc jo;
- com me'ls he fet.

El treball del segon dia seguí un ritme semblant, grups, plenària i informacio-

ns, però primer hi va haver una ponència sobre "Els valors que eduquem" a càrrec del P. Rafa Gasol i Llorens, salesià, psicòleg, professor del Politècnic de la Caparrella i de l'Escola de l'Esplai, de Lleida. Aquest dia comptà amb l'assistència de monsenyor Ramon Malla, bisbe de Lleida, que participà a la sessió.

La ponència del P. Gasol havia estat precedida d'un treball-enquesta entre els assistents feta el dia abans. Amb el recull de les dades en va fer una lectura

donant les claus psicològiques i sociològiques d'interpretació en els valors que eduquem.

Més que d'acords i conclusions de la XV Jornades diocesanes de Pastoral de Joventut, cal parlar de coincidència d'intuïcions que demanen:

—un model comú a educar en els valors evangèlics;

—una estructura de cooperació de serveis més eclesial;

—anar a la transformació del món dels joves (potser és utòpic però comporta un compromís real).

Segons manifestacions de Mn. Ramon Prat, les Jornades han estat possible gràcies a tota una xarxa de treball de base que al llarg d'aquests 15 anys s'ha teixit i hom continua. Avui al bisbat de Lleida no hi ha lloc a preguntar-se si pot haver-hi pastoral de joventut, si es pot treballar amb els joves i pels joves? La Pastoral de Joventut és una realitat i motiu d'esperança per a la Diòcesi.

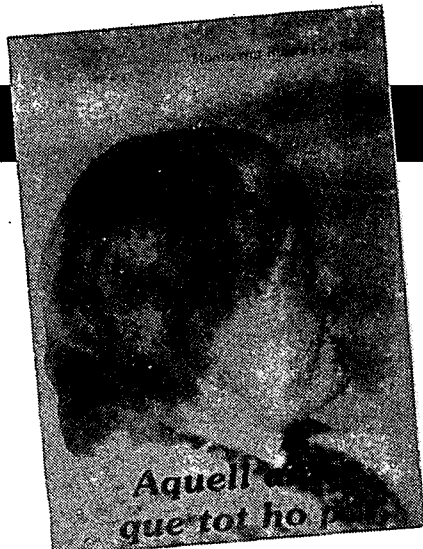
Les sessions van tenir lloc al Col·legi Montserrat dels Germans Maristes, a Lleida, que van cedir el local. El treball començava a les 7 del vespre per acabar a les 11 de la nit, amb un breu descans per menjar l'entrepà de sopar. Els destinataris de les Jornades són els Catequistes, animadors, assessors i consiliaris de Pastoral de Joventut.

■ **Jaume Montaña**

Aquell amor que tot ho pot

Montserrat Ribera i de Solà

Segona Edició

És el que pot l'estimació en criatures diferents. M. Assumpció Torrella i Cascante anà molt més enllà del que hi havia previst i redoblant, ella, l'amor que li prodigaven. Porta un Pròleg del Sr. Arquebisbe de Tarragona, germà de la protagonista, que l'estimà, entrançablement. És tot un mestratge a seguir.

Edita: Editorial Rodergas
Distribuidores:
Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5
Formiga d'Or, Portal de l'Àngel, 5
P.P.C. c/ Canuda, 9
Balmesiana, c/ Duran i Bas, 11
Sant Pau, Rda. St. Pere, 21

I totes les llibreries d'Olesa de Montserrat

Més humanització de la família

A la família es donen les relacions de consanguinitat. Però, paradoxalment, el matrimoni, que és el fonament de la família, no es basa en cap parentiu de sang. Més encara, si hi ha un parentiu proper entre els contraents, això és, a la pràctica totalitat de les cultures, més aviat una certa dificultat per poder-lo celebrar. Més aviat el matrimoni es basa en la plena llibertat dels contraents. Qualsevol fet que atempti o anul·li aquesta llibertat, atempta i anul·la el matrimoni mateix. Per una garantia més gran, l'acceptació lliure de tots dos cònjuges s'expressa d'una forma gairebé simultània i a la mateixa cerimònia.

Pel que fa a la relació amb els fills, basada, aquesta sí, en la sang, és cridada tanmateix a ser madura i plenament humana, és a dir, constituïda també per la llibertat, nota essencial dels humans. En aquest camí vers la maduresa, els fills són convidats a acceptar lliurement i joiosament la seva existència ja que, és clar, ningú no els ho va poder preguntar, perquè no existien, com tampoc el fet d'haver existit d'aquests pares concrets, amb les seves virtuts i defectes, sense els quals aquests fills no haurien existit mai (d'uns altres pares haurien nascut uns altres fills, però no aquests). Entre l'acceptació del pare i la de la mare en contreure matrimoni van passar uns segons escassos; en canvi, per arribar que els fills ho acceptin amb la seva llibertat, han de passar anys. Fins n'hi ha d'aquests que, durant molt de temps, no donen un sí madur al fet d'existir i —com diu A. Rubio a la seva obra sobre el Realisme Existencial— "arrossegueu la seva existència sempre queixosos", carregant-se pesadament damunt els altres i fent-los xantatge subtilment.

L'acceptació paterno-filial ha de ser mútua. Els progenitors, en unir-se com a tals, volen ser pare

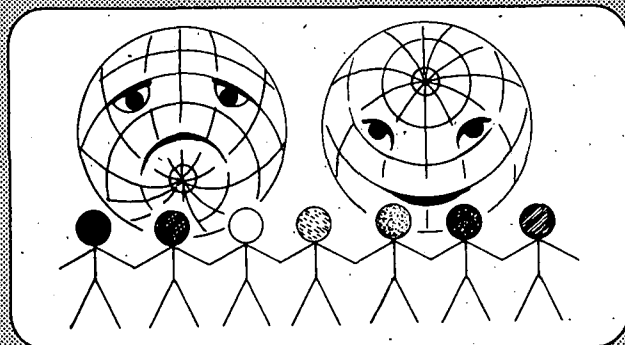
o ser mare dels fills que engendraran. Però no saben pas res encara del fill concret que pot arribar a existir. Han d'acceptar-lo amb goig i estimar-lo en la seva concreció. A ell, tal com és precisament, que no va demanar néixer ni és responsable de les seves característiques genètiques, etc. Aquesta acceptació paterno-filial o filio-paternal s'ha de manifestar per totes dues bandes expressament, fins i tot d'una forma verbal. La no constància de l'acceptació dels pares per part dels fills, produeix en els progenitors desassossec i els impulsa a retenir el fill o la filla adults més temps del que cal, tot esperant aquesta resposta. Altrament, pels fills, aquesta manca de constància de ser acceptats en la seva singularitat pels seus pares, fa que sigui molt difícil d'acceptar-se ells mateixos, cosa que n'obstaculitza la maduresa i l'harmonia.

En un intent d'humanitzar més la família, ens podem plantejar: si els pares estan tan contents d'existir malgrat que són mortals, ¿per què no dubten a engendrar uns fills als quals, en donar-los la vida, també se'ls dona la mort?

¿I no es podria pensar, també, que si els pares es deixessin estar d'idealismes modèlics —que només són uns fantasmes inexistents amb qui malauradament comparen els seus fills, els quals sí que existeixen realment—, no es contribuiria així a alleujar moltes causes de patiment i de complexos en els seus fills?

I, d'altra banda, ¿com es pot afavorir que els fills estiguin també contents d'existir i que acceptin, per tant, coherentment els seus engendradors concrets, compreses les seves limitacions i defectes, condicions precises perquè "aquests" fills existeixin?

■ **Juan Miguel González-Feria**

OBERTS AL MÓN

Ser missioner en un país islàmic

Han passat tres anys des que els Pares Blancs vam arribar al Niger i molts de vosaltres us aneu fent la pregunta de sempre, aquella que també nosaltres ens fem ben sovint. Què vol dir ser missioner avui? Diguem-ho sense embuts: "Que hi faig en un país com aquest?". Val la pena ser capellà i missioner en un país islamitzat sense possibilitat d'evangelitzar? Per què perdem miserablement el temps que hi ha tant per fer en altres llocs?

Evidentment, encara que totes aquestes preguntes vagin lligades en el mateix sac, s'han de triar i fer les parts. Totes poden tenir resposta però cal entendre's, mirar d'afinar el llenguatge i, sobretot, posar-hi el mateix contingut. Ja ho sabeu, evangelitzar no consisteix pas només a predicar, batejar i "fer doctrina". Hi ha altres elements integradors, igualment essencials, en la missió evangelitzadora: la presència, el testimoni, el servei a la promoció humana, la lluita per la justícia i la pau, el diàleg inter-cultural i religiós... Tot això també és anunci de Bona Nova encara que no hi vagi explicitat o etiquetat el nom de cristià.

En les situacions dels "nostres mons", islamitzats o xops encara d'una multitud de religions tradicionals africanes, no es pot preveure ni esperar que hi hagi conversions massives. No podem aferrar-nos a un sistema d'evangelització que consistiria només a endegar l'aigua cap al propi molí. Cert és ben legítim comunicar i transmetre tot allò que per hom és joia, felicitat i vida... És ben legítim d'aspirar a posar en marxa —un dia— grups, moviment... crear un esperit comú que aplega deixebles amb un mateix ideal i una mateixa fe. Mentrestant, però, la Bona Nova ja la tenim, ja és aquí. És més, ja ens havia precedit a tots. Ella mateixa no pot deixar mai de ser això: Bona Notícia per a tothom i arreu. No es pot pas tornar mai agre per a ningú, enlloc ni en cap circumstància. El que no bategem, doncs, ni puguem aplegar molta gent a missa, ni tan sols, aconseguim crear un cercle o moviment d'inspiració cristiana oberta, no vol dir que hàgim de creuar els braços o fer la maleta ben aviat.

Aquestes perspectives, en lloc de tancar-nos les portes, les obren cada dia i, en bona mesura, ens les esbatenen. La urgència de l'evangelització ara i aquí es fa, també, palesa. Per una part, no tinc cap dret d'anar darrera la gent estalvonant-la perquè es faci dels nostres i dir que ja n'he "pescat" deu o vint. Per l'altra, en canvi, tinc tot el sagrat deure de sortir al carrer, de fer-la petar, de donar un cop de mà, d'encetar una relació, de bastir una amistat, de treballar per a la pau i la justícia... Massa sovint la religió d'uns i d'altres ens té ben encaixonats i el nostre pretès diàleg acaba en carrerons sense sortida. Cadascú, des del seu castell, proclama el seu Déu. Tots d'acord per dir que només n'hi ha un, però, ben mirat no és el mateix!

Ja ho veieu, no hi ha més remei que ser-hi a totes, no s'hi val a badar. Per a nosaltres la referència al misteri de Jesús és de vida o mort, per a molta gent aquesta referència explícita no els mourà mai. La clau de l'embolic pot ser que tant a ells com a nosaltres, tot allò que es pot considerar "nostre pa de cada dia" —símbol d'aliment, germanor, pau i felicitat...— ens agermana quan hi és i ens corseca quan manca. Entorn d'aquest "nostre pa" ja esbocinat, a punt de ser repartit i lluitant per a qui esdevingui bé comú de la humanitat sencera, tots plegats gosarem dir amb cor net: "Pare nostre".

■ **P. Josep Frigola**
Pare Blanc, fill de l'Empordà

Carta de Xile

Ja he començat el segon any que comparteixo amb aquests germans xilens del "norte grande". Estem en el desert més alt i sec del món (2.800 m. de mitjana). En diem terra de sol i coure. El nostre clima recorre les quatre estacions de l'any en un mateix dia. Tota la vida de Calama i part del país depèn del coure de Chiquicamata, la mina a cel obert més gran del món. (33% de les exportacions de Xile). A la nostra prelatura de Calama hi ha vuit parròquies, amb uns 200.000 habitants, més la gent florant que va i ve cercant algun treball a les mines. Tots plegats som vuit capellans, tres dels quals som barcelonins: L'Enric Olivé —administrador diocesà de la Prelatura—, el Josep Cadevall i jo.

La meua parròquia de Sant Pau té cinc capelles que vénen a ser com a cinc parròquies, amb un total d'uns 30.000 habitants, però d'una extensió molt gran on la composició socio-econòmica és molt pobre.

L'atur, l'alcohol, la promiscuïtat per manca d'espai en els habitatges fets, molts d'ells amb quatre fustes, llauana i cartró, la desnutrició en molts infants, els jornals de misèria, la prostitució, el contraban de droga des de Bolívia... ens donen un quadre que indica que en moltes llars manca subvenir a les necessitats primàries, les quals situen Xile en el Tercer o Quart món. Xile, tot i ser un país ben situat i amb esperança en el conjunt de Llatinoamèrica, té el 50% de pobresa (això vol dir que no poden posar cada dia el plat a taula).

Cada capellà de la nostra parròquia de Sant Pau té un grup de joves i dua terme moltes funcions de tipus socio-afectiu de grup en el jove i adult.

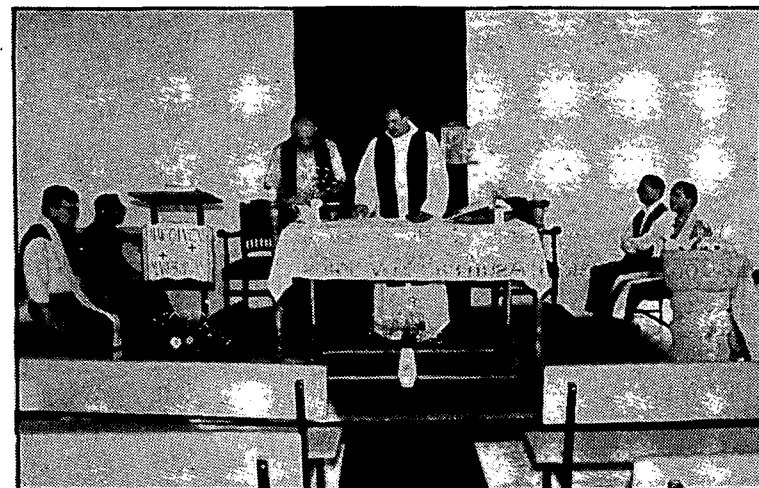
Fa poc hem tingut una experiència molt prometedora. Vam organitzar una Missió Juvenil. Això vol dir que uns quants joves

i el seu "padrecito" (com diuen aquí) vam sortir al carrer a "las poblaciones" (barris) a cridar d'altres joves perquè poguessin fer l'experiència de començar a conèixer el Crist Ressuscitat, com ja alguns han començat a conèixer i estimar.

El resultat ha estat la creació d'una comunitat de matrimonis joves i uns quants nois i noies que s'estan integrant a poca poc en els grups de les capelles. El més important ha estat pels jo-

Missió General per a tot el país. A Calama, totes les parròquies missionaran totes les parròquies, es refaran les Comunitats i en naixeran de noves. Celebrarem els 500 anys de l'evangelització a Amèrica Llatina, aquesta evangelització que ha passat per tants i tants entrebancs, per tantes misèries i glòries, per tanta mesquinesa i heroisme, per tant pecat i santedat.

Dono gràcies a Déu pel do que em fa d'estar aquí, al "norte

Mn. Xavier Ayora amb altres preveres barcelonins presideix la missa a la seva parròquia de Calama

ves missioners. L'experiència en la preparació, la pregària abans de missionar, l'avaluació de la jornada, la fidelitat al Senyor que ens acompanya... Déu és pare i amic, tanca una finestra i obre una vall.

L'Església a nivell nacional té prestigi, és creïble, car en el temps de Pinochet va jugar fort i net, i molts es van aixoplugar a la seva ombra i avui han estat elegits democràticament per governar el país, tot i que el secularisme també és molt fort.

L'any 1992, serà l'any de la

grande", en el desert, amb els minaires, essent petita llavor del seu evangeli i, caminant amb altres germans de la nostra diòcesi i amb els nous germans xilens. Que no ens manqui l'ajut del vostre compartir i la vostra pregària, i malgrat la distància, estiguem on estiguem, que ens sentim i siguem tots missioners de la Bona Nova més gran que hi ha i hi haurà pel cor humà de tots els temps.

■ **Mn. Xavier Ayora**
prevere diocesà de Barcelona

772 seminaristes majors en el Seminari de Ledaleró (Indonèsia)

Per al nou any acadèmic s'han inscrit en el Seminari Major dels Missioners del Verb Diví amb seu a Ledaleró (Flores) 867 estudiants de filosofia i teologia, entre els quals 772 candidats al sacerdot, és a dir: 395 candidats a la vida consagrada i 377 candidats al clergat diocesà; els 95 restants són laics, alguns dels quals antics seminaristes que volen completar els estudis de Filosofia i Teologia. En el Seminari de Ledaleró, estudien també els seminaristes del seminari diocesà vel de Ritapiret, diòcesi i província d'Endé, Illa de Flores, Indonèsia.

Dels 13 diaques ordenats sacerdots recentement a Ledaleró, 6 foren destinats a les Missions d'Àfrica, Papua, Nova Guinea i Brasil. La florent Església de l'illa de Flores es fa cada vegada més missionera.

(FIDES)

Unes xifres que fan pensar!

	Habitants	Catòlics	%Catòlics
ÀFRICA	629.973.000	85.610.000	13,59%
AMÈRICA	711.299.000	451.468.000	63,47%
ÀSIA	3.089.012.000	80.678.000	2,61%
EUROPA	708.924.000	281.633.000	39,73%
OCEANIA	26.016.000	6.957.000	26,79%
	5.165.224.000	906.346.000	17,55%

—El total de cristians del món és de 1.759.000.000 dels quals 906.346.000 són catòlics.

—No podem romandre tranquils si pensem en els milions de germans i germanes nostres, redimits també per la sang del Crist, que viuen sense conèixer l'amor de Déu. (Redemptoris Missio n° 86).

Un tema nadalenc punyent

Carta d'un nen croat de vuit anys a Jesús Infant

—Estic mort de fred. I tinc gana. Envoltat de persones que la major part no conec, esperem que ens vinguin a recollir amb uns camions de l'exèrcit per portar-nos en una població on no arribi la guerra.

Quin Nadal més trist estem passant. La meua mare que m'havia de comprar un germanet, em penso que l'han ingressada a un hospital i no sé a quin lloc. La pobra deu patir per mi. El meu pare és a la guerra, i no en tinc cap notícia de fa moltes setmanes. Els meus avis i una germaneta més gran van morir en un bombardeig que ens va ensorrar la casa.

Cada any, per Nadal, a casa meua, fèiem una gran festa, especialment a la nit: Cantàvem cançons nadal·lenques, menjàvem cosa bona i després anàvem a la

nostra pàtria és un manyoc de ferralla, i de ruïna.

No em puc creure que els que fan la guerra estimin Croàcia. No! No l'estimen. L'odi els encega i abans de fer la pau prefereixen que es destrueixin els valors materials i els espirituals de la terra dels avis.

Jo tinc una amigueta de la meua edat, que es diu Sònia. Sempre havíem anat a col·legi junts. Jugàvem plegats i ens estimàvem molt. I somiàvem en els nostres vuit anys que quan seríem grans ens continuàriem estimant més encara. Com els meus pares i els seus.

Fa uns mesos que la tragueren del Col·legi perquè era de família sèrbia. Déu meu, quin disgust!

I quan esclatà aquesta maligne guerra civil, uns "patriotes croats" assassinaren el seu pare. I la família fou exiliada terres del sud enllà. Mai més no veuré la meua amiga Sònia. Vaig fer-me un tip de plorar. No em dono vergonya de dir-ho.

Voldria deixar aquesta carta sota d'una pedra. La meua àvia m'explicava que l'Àngel de la Pau, cada any, a la nit de Nadal, passa a recollir els pensaments de les persones que estimen el Nen Jesús i els ofereix el Fill i a la Mare Verge perquè s'alegrin de saber que, com els pastorets de Betlem, hi ha persones, avui, que els ofereixen el seu cor.

És molt trist, però en el nostre país mai més no tindrem pau. Odis entre germans, poblacions destruïdes, camps sense cultivar, plens de bombes enterrades, i fàbriques ensorrades i a la misèria.

Déu meu! Déu meu! Quina pàtria tan esmicolada ens han deixat per herència la generació del noranta!

Per què no s'ha arreglat amb l'amistat, com jo i la Sònia, les diferències ètniques i no amb les armes?

Perquè la Sònia i jo, quan hauríem estat grans i haguéssim tingut fills, haurien estat "croats" i pel Nadal hauríem cantat: Santa Nit, plàcida nit...

La gent que esperen en aquest bosc, per ser evacuats, són gent senzilla. Que vivien feliços perquè tenien una casa, una família, salut i treball. I diuen que de tot aquest desastre que sofrem en té la culpa la "política".

Jo no m'hi entenc. Solament sé que aquesta Nit de Nadal, en lloc de ser una nit d'alegria, només tinc ganes de plorar, i com l'Infant en el pessebre, tinc fred i tinc gana...

Parròquia a la Missa de Mitja Nit. Tal com feien els pastorets de Betlem, fa cents d'anys que anaren a adorar el Jesueta a la Cova.

A casa, tots ens estimàvem i sentíem un gran respecte i devoció per les festes religioses, i érem amics amb tots els veïns, tant si eren croats, com nosaltres, o d'una altra regió iugoslava.

Ara, tot ho hem perdut. La casa destrossada, els avis i una germaneta morta, la mare i el pare sols Déu sap on són i jo desemparat en aquesta tarda de Nadal. Potser no els veuré mai més!

Cada nit somnio morts, cadàvers destrossats i mutilats, com tants n'he vist pels carrers i per les carreteres. Només Déu sap el que han sofert els pobres vellets, mig impossibilitats i els malalts, en aquesta funesta guerra.

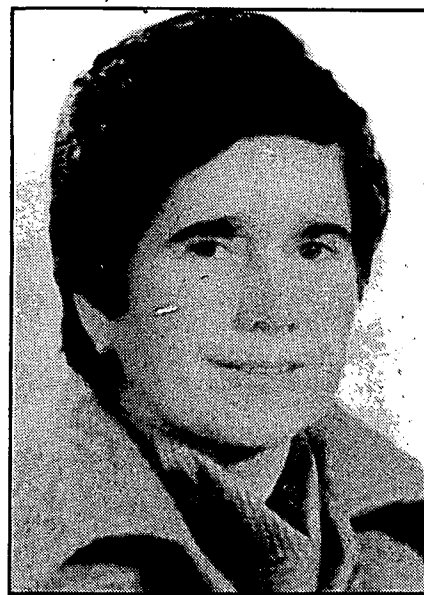
Per què els homes fan la guerra? Diuen que volen una Croàcia lliure, rica i plena, i ara desgraciadament la

2.000 religiosos i 8.000 religioses

Núria Casas, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya

BARCELONA.— En la reunió de la Comissió Permanent de la URC del passat dia 19 de novembre quedà constituït l'organisme responsable de la Conferència de Superiors Majors Religiosos. Hi figura des d'ara com a

presidenta la Gna. Núria Casas, provincial de la Companyia de Maria, i com a vice-president el P. Joan Botam, ministre provincial dels Caputxins de Catalunya. Completen la Comissió els pares Oriol Tuñí i Andreu Trilla, provincials respectivament de la Companyia de Jesús i de l'Escola Pia, així com les germanes Maria Dolors Bassols i

Maria Isabel Ferrer, superiors majors de les Carmelites de la Caritat de Girona, i de les Terciàries Trinitàries, i el P. Genís Samper en el càrrec de secretari general.

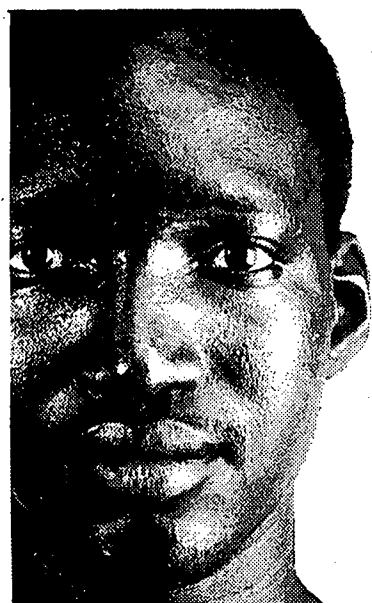
La Gna. Núria Casas és superiora major de la Companyia de Maria, primera congregació femenina dedicada a l'ensenyament, fundada a Bordeus, per santa Joana de Lestonnac, a principis del segle XVII, i present a Catalunya des de l'any 1640. Les Monges de l'Ensenyament tenen actualment divuit comunitats repartides en els diferents bisbats de Catalunya, i la seva dedicació abraça el camp educatiu institucional, i també reeixides experiències d'avantguarda de cara als més desfavorits.

Per primera vegada una religiosa accedeix a la presidència de la Unió de Religiosos, d'acord amb els seus estatuts que preveuen l'alternància de sexes en la presidència i vice-presidència. Avui, a Catalunya, al costat de dos mil religiosos que pertanyen a una cinquantena d'Instituts, que desenvolupen responsablement el seu apostolat a través d'una immensa varietat d'iniciatives. Sense comptar, els monestirs femenins de vida contemplativa, que no formen part de la Unió de Religiosos.

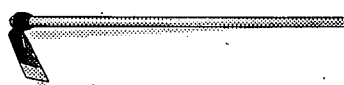
La URC funciona com a conferència de superiors majors al servei de la comunió i entesa entre els distints Instituts i fomenta la cooperació, l'estima i la formació continuada dels religiosos i religioses, donant a conèixer la vida religiosa i fomentant l'espiritualitat que els és pròpia a l'interior de l'Església.

■ Francesc A. Picas

■ Genís Samper

"Ara podem regar les nostres terres tot l'any"

Amb l'ajuda de molts estem finançant projectes de desenvolupament al Tercer Món. Però encara queda molt per fer. Col·labora amb Mans Unides.

Mans Unides
TU HO FAS POSSIBLE

318 08 87

Col·labora o informa't trucant a aquest telèfon.

Aquesta advocació mariana també té tradició a Bellvís

Cassà de la Selva honorà la Mare de Déu de les Sogues

GIRONA

CASSÀ DE LA SELVA.—

Aquesta població té per patrona la Mare de Déu de les Sogues, que si s'escau en dia feiner, queda traslladada al diumenge següent, com en el cas d'enguany que fou traslladada al diumenge dia 22 de desembre.

Una bonica llegenda

La denominació de la Mare de Déu de les Sogues la trobem únicament en dues poblacions de Catalunya: Bellvís (la Noguera) i Cassà de la Selva, i amb dos significats ben diferents. La de Bellvís, potser més coneguda, fa referència al fet d'un pagès que trobant-se en un mal pas és ajudat per la Verge. A Cassà de la Selva, el fet que s'explica és ben diferent. Diu la llegenda que en temps d'una gran pesta moria molta gent, morí el campaner i deixaren de tocar a mort i, a més a més, per la basarda que el so de les campanes feia als moribunds. El poble demanà ajuda a la Verge Maria que amb aquesta denominació tenia altar propi sota mateix del campanar. De cop, a la nit, les campanes començaren a brandar i minvava la pesta. Com que l'església era tancada suposaren que la Verge havia estat la campanera donant a conèixer

d'aquesta manera que havia escoltat les seves súplices. En regregrament, la traslladaren a l'altar major, però la seva sorpresa fou gran quan l'endemà la retrobaren en el seu propi altar, cosa que els féu veure que la Verge volia continuar sota el campanar. Allà la deixaren i a les seves mans, com a recordança del fet li posaren unes cordes. Des de llavors és anomenada Mare de Déu de les Cordes. Això succeïa sobre l'any 1615 donat que en la visita pastoral que fa el bisbe de l'any 1610 (i totes les anteriors) se cita solament l'altar de Santa Maria, així a seques, i en la visita pastoral de l'any 1629 no hi consta l'altar de Santa Maria; en el seu lloc s'hi troba l'altar de Santa Maria de les Cordes. La trobem així anomenada fins a l'any 1701 en què trobem impresos els seus goigs "a la Verge Maria de les Sogues que es canten a la capella de la parroquial església de Cassà". Al 1742 queda inscrita com "Altare Beate Marie vocat de las Sogas sive de las Cordas". I així amb les dues denominacions la trobem en totes les visites pastorals fins a l'any 1832 que definitivament queda anomenada Mare de Déu de les Sogues a qui acudeixen els malalts i especialment les dones en estat de bona esperança. Per això

diuen els goigs: "En lo temps de pastilencia / fou socorregut est poble / per la vostra gran clemència / ab favor supremo y noble / que sa esperança fundada / en vostres sogas està. / Siau la nostra advocada / en est poble de Cassà".

Una súplica d'ajuda a la Verge

En el dia de la seva festa, enguany com hem dit, es canta al migdia una missa solemne amb assistència de les autoritats locals i el senyor Alcalde, després de l'homilia, fa ofrena de la població de Cassà de la Selva a la seva Patrona. Aquest any, semblantment als altres anys, el senyor Alcalde ha fet referència a la feina feta durant l'any 1991 i ha demanat ajuda a la Patrona per la feina que cal fer al 1992. "Un any més ple de reptes individuals, familiars i col·lectius; amb alegries i tristesses, amb problemes i solucions, amb salut i malalties..." És un resum d'activitats i una súplica d'ajut a la Verge per un benestar moral i material com el que demanaren un dia els nostres avantpassats. I acabem com ho féu el senyor Alcalde: "Verge de les Sogues, gràcies per escoltar-nos".

■ Josep Bosch

Editorial Claret

CARLES RIBA, POETA I HUMANISTA CRISTIÀ

Manuel Balasch

Col·lecció Els Daus 111, 212 pàgs.

L'autor ens presenta un llibre "insòlit", sens dubte polèmic però rigorós en els seus plantejaments. Per comprendre l'obra del poeta no podem prescindir d'una clau cabdal: la fe cristiana, no sols com a àmbit de cultura, sinó com a experiència viscuda pel poeta.

EL PENSAMENT DE JOSEP TORRAS I BAGES

Oriol Colomer i Carles

Col·lecció Els Daus 110, 192 pàgs.

Síntesi del pensament de Torras i Bages en el marc d'una organització sistemàtica dels temes més rellevants que es retroben en la seva obra literària. L'ordenació dels textos i les aportacions de l'autor fan del llibre una eina valuosa per al seguiment fàcil i segur del desenvolupament progressiu del pensament del Dr. Torras.

LA NOSTRA REALITZACIÓ PERSONAL

Antoni M. Casas i Ferrer

Col·lecció Els Daus 112, 136 pàgs.

Les idees exposades en aquest assaig representaren per a no pocs la descoberta d'horitzons insospitats. Qui el llegeix hi trobarà pel cap baix una doctrina segura, seriosa i clara, que el menarà a estimar més la vida, a seguir endavant amb optimisme i mirar amb il·lusió l'esdevenidor.

CATALUNYA/92

Enlluernar més que no pas servir

Monsenyor Carlos Amigo, arquebisbe de Sevilla, frare franciscà de procedència, ha posat el dit a la nafra d'allò que molts espectadors llunyans intuïem respecte de la manera amb què s'ha dut a terme el projecte de l'Exposició Universal de Sevilla del 1992. Diu Monsenyor, en la seva carta pastoral del 92, que ha de deplorar necessàriament l'actitud de malbaratament, de dilapidació, així com d'ostentació i faramalla, que hom pot observar en algunes possibles despeses de l'EXPO, encaminades, afirma, més a "enlluernar que no pas a servir". Una idea que amplia quan compara aquest llençar la casa per la finestra a favor d'una actuació d'aparador amb l'escassetat de les assignacions a programes d'ajut social i de promoció humana.

"Les ostentacions d'avui es preveu penúria demà", ha reblat el clau l'arquebisbe de Sevilla. Són unes paraules dures? Jo no gosaria pas afirmar-ho. Més aviat diria que són unes paraules encertades, honestes i justes amb vista a cridar l'atenció d'allò que succeirà l'endemà de la festa. Perquè, és clar, l'EXPO serà una gran festa que enlluernarà les consciències i les ments de visitants de casa i de fora. Però l'endemà mateix, Sevilla i Andalusia tornarà a ser exacta-

ment el que era: és a dir, una terra marcada de bona part d'allò que fa d'una terra un país amb un present passable i un futur engrescador.

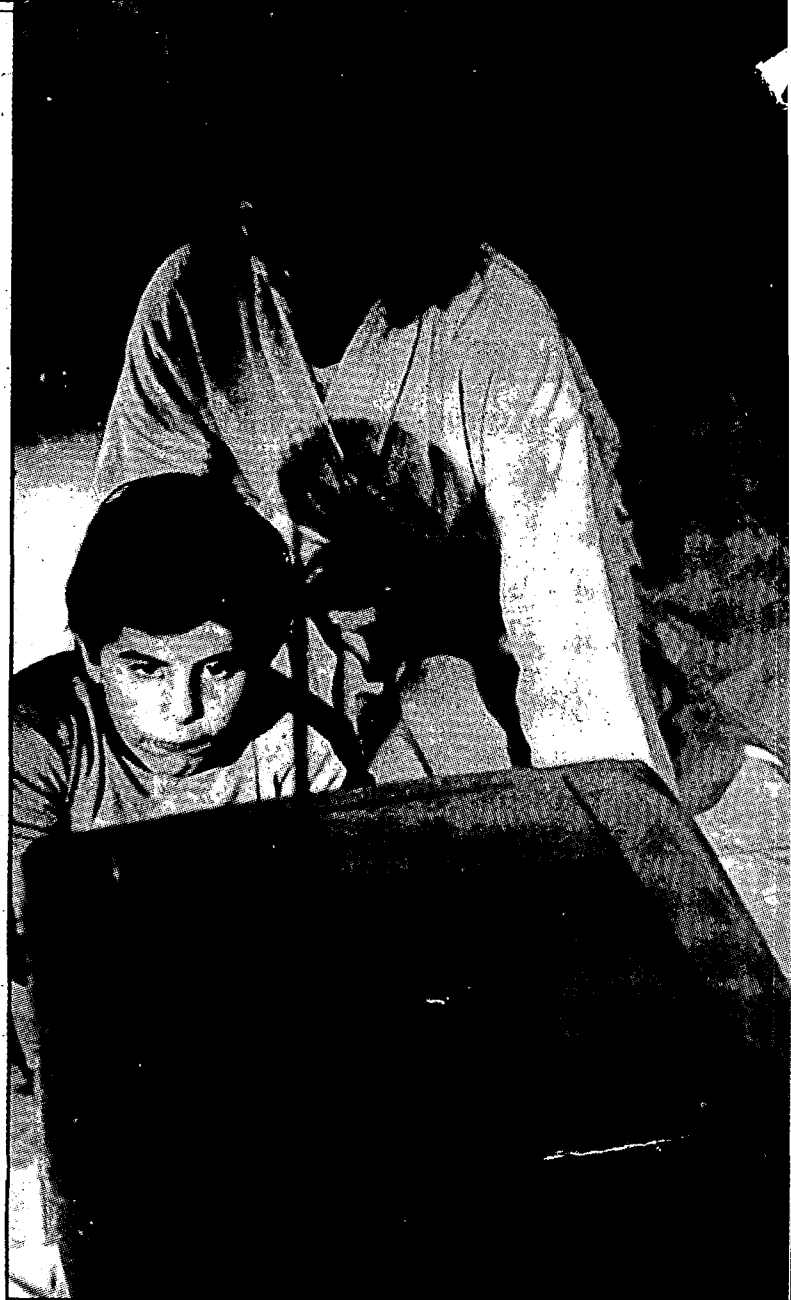
En ple franquisme, un senador americà visità el Valle de los Caídos i va afirmar, ho van publicar els diaris de l'època, que aquella obra tan mastodòntica, el seu país, per bé que era molt ric, no se l'hauria pogut permetre. Espanya en el seu conjunt ha progressat, això és indubtable, però als USA, que continuen essent el país més poderós del món, mai no se'ls ha passat per la imaginació d'acollir en un mateix any, uns Jocs Olímpics i una Exposició Universal. Jocs, EXPO i capitalitat cultural, aquesta per acontentar els centralistes de sempre.

Monsenyor Amigo ha estat molt oportú. L'Estat no pot dur a terme el miracle del pa i dels peixos, ha d'escollir: o pa o peixos. Ha escollit la faramalla i d'una elecció tan poc social, n'han sortit malparats aquells que més que grans festes s'estimarien solucions per a coses tan urgents com menjar, viure sota teulada, o fins i tot vestir. I, per què no? treballar.

■ Antoni Plaja i Mateu

No són una joguina inofensiva, segons un estudi nord-americà

Violència i sexisme, dues notes distintives en els vídeo-jocs

Els vídeo-jocs s'han convertit en una de les joguines favorites de la majoria dels infants occidentals. Però no són pas una joguina inofensiva.

Una investigació que acaba de publicar la prestigiosa editorial de la Universitat d'Harvard demostra que els vídeo-jocs més populars tenen un marcat caràcter sexista, són essencialment violents, i limiten la imaginació dels infants, als quals no se'ls permet més acció que la determinada pel fabricant del programa.

Segons aquesta investigació, realitzada pel professor d'educació de la Universitat de Miami, Eugène Provenzo, i publicada sota el títol de **Video Kids**, els vídeo-jocs formen ja una part integral del món infantil.

No són solament una de les joguines més demanades pels infants, sinó que al voltant dels vídeo-jocs ha anat creixent una cultura de personatges, llenguatge i imatges pròpies, que abasta ja diverses parcel·les de la vida quotidiana de la infància nord-americana.

UNA CULTURA PRÒPIA

Dels deu programes de televisió favorits dels infants nord-americans, quatre són basats en vídeo-jocs. En menys de dues dècades, el consum de televisió per part dels infants nord-americans ha augmentat en un 70 per cent (4,7 hores diàries l'any 1983, davant 2,8 l'any 1967). I el temps dedicat als vídeo-jocs coneix un creixement paral·lel.

Segons una investigació realitzada l'any 1983 a Oklahoma, el 73 per cent dels infants enquestats disposaven d'un vídeo-joc al qual dedicaven una mitjana de dues hores

diàries. Més de la meitat dels infants (52 per cent) i el 38 per cent de les nenes anaven a sales de vídeo-jocs almenys una vegada a la setmana, on gastaven una mitjana de quatre dòlars cada vegada que hi anaven.

Els vídeo-jocs s'han convertit, juntament amb la televisió, en un important agent socialitzador dels infants nord-americans, a través del qual aprenen i assumeixen determinades pautes culturals i socials, a més a més de les que reben a través de la família i l'escola.

A més, els infants nord-americans esmorzen ja cereals i galetes de Nintendo, amb reclams i personatges dels vídeo-jocs produïts per aquesta casa japonesa, veritable gegant d'aquest mercat als Estats Units.

EL PODER ABSORVENT DELS VÍDEO-JOCS

Aquesta penetració de la "cultura" dels vídeo-jocs permet de comprendre la preocupació i l'interès dels experts pels efectes que pot produir en els infants. I aquests efectes poden ser, segons Eugène Provenzo, més perjudicials del que els pares i educadors pensen.

Malgrat l'aparent inconsciència amb què els pares compren aquest tipus de joguines per als seus fills i del desinterès dels educadors per aquestes joguines, la tecnologia dels vídeo-jocs no és ni neutral ni trivial, assegura aquest professor nord-americà.

Els vídeo-jocs, en primer lloc tenen una extraordinària capacitat d'absorció de l'atenció infantil, molt superior a la de la televisió. Una de les raons d'aquesta capacitat dels vídeo-jocs per captar totalment l'atenció del jugador és que li ofereixen a aquest la possibilitat d'assolir mar-

ques i puntuacions que se superen unes a les altres, sense cap límit.

A més a més del poder d'absorció que tenen els vídeo-jocs, hi ha d'altres elements que constitueixen la clau de l'atractiu que aquests exerceixen sobre els infants.

D'acord amb els resultats de diverses investigacions, corroborats per Provenzo, la clau central de l'èxit d'un vídeo-joc està en si té una fita concreta o no. Tots els vídeo-jocs més populars tenen fites concretes: batre puntuacions, rescatar els captius, o destrossar l'enemic.

A més a més d'aquest factor, també contribueixen a l'èxit d'un vídeo-joc els següents elements: Que aquest ofereixi possibilitats alternatives, la velocitat de les respostes, els efectes visuals, i la competició.

VIOLÈNCIA CREIXENT

Segons l'anàlisi de continguts realitzat per Provenzo sobre els 47 vídeo-jocs més populars als Estats Units, en la majoria dels quals s'hi poden trobar dues notes distintives: la violència i el sexisme.

l'individualisme a ultrança, on només compta un mateix, i ningú més.

Aquesta violència narcisista s'incrementa amb les noves generacions de vídeo-jocs, que permeten a l'infant actuar directament sobre el desenvolupament de l'acció, vivint un temps real d'allò que succeeix en el joc.

Això passa així, per exemple, amb el guant de poder (Power glove) de Mattel, que en vídeo-jocs com el de boxa "Mike Tyson Punch Out", que permet al jugador llançar un revés, repetit pel personatge del vídeo-joc. Ja no es tracta només de premer un botó, sinó de viure directament el llançament d'un cop al contrincant.

LA DONA COM A VÍCTIMA

Per altra part, són jocs programats pel sexe masculí, per al sexe masculí. La dona hi apareix— quan

el paper femení correspon a víctima en segrests, que han de ser rescatades per l'heroi.

Tant els nens com les nenes segons l'enquesta de Provenzo, reconeixen que els papers femenins són el menys interessants dins dels vídeo-jocs. Un infant de 6 anys responia així a la pregunta de què li semblava el paper d'April en el vídeo-joc **Teenage mutant Ninja**. És molt avorrit. Pràcticament no fa res. Tot el que fa és ser raptada.

Les xifres de venda manifesten la progressiva penetració dels vídeo-jocs en les preferències dels infants nord-americans.

Actualment, hi ha als Estats Units més de 19 milions de màquines de vídeo-jocs de la firma Nintendo, la més introduïda en aquest mercat, la gran majoria d'aquests vídeo-jocs són propietat d'infants de 8 a 12 anys.

L'any 1990, les vendes de Nintendo als Estats Units, assoliren la xifra de 4.000 milions de dòlars. El febrer del 1989, 25 de les 30 joguines més venudes al país eren vídeo-jocs o equips per a vídeo-jocs.

Segons dades de la mateixa companyia Nintendo, l'any 1988 el 12 per cent de totes les llars nord-americanes disposaven ja de jocs d'aquest tipus, i la seva penetració augmenta des de llavors cada any.

LA JOGUINA MÉS VENUDA

Durant les festes de Nadal de 1987, 1988 i 1989, Nintendo fou la firma individual que més joguines va vendre als Estats Units, on ocupa

☆ Formen ja part integral del món

La venjança, el rescat i la lluita de bons contra dolents són els temes predominants en la majoria dels vídeo-jocs. L'acció central té com a eix la violència i la destrucció, necessàries per aconseguir qualsevol dels fins programats.

Dels 47 vídeo-jocs analitzats, només 7 no tenen la violència com a tema central. I dels 40 que emfasitzen la violència, pràcticament tots són basats en el principi de

apareix— estereotipada com a víctima o com a acompanyant de l'heroi masculí. Aquesta representació és similar a la que s'hi podia trobar en la literatura infantil i en els llibres de text editats abans dels anys seixanta.

En els 47 vídeo-jocs analitzats, apareixen 115 caràcters masculins i 9 de femenins. Cap d'aquests caràcters femenins corresponen a un paper dominant. En 13 vídeo-jocs,

Els video-jocs són molt absorbents i poden exercir una influència perniciosa en els infants.

una posició de gairebé monopoli en aquest mercat.

El principal mercat dels productes d'aquesta i d'altres cases que produeixen i comercialitzen màquines i programes de video-jocs són els infants de 8 a 15 anys. Dintre d'aquests, el segment més important són els infants de 8 a 11 anys.

A més a més, dels video-jocs, Nintendo ha anat diversificant el seu mercat, creant un ampli ventall de productes secundaris entre els quals inclouen productes alimentaris com cereals i galetes amb reclams de deo-jocs.

D'aquesta manera, Nintendo ha eat allò que Provenzo denomina "un subgrup cultural identificable" ns de la nostra societat, amb perinatges i llenguatge propi. En una enquesta realitzada per Provenzo entre 178 infants ensenyança primària del West Laboratory School de Miami, el 90 per cent dels nens i el 67 per cent de les nenes contestaren que tenien un video-joc a casa seva.

DIVERSIFICACIÓ

Els plans de Nintendo per al 1991 cloïen la posada en marxa d'un deo-joc interactiu amb connexió amb una xarxa d'informació nacional, similar a una que hi ha al Japó. D'acord amb aquest projecte, els deo-jocs del Nintendo Entertainment System funcionarien amb terminals que permetrien no solament jugar a distància, sinó també accedir a serveis de notícies i formació lliure. Aquest projecte podria desenvolupar-se en col·laboració amb la American Telephone and Telegraph.

Nintendo no té intenció de continuar essent simplement una empresa productora de video-jocs. Hiroshi Yamauchi, president i director general de la companyia ho ha dit clarament: "Hem après d'Atari, sabem perfectament per què va cassar. Cap fabricant de joguines ha arribat mai a ser una gran empresa limitant-se a romandre com fabricant de joguines".

Monsenyor Braulio Rodríguez, delegat de Pastoral Familiar

La Família ha de ser escola de generositat i desinterès

El bisbe d'Osma-Sòria i encarregat de pastoral familiar de la Conferència Episcopal, monsenyor Braulio Rodríguez, va manifestar que "Totes les turbulències de la nostra societat, sobretot l'epidèmia de la droga, tenen el seu origen en unes persones que no han trobat l'equilibri emocional en la família per molts i variats motius, com el divorci i l'avortament.

— Quina és la situació actual de la família espanyola?

La meua impressió és que la família és molt menys monolítica que antigament i que, encara que hi perdurin moltes de les coses que fan de la família quelcom atractiu i insubstituïble (llar, acollida, estima, amor pel que ets, no pel que tens, àmbit en el qual es descansa psicològicament, persones que t'esperen i es preocupen de tu), certament hi ha cada vegada més famílies amb problemes o famílies que no aconsegueixen ser instrument de la formació en l'estimar de la gent.

Vull dir que un paper importantíssim, i per al qual crec que no s'hi trobi substitut fora de la família, és la capacitat que aquesta té de formar l'afectivitat de l'ésser humà, l'àrea de l'estimar, d'allò volitiu.

La droga

— Quina influència té aquesta situació de la família en els problemes socials d'Espanya?

Totes les turbulències de la nostra societat, sobretot l'epidèmia de la droga, m'atreveixo a dir que en gran part tenen el seu origen en unes persones que no han trobat l'equilibri emocional en la família per molts i diversos motius, entre els quals no són aliens el divorci, l'avortament i d'altres realitats que són viscudes curiosament per la nostra societat com a "llibertats" o "èxits de la societat actual".

Per altra banda, em sembla que la vivència en la fe cristiana de la realitat del matrimoni com a sacrament, en estar continuament debilitant-se, sens dubte, influeix en una família menys família, la qual cosa no significa que no hi hagi parelles admirables, cristianes o no cristianes. Seria injust no valorar tants matrimonis cristians, fidels, sacrificats i que s'esforcen per viure el que varen projectar en el seu nuviatge.

La família no és mercantilisme

— Quins són els principals problemes entre pares i fills perquè hi hagi una família més unida?

La realitat d'una família unida és un equilibri fràgil, que sempre cal tenir-ne cura. Tampoc no es tracta de voler una uniformitat, de manera que fos, de l'àmbit natural de la família, un responsable que sàpiga que fer.

Penso que el principal problema de desunió i de desintegració de la família és el pur egoisme. La família educa en la gratuïtat. No pot ser un pur mercantilisme. La família ha de ser escola de generositat i desinterès (l'esposat per a l'esposa i viceversa, el pare o la mare amb el fill i el fill amb tots dos). Què pot tenir d'atractiu la família, si l'individu se sent en el seu si com a qualsevol àmbit en el qual les persones se relacionen sense amor?

L'Església no hi és pas aliena

— Quina ha de ser l'actitud de l'Església en aquests moments?

Moltes vegades els que es casen per l'Església sense gaire convenciment o els que escullen el matrimoni civil per refus de l'Església, la consideren com a mera institució sense ànima i sense que vingui al cas. És molt possible que ho sentin així, però aquest no és el paper de l'Església.

L'Església és l'esposa de Crist i coneix l'amor del Senyor i és dipositària de la vida que han rebut els cristians en el baptisme. Per

aquesta raó no es pot ser aliena ni exterior en l'amor que dos cristians es tenen i que segellen amb el sacrament del matrimoni.

Tampoc no hi són aliens els fills, la seva educació i el desig que la família sigui "Església domèstica". L'Església és experta en humanitat i humà és el matrimoni, la família, els fills, el ric món de l'amor dels qui formen una llar.

Intoxicació en l'avortament

— Quin ressò ha tingut el document de la Conferència Episcopal Espanyola sobre l'avortament?

Segons la meua opinió el document del Comitè Episcopal per a la Defensa de la Vida de la Conferència Episcopal Espanyola "Cent qüestions i respostes sobre la defensa de la vida humana i l'actitud

Governants, pares i ciutadans haurien de fer una inversió en la família, quelcom atractiu i insubstituïble.

dels catòlics", ha tingut una difusió gran. S'han venut nombrosíssims exemplars. S'ha difós i donat fruit. El que passa és que el nostre món va molt de pressa i potser són molt pocs els que es recorden d'aquest text, malgrat que encara no ha passat un any des de la seva aparició.

— A Espanya hi ha una bona informació sobre el tema de l'avortament?

Hi ha molts interessos creats i molt desenfocament en el tema de l'avortament en la nostra societat. És increïble que es consideri com un avanç, com un assoliment del nostre temps. No és estrany, doncs, que hi hagi dones que refusaven l'avortament, en quedar-se en estat per exemple, "solucionen" el seu cas avortant, perquè és tanta la intoxicació i la pressió de la moda d'avortar i les facilitats d'algunes clíniques que ho fan que no intenten cercar cap més solució per al seu embaràs, com en realitat hi ha.

I qui fa callar després la consciència de la persona que ha avortat? Els assessors per a l'avortament desapareixen, el problema comença?

Ajudar la família

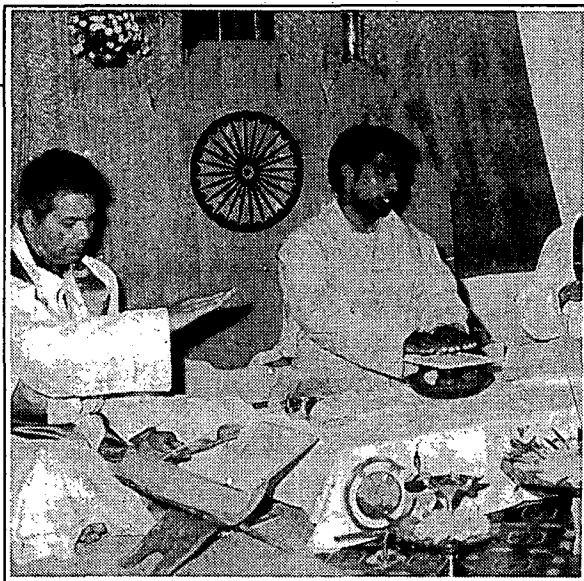
— Un governant, un pare, un ciutadà...? Què pot fer per ajudar la família?

El governant el pare i el ciutadà el que haurien de fer primer és pensar i tractar de fer una inversió en la família. El governant, perquè sense família, no hi ha qui governi. El pare, perquè exercint aquest paper en la família serà capaç d'experimentar quelcom més que cap altra institució humana pugui fer: l'amor veritable.

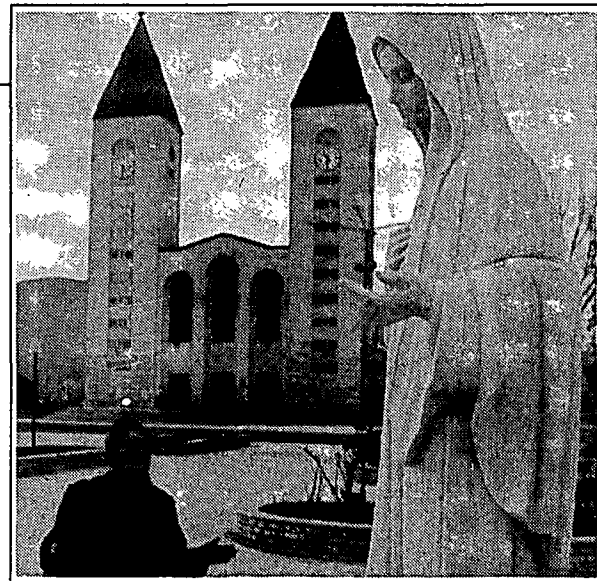
Per altra banda, el ciutadà, perquè individus sans, amb un equipament de socialibilitat, només poden procedir d'una família capaç de generar individus satisfets afectivament, amb la qual cosa la societat guanyarà en tot i serà més rendible, fins i tot, econòmicament

La Mare Teresa de Calcuta abandona l'hospital californià de La Jolla, restablerta de la greu pneumònia amb complicacions cardíaques que l'ha tingut hospitalitzada durant tres setmanes.

Celebració de l'Eucaristia a l'Índia. El memorial eucarístic de la mort i resurrecció del Senyor expressa i actualitza l'abast universal de la seva salvació.

Una dona croata prega davant la imatge de la Verge Maria a la plaça de l'església de Sant Jaume de Medjugorje, vila situada a l'oest de Bòsnia-Hercegovina, lloc de pelegrinatges d'arreu del món.

21, dimarts

Alger: pressió sobre els islamistes i el FLN

L'objectiu immediat de l'Alt Consell d'Estat algerià —la junta cívico-militar constituïda després de la dimissió del president de la República Chadli Bendjedid— és aconseguir la desaparició del Front Islàmic de Salvació (FIS) i de l'antic partit únic, el Front d'Alliberament Nacional (FLN), sigui per mitjans legals —o que ho semblin— o empresonant els seus dirigents o militants. El FIS controlava el 55% dels ajuntaments d'Algèria des de l'any 1990, i segons sembla hi ha proves que aquests ajuntaments han pres part en els fraus electorals de les últimes eleccions legislatives.

Moscú: és necessari l'ajut econòmic d'Occident

Les dificultats econòmiques que pateix Rússia i les altres Repúbliques membres de la CEI centraran la conferència d'ajut a les Repúbliques de l'antiga URSS, que demà comença a Washington. La situació després de l'alliberament de preus s'ha fet crítica. Segons Boris Ieltsin, a partir del proper abril, els preus començaran a estabilitzar-se.

Jerusalem: Shamir comença la pre-campanya electoral

El primer ministre israelià, Ytzhak Shamir, va marcar ahir l'inici de la pre-campanya electoral en el transcurs d'un acte davant dels colons jueus de l'assentament cisjordà de Betar Illit, afirmant que "cap poder terrenal" podrà aturar la construcció de noves colònies als territoris ocupats, desafiant d'aquesta manera el president nord-americà, George Bush, que insta Israel perquè no faci més assentaments.

22, dimecres

L'Havana: més repressió interna

Castro ha reaccionat amb duresa davant les crítiques internacionals per l'afusellament del dissident, Eduardo Díaz Betancourt. El diari "Gramma", òrgan del Partit Comunista de Cuba, diu que qualsevol intent de canvi de règim portaria el país a una orgia de sang perquè el poble no vol saber res amb el capitalisme, i anunciava una major resistència i repressió de cara a la dissidència interna que, amb la pretesa defensa dels drets humans o els intents dels intel·lectuals d'adaptar el comunisme a les circumstàncies actuals el que fan és fomentar el sabotatge i la violència.

Tbilissi: focus de guerra civil

Fracassades les converses de pau iniciades dilluns passat a Tbilissi, ahir, el govern provisional georgià va donar un ultimàtum a l'ex-president Zviad Gamsakhurdia i als seus partidaris perquè deposessin les armes, altrament les tropes del Consell Militar passarien a l'atac. S'exigeix a Gamsakhurdia que presenti la dimissió i abandoni la República. Per altra banda, Ossètia del Sud, regió autònoma dins de Geòrgia, va decidir diumenge passat en referèndum, independitzar-se de Geòrgia i annexionar-se a la Federació Russa. Geòrgia ja ha dit que defensarà amb les dents la seva integritat territorial.

Pecs: aturades les negociacions de pau entre Iugoslàvia i Croàcia

Ahir a la ciutat hongaresa de Pecs es varen interrompre sense resultats, les converses croato-iugoslaves sobre l'aplicació del pla de pau de les Nacions Unides. En les converses, hi participava també un grup d'observadors de la CE, presidit pel portuguès Joao Salguero, cap de la missió de la CE en l'antiga Iugoslàvia. Aquest cap de setmana, l'exèrcit iugoslau ha ordenat una nova mobilització de reservistes. Mentrestant, Franjo Greguric, primer ministre croat, viatja ahir a Nova York per entrevistar-se amb Cyrus Vance, autor del pla de pau, i amb Butros Gall, per parlar de l'enviament dels 10.000 cascos blaus a Croàcia.

23, dijous

Washington: la conferència d'ajut a la CEI

La conferència mundial d'ajut als nous Estats sorgits de l'antiga URSS, va ser inaugurada pel president George Bush, el qual va fer una crida demanant un gran esforç per ajudar-los a passar del comunisme a la democràcia. Malgrat les crítiques internes que es fan al president perquè no ha centrat prou el seu mandat en els problemes econòmics dels USA, va dir que proposaria al Congrés un ajut suplementari a la CEI per valors de 645 milions de dòlars. La conferència acaba avui els seus treballs preliminars i continuarà posteriorment a Lisboa.

Alger: eliminar l'integrisme islàmic

Seguint el propòsit d'eliminar políticament l'integrisme islàmic, l'Alt Consell d'Estat Algerià va ordenar la detenció ahir d'Abdelkader Hachani, líder provisional del Front Islàmic de Salvació (FIS), nomenat després de la detenció d'Abassi Madani i d'Ali Belhadj, màxims dirigents del moviment integrista. Si bé els organismes governamentals mantenen rigorós silenci sobre les causes de la detenció, se sap que Hachani va fer una crida des de la mesquita de Bach Djarrah, animant a "la deserció de l'exèrcit nacional popular".

Brussel·les: la Comunitat Europea suspèn l'ajut a Cuba

La Comunitat Europea ha qüestionat la normalització de les relacions amb Cuba, com a mesura de condemna del règim de Fidel Castro, per l'execució de Díaz Betancourt. Aquesta execució, segons la C.E. posa de manifest "la debilitat del règim de Cuba" i que només contribueix a aïllar-se encara més.

24, divendres

Moscú: la tensió entre Rússia i Ucraïna

La tensió entre Rússia i Ucraïna va agreujar-se ahir amb la decisió del Parlament de Moscou d'exigir a Kíev que reconegui la flota del mar Negre com a part integrant de les forces estratègiques de la CEI, així com també qüestionar la legitimitat del lliurament a Ucraïna de la península de Crimea, dut a terme fa trenta-vuit anys per l'aleshores líder soviètic Nikita Khroustxov.

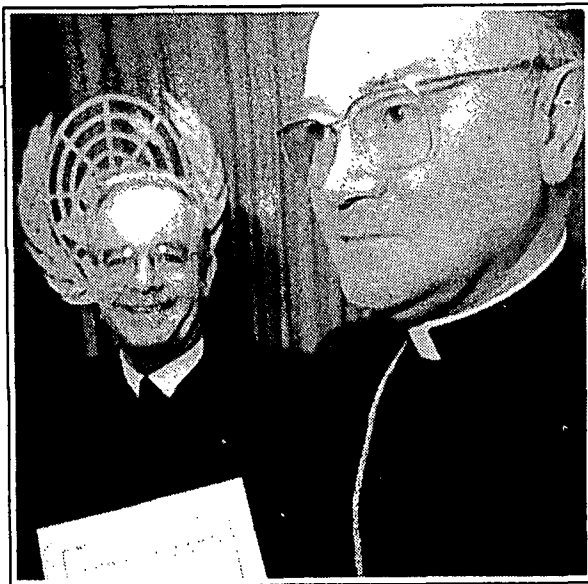
A tres setmanes de la cimera de la CEI a Minsk, en la qual els líders de les Repúbliques hauran de definir l'estatus de les forces armades comunitàries, l'enfrontament dialèctic entre Rússia i Ucraïna és preocupant.

Alger: calma tensa després de la detenció d'Hachani

Després de la detenció del portaveu del FIS, Abdelkader Hachani, Alger espera amb tensa calma la reacció del buró executiu del partit en una jornada que es creu que serà tensa arran de la prohibició de concentrar-se per a les pregàries entorn de les mesquites. Però sembla que el FIS manté la calma davant el cercle cada cop més estret traçat per l'Alt Consell d'Estat. Cerca un nou líder. Aquesta tranquil·litat relativa és, segurament, el que ha aturat els missatges de condemna internacionals i que la Comunitat Europea molt cautelosament ha comunicat que garanteix i seguirà atent dels fets.

Mauritània: l'oposició condemna el frau electoral

Avui se celebren a Mauritània les primeres eleccions lliures en el marc del procés democratitzador iniciat la passada primavera amb la convocatòria d'un referèndum per modificar la Constitució. Dels candidats que es presenten per assumir la presidència, dos rivalitzen en primera línia: l'actual cap d'Estat, Muaiya Ult Taya i el principal líder opositor, Ahmed Uld Dada, el qual va reiterar acusacions contra Taya en el sentit que aquest ha manipulat les eleccions per assegurar-se la victòria. Decididament, no hi ha un pam de net.

L'arquebisbe Renato R. Martino, observador permanent de la Santa Seu a l'ONU, presentant un llibre del Vaticà sobre la guerra del Golf.

D. Luciano García-Jove és el prevere més antic d'Espanya; el dia 17 va fer 107 anys. Encara celebra l'Eucaristia cada dia en la seva residència sacerdotal d'Oviedo.

¿Fins quan, Senyor, el patiment de milions d'infants víctimes de l'egoisme, de la cobdícia, de la violència i del sadisme avergonyirà el rostre de la humanitat?

25, dissabte

Alger: Othmane Aissani, nou líder del FIS

A causa de la detenció del líder **Abdelkader Hachani**, el buró executiu provisional del **Front Islàmic de Salvació**, per tal d'evitar un buit de poder en el partit, ha escollit **Othmane Aissani** com a nou líder.

Ahir es va fer evident la tensió acumulada a causa de la suspensió del procés democràtic i la detenció d'**Hachani**, ja que van caldre trets dissuasius de fuselleria per convèncer els fidels que s'allunyessin de les mesquites. El **Front Islàmic de Salvació** manté el seu missatge de calma combinat amb la fermesa del propòsit d'instaurar un "Estat islàmic".

Kiev: no a les reivindicacions territorials de Moscou

El ministre d'Afers estrangers ucraïnès, **Anatol Zlenko** va manifestar en una roda de premsa oferta juntament amb el seu homòleg francès, **Roland Dumas**, que la seva República rebutjarà qualsevol reivindicació de tipus territorial, vingui d'on vingui, referint-se a la sobirania ucraïnesa sobre **Crimea**, que el **Parlament de la República** russa vol qüestionar.

Pequín: relacions diplomàtiques amb Israel

Xina i Israel van establir ahir relacions diplomàtiques plenes. Signaren el protocol els ministres d'Afers Estrangers d'ambdós països, **Qian Quichen** i **David Levy** respectivament. L'acord entre els dos Estats afavorirà el fre de la venda d'armament als països àrabs, i també la introducció d'Israel en l'economia xinesa.

Ciutat del Cap: vers el final de la segregació racial

El president sud-africà **Le Klerc** ha presentat el projecte de transició a la democràcia mitjançant el qual els negres podran participar en el referèndum per expressar si volen un govern transitori fins a la celebració d'eleccions generals. Per altra banda, el líder negre **Nelson Mandela** va manifestar que no vol un govern de coalició que "duri anys" sinó que al més aviat possible s'arribi a la normalitat democràtica.

26, diumenge

Belgrad: la desintegració iugoslava

Un cop més o menys clara la situació a **Croàcia** i **Eslovènia**, amb la seva independència reconeguda per la **Comunitat Europea**, ara és la **Bòsnia i Herzegovina** la que vol assolir la independència per mitjà d'un referèndum que vol convocar el **Parlament de la República**. Però a **Bòsnia** la nombrosa minoria sèrbia s'hi oposa rodonament. Com a mesura d'obstrucció, els serbis han boicotejat la decisió del **Parlament** retirant-se de la cambra.

Alger: es rumoreja la detenció del nou líder del FIS

La situació a la capital algeriana és desconcertant després que ahir al matí va començar a circular el rumor que **Othmane Aissani**, el nou dirigent suprem del **Front Islàmic de Salvació** havia estat detingut. La policia ha negat la informació i el **FIS** calla. Les forces d'ordre públic mantenen un ferri control al carrer per evitar que la pressió exercida sobre l'integritat acabi fent esclatar les ires populars.

París: 50.000 manifestants contra el racisme

El rebuig del racisme i les idees propugnades pel cap de l'extrema dreta **Jean-Marie Le Pen** va aplegar ahir a París una manifestació massiva en defensa dels immigrants i del dret d'asil. La manifestació fou convocada per una setantena d'organitzacions entre les quals destaquen el **Partit Comunista**, els **Verds** i el **Partit Socialista** la representació del qual era encapçalada pels seus líders més destacats, l'ex cap del **Govern**, **Rocard**, i el secretari general, **Laurent Fabius**. A més de contra l'extrema dreta, la manifestació també s'adreçava contra altres líders dretans com **Chirac** i **Giscard d'Estaing**, els quals s'han mostrat crítics amb la política d'immigració seguida pel **Govern**.

27, dilluns

Amman: la delegació palestina participarà en les negociacions de Moscou

Així ho ha comunicat aquesta matinala l'ambaixador palestí a **Jordània**. Aquesta decisió és fruit principalment de les gestions del rei i del govern de **Jordània** amb el comitè executiu de l'OAP i més concretament, amb **Iasser Arafat**. Els representants de la delegació jordana es traslladaren ahir al matí a **Moscou** per participar en les converses multilaterals de **Moscou**, i la delegació palestina sortirà avui mateix cap al mateix destí. **Síria** i **Líban** han decidit no assistir-hi, insatisfets pels resultats de les negociacions bilaterals, però sí que hi participaran **Egipte**, **Jordània** i bon nombre de països àrabs, amb els quals fins ara **Israel** no ha tingut cap mena de negociació. **Shamir**, per la seva banda, ha anunciat que no pensa aturar els assentaments en els territoris ocupats.

Moscou: Gamsakhúrdia fuig a Txetxènia

El derrocat líder georgià abandonà ahir la ciutat de **Sukhumi**, i aterrà amb el seu avió a la ciutat de **Grozni**, capital de l'autoproclamada **República de Txetxènia**. Després de la presa de la ciutat portuària de **Poti** per part de les forces governamentals, **Zugdidi** és l'únic redut dels partidaris de **Gamsakhúrdia**. L'ex-president, però, no es dona pas per vençut, i ha fet una crida als seus seguidors perquè resistixin tant com puguin i ha pres mesures per organitzar un exèrcit regular i iniciar una autèntica guerra civil.

Roma: la ronda de Li Peng per Europa comença a Itàlia

Després de la mala imatge i la mala premsa que tingué **Li Peng** per les seves implicacions en els esdeveniments de la **Plaça de Tiananmen** en els quals centenars de ciutadans xinesos que demanaven més democràcia perderen la vida sota el foc de les tropes xineses, avui comença per **Itàlia** una gira europea que el portarà també a **Suïssa**, **Portugal** i **Espanya**. El 6 de febrer farà un parèntesi a la seva gira per assistir al **Consell de Seguretat de l'ONU**.

El somni americà

L'Argentina té una extensió similar a la de tota la **Comunitat Europea**. Però si aquesta última s'acosta als 400 milions de persones, el país americà només en té 32.

Hi falta gent.

En un altre racó del món, a l'Europa de l'est, la tremenda crisi econòmica està expulsant del seu país centenars de milers de polonesos, txecs, eslovacs, hongaresos, bàltics, russos, o ucraïnesos.

Hi sobren treballadors.

Aquesta pressió migratòria té una direcció ben clara: la **Comunitat**. I encara més: **Alemanya**.

Però ara, a la **Comunitat**, els ha caigut una oferta que no es pot menysprear. Els argentins estan disposats a acollir bona part d'aquests immigrants de l'est.

El projecte argentí, el més ambiciós que pot aparèixer a l'iberoamèrica, és el següent: absorbir 100.000 persones anuals durant 5 anys. Mig milió de persones que podrien començar a arribar al **Con Sud americà** d'aquí a 12 mesos.

Aquest flux migratori té un cost: cal pagar el trasllat i el posterior assentament dels immigrants. I la **Comunitat Europea** està disposada, en principi, a participar en aquest finançament.

Això no és nou a l'Argentina. El 95 per cent de la població té els orígens més enllà de les fronteres del país, i gairebé tots provenen de famílies europees. Els espanyols i els italians, els que més. Però també hi ha importants colònies de polonesos, hongaresos o bàltics.

I ara, l'Argentina considera acabada la transició política. Per concloure l'econòmica li falta mà d'obra qualificada i petits empresaris. Tècnics, que és el que sobra a l'Europa de l'est. Les autoritats de **Buenos Aires** asseguren, a més, que ja hi ha estabilitat de preus.

I aquesta iniciativa, que té l'arrel en els grans fluxos migratoris del segle XIX, és un regal per la **Comunitat Europea**. La possibilitat de reduir la pressió sobre les seves fronteres.

L'Argentina, i li seguiran d'altres països americans, vol dotar de tècnics les seves ciutats. Però també ha de poblar regions com la **Pampa**. I està disposada a donar terres als nous colons.

El somni americà torna a funcionar.

■ Jordi Roigé i Solé

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

Els dos satèl·lits de Mart tenen una història molt curiosa. A principis del segle XVII, quan feia poc que Galileu havia vist per primera vegada quatre satèl·lits de Júpiter, **Johann Kepler** (1571-1630), per consideracions "estètiques", convençut de l'ordre lògic de l'univers, llançava la idea de l'existència de dos satèl·lits de Mart: com que la Terra en té un i Júpiter quatre, el planeta situat entre els dos "inevitablement" n'ha de tenir dos. Va ser possiblement amb aquesta base, sense que cap astrònom els hagués vist mai, que dos escriptors **Jonathan Swift**, en "Els viatges de Gulliver" (1726), i **Voltaire** en "Micromégas" (1752), parlaren dels dos satèl·lits de Mart. Swift arriba fins al punt de donar-ne les característiques de les seves òrbites, que (fa falta dir-ho?) no són pas les que realment tenen. Però el convenciment que Mart havia de tenir dos satèl·lits es va anar fent general. **William Herschel** el 1783, dos anys després d'haver descobert Urà, els cercà inútilment amb el seu poderós telescopi dies i dies. I també ho féu el 1862 l'astrònom **Heinrich L. von Arrest** de Copenhaguen, amb el mateix resultat negatiu.

El descobriment es fa a Amèrica

La glòria de la descoberta havia de ser de l'astrònom americà **Asaph Hall** (1829-1907). Procedia d'una família humil. Perdé el pare quan tenia 13 anys i hagué de deixar el col·legi per a mantenir ell la família fent de fuster. Però seguí estudiant pel seu compte. Era un apassionat de l'astronomia i el 1857 se les enginyà per entrar d'ajudant de P. Bond a l'observatori de la universitat de Harvard. De tal manera demostrà la seva perícia i els coneixements en la matèria que el 1863 era nomenat professor d'astronomia de

l'observatori naval de Washington. Així passà a ser el responsable del telescopi de 66 cm. d'obertura que hi havia, el més potent del món en aquell moment.

L'any 1877 corresponia a un màxim d'aproximació del planeta Mart i Hall volgué aprofitar la circumstància per a examinar si realment aquest planeta té o no té satèl·lits. O ara o mai. Començà l'1 d'agost i deu nits seguides se les passà mirant, examinant, escodrinyant, escorcollant, tornant a mirar, ... les rodalies de Mart, des de força lluny fins ben a prop. No hi veié res. El dia 11 va dir a la seva esposa **Stickney** que ho deixava córrer. Ella, que tenia molta fe en el seu marit, li va dir que no ho fes encara; que ho provés una altra nit. Tant va insistir que l'home s'hi veié obligat. I... oh sorpresa! Precisament aquella nit observà el que no havia pogut observar les deu nits anteriors: un piquet lluminós, molt débil, a frec de Mart. "Potser és un asteroide que, més llunyà que Mart, ara passa a prop seu i l'estic veient en perspectiva. Caldrà veure com evoluciona les nits següents". Però la nit del 12 estava núvol, i la del 13 també, i la del 14, i la del 15. Fins al dia 16 no pogué mirar el cel i, efectivament, aquell piquet donava voltes a Mart, n'era un satèl·lit! Abans de donar la notícia esguardem-lo encara una altra nit. Així ho féu i el dia 17 veié dos piquets en lloc d'un. Hi havia un altre satèl·lit! I es

decidí a publicar el descobriment.

A l'hora de posar-los nom se seguí la nomenclatura mitològica: essent astres que rodegen Mart, el déu de la guerra, els anomenaren **Fobos** (el temor) i **Deimos** (el terror), els fills d'aquest déu que apareixen a l'Iliada (XV, 119) per a preparar-li els cavalls.

Característiques dels nous astres

Ben aviat es veié que Deimos i Fobos són molt singulars. Tan petits i propers a Mart que la petita resplendor del planeta ja en dificulta la visió. No hi havia manera de precisar-ne les dimensions. En els textos d'astronomia només es podia posar que eren molt petits, sense poder dir la longitud dels seus diàmetres. Fobos és el més pròxim: gravita a 5.900 km. de Mart, distància inferior al diàmetre del planeta, que és de 6.790 km. Vol dir això que es troba gairebé a tocar del "límit de Roche", que és la distància que els càlculs donen com a mínima per poder haver-hi un satèl·lit sense fer-se a miques per la gravetat de Mart. Uns 20 km. més a la vora i Fobos esclataria en mil bocins. Aquesta proximitat fa que vagi molt de pressa: descriu la seva òrbita en 7 h. 39 m. 16 s. Això vol dir que en un dia passa tres vegades sobre el cel de Mart (o sigui que per aquesta lluna passen tres mesos en un dia).

Deimos es troba a 19.000 km., que és no gaire més amunt del que correspondria a una òrbita

estacionària. Per això li correspon un període de revolució molt poc distant del dia de Mart: el té de 30 h. 17 m. 55 s., mentre que el dia marcià és de 24 h. 37 m. 23 s. En conseqüència es desplaça molt a poca a poca en relació a un observador situat sobre el planeta: triga dos dies i mig per anar d'un horitzó a l'altre.

Com que tots dos satèl·lits estan situats molt aproximadament en el pla de l'equador del planeta resulta que des dels pols són totalment invisibles sempre, ja que queden per davall de l'horitzó.

Allò de no poder-ne saber les dimensions neguitejava certs astrònoms que van fer una hipòtesi per poder-ne dir alguna cosa: si són satèl·lits, seran semblants a la Lluna nostra, i per tant tindran una albedo semblant, que és 7,2%; si mesurem la quantitat de llum que emeten i sabem la seva albedo podrem calcular-ne les dimensions. Aquest càlcul donà 8 km. per Deimos i 13 per Fobos. Podem fiar-nos d'aquest resultat?

L'any 1917 uns astrònoms constataren que Fobos accelerava el seu moviment. Això vol dir que aviat caurà sobre Mart! A partir d'aquest fet un astrònom rus, **Joseph Shklovskij** va dir: "Si és així Fobos ha de ser molt lleuger, potser és buit per dins com un globus, i seria un satèl·lit artificial creat per una civilització molt avançada de marciàns". Aquesta teoria va fer fortuna. Molts en parlaren com de cosa versemblant.

Per poder afirmar amb coneixement de causa la realitat de com són els satèl·lits de Mart ha calgut esperar que les sondes espacials ens els fotografiessin i estudiessin. En parlarem la setmana que ve.

■ Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

TOT ALLÒ QUE US INTERESSA

A.P.P.E.C.
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ES TROBA A LES REVISTES EN CATALÀ

AURIGA • L'AVENÇ • BOOM-REVISTA JOVE • CAMACUC • CATALUNYA BÀSQUET • CATALUNYA CRISTIANA • CAVALL FORT • CIÈNCIA • EL CORREU DE LA UNESCO DE LA HISTORIETA • DEBAT NACIONALISTA • DOCUMENTS D'ESGLÉSIA • ESCOLA CATALANA • ESTRIS • FOC NOU • GUIX • INFÀNCIA • INFORMACIONS UNESCO-NACIONS UNIDES • LLETRA DE CANVI • NOUS HORIZONS • PERSPECTIVA ESCOLAR • PRESENCIA EVANGÈLICA • QUADERNS DE PASTORAL • REVISTA DE CATALUNYA • REVISTA MUSICAL CATALANA • SERRA D'OR • STICK • EL TEMPS • LA TERRA • TRETZEVENTS • EL TRIANGLE • XARXA

Els mitjans de Comunicació presten poca atenció als problemes socials

Els mitjans de comunicació presten, en general, poca atenció als problemes socials que afecten a la societat; i quan ho fan, acostumen a predominar en les informacions els temes negatius sobre els positius. Segons un estudi del pla nacional sobre drogues, "la immensa majoria dels continguts sobre problemes socials es brinden amb valor de xavalla".

La drogaaddicció és el tema més tractat pels informadors (un 20,4 per cent del total), seguit de la malaltia (SIDA, etc) i la discapacitat (15 i 13 per cent, respectivament). El quart lloc l'ocupen conjuntament la delinqüència i vandalisme, i el racisme (11,6 per cent). Els últims llocs són ocupats per l'exploració sexual infantil, l'ancianitat, els maltractaments, l'homosexualitat i, per acabar la mendicitat, amb només un 1,4 per cent del total.

La droga apareix, en la majoria de les informacions, relacionades amb aspectes negatius, com "racisme", "delinqüència", "seguretat ciutadana", i "violència". En els seus aspectes positius, es refereix a termes com "ús social de drogues" i "assistència a drogaaddictes i rehabilitació".

Igualment, el tema del racisme està associat, en un 85 per cent dels casos a termes que expressen refús cap als emigrants. Així, apareix en informacions en les quals com a tema secundari es parla de "barraquisme", "drogues", "marginació" i "violència". En l'aspecte positiu, només es relaciona droga amb "solidaritat".

Contràriament, en les informacions sobre malalties, especialment la SIDA, els mitjans de comunicació ofereixen una imatge neutra. A excepció de la seva relació amb "refús" i "contagi en hospitals",

aquesta malaltia s'acostuma a relacionar amb "recuperació", "escola", "retorn a classe", i "d'altres malalties".

Mitjans de Comunicació

La televisió, en qualsevol de les cadenes que hi ha, està més disposada a recollir temes de delinqüència, vandalisme i drogaaddicció, mentre que la premsa diària té preferència pel maltractament i explotació sexual de la infància. Les revistes d'informació general donen un tracte "pobre" a aquests temes, segons l'estudi.

El tema social preferit pels diaris és el relacionat amb els maltractaments, per a les revistes, el de la discapacitat, i per a la televisió la delinqüència. Els diaris "ABC", "El País", i "El Mundo" són els que més difonen aquest tipus d'informacions, juntament amb Antena 3 Televisió.

En la ràdio i la televisió, en cap cas apareixen continguts sobre problemes socials abans del quart lloc. La gran majoria d'aquests temes són tractats a partir del desè lloc, la qual cosa, segons l'estudi, "és suficientment eloqüent sobre el rang d'importància atribuït pels professionals a aquest tema".

Segons l'estudi del pla nacional sobre drogues, l'ordre establert en les seccions "sembla que deixa postergats els problemes més importants per a la "vida real" i quotidiana, pel que fa a aquells d'altres que formen l'entramat de les superestructures i institucions".

Xavalla

Pel que fa a la difusió d'aquest tipus de notícies depenent del dia de la setmana,

La drogaaddicció és el tema més tractat pels periodistes

a penes s'aprecien diferències. No obstant, el diumenge, "dia d'audiència massiva" els continguts amb problemes socials davallen a menys de la meitat que en qualsevol altre dia de la setmana, "com si aquests problemes no haguessin d'entel·lar

l'alegria festiva de la majoria "normal".

La immensa majoria dels problemes socials es donen en els mitjans de comunicació amb valor de "xavalla". Més de la meitat està en un nivell 1, (centre d'una escala que va de l'1 al 5), un altre 30 per cent arriba al nivell 2 i només una quarta part assoleix el nivell 3. Això vol dir "que les no molt freqüents vegades que aquests tipus de informació es dona en els mitjans de comunicació, aquests s'aborden amb gasivaria de temps i espai".

Notícia i reportatge

La majoria dels continguts sobre problemes socials (94 per cent) s'enquadren en el gènere de "notícia", mentre que és mínima la seva presència en gèneres com el drama (2 per cent) o l'entrevista (3 per cent). Només determinats temes molt vistosos semblen anar-li millor al reportatge (drogaaddicció, delinqüència i racisme). Les televisions, en general, i els diaris "ABC" i "El País" són els que més utilitzen aquesta modalitat d'informació.

L'estudi assenyala "l'enorme pobresa" amb què els problemes socials es reflecteixen en un tractament de la informació elaborat i analític (les seccions d'anàlisi i opinió sumades no abasten el 5 per cent). El gruix dels continguts sobre aquests problemes no passa del primer estadi de "informació escarida en la qual no s'entra a opinar o analitzar (89,13 per cent).

Pel que fa a això, es pot considerar que els "problemes socials són, per als professionals de la informació, més un succés o esdeveniment, que no forma part de les línies generals del seu pensament".

■ E.P.

III Congrés de Cultura andalusí, a Egipte

EL CAIRE (Egipte).— Aquest mes s'ha celebrat a la Universitat de El Caire el "III Congrés de Cultura andalusí" en homenatge al professor i arabista aragonès Miguel Asín Palacios (1861-1944). El congrés va ser organitzat pel Dept. de Llengua i literatura espanyoles de la citada Universitat en col·laboració amb l'Institut de Estudios Islámicos i l'Institut de Cooperación con el Mundo Árabe de Madrid.

Tal i com va dir a la sessió inaugural el Director de Dept. de Llengua i literatura el Dr. Mahmud Ali Makki l'objectiu de la trobada era homenatjar la figura d'aquest sacerdot i erudit espanyol que dedicà tota la seva vida i obra a estudiar el món islàmic i la seva influència en el món occidental cristià.

D'entre la nombrosa participació fou remarcable la presència del Catedràtic emèrit de Pensament Islàmic de la Universitat Autònoma de Madrid, el Dr. Miguel Cruz Hernández, que en la seva ponència titulada: **Sentido y límites del pensamiento de Asín Palacios** va traçar les línies fonamentals de l'obra d'aquest clergue erudit. La seva producció es pot dividir en tres blocs: I. Pensadors i escoles del pensament islàmic, II. Aportacions del Cristianisme a l'Islam, III. Relacions entre l'Islam i el món occidental cristià. Dins d'aquest àmbit el professor aragonès estudià la suposada influència d'Ibn Arabi en l'obra de Ramon Llull, la influència d'Averroes en Sant Tomàs, la influència de l'escatologia musulma-

na en la **Divina Comèdia** de Dante, la també possible influència de la mística islàmica d'Abbad de Ronda en Sant Joan de la Creu.

Justament foren aquests temes els que es debateren amb més èmfasi al llarg de la trobada. El Dr. Gamal Abd El-Karim va analitzar la influència de la filosofia islàmica en Ramon Llull. Segons aquest professor egipci, Llull fou exemple de tolerància i obertura a la tradició islàmica. Assumí certes idees i formes d'aquesta tradició a fi de portar a terme el seu únic projecte vital: Convertir els homes al Cristianisme.

D'altres ponències van posar en relleu la influència de les idees cristianes en la cultura musulmana. En aquesta perspectiva cal destacar l'aportació del Dr. Yusuf Zidan titulada: **Los símbolos cristianos en la poesía de Abu-Hassan Al-Susturi**.

En general el congrés fou un èxit tant per la participació com pel nivell acadèmic de les ponències. A través de les diferents aportacions es va posar en relleu la intensa i penetrant interrelació entre el món islàmic i el món cristià, i el seu mutu enriquiment al llarg dels segles. L'extensa i erudita obra de Miguel Asín Palacios va merèixer els honors de tots els professors que hi participaren. El respecte, l'interès i la dedicació que aquest sacerdot catòlic va mostrar sempre pel pensament islàmic fou una de les virtuts que més es destacaren durant el congrés.

■ Francesc Torralba i Roselló

Vols donar sentit a la teva vida?

T'ajudarà una trobada personal amb Déu.

"El qui em troba, ha trobat la vida"

EXERCICIS ESPIRITUALS

DIRIGITS PER UN SÀCERDOT DE LA UNIÓ SACERDOTAL LUMEN DEI

INSPIRATS EN S. IGNASI EN RÈGIM D'INTERNAT I SILENCI

DATA: 8 i 9 de febrer de 1992

Informació: C/. Xuclà, 19
Tels. 301 31 94 i 317 88 07
BARCELONA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si estàs sol o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3º. 2º.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

XXXIII Campanya contra la fam

Mans Unides finançarà un centenar de projectes al Tercer Món

Al Nord de Ghana hi ha Walewale, població de 40.000 habitants la majoria dels quals són agricultors. És una zona molt aïllada de la resta del país a causa de la falta de comunicacions, sobretot de l'abril a setembre. Un 95% de les persones són analfabetes i la manca de continuïtat en l'educació determina que els nens no superin la primària, ja que la majoria passen a ocupar-se del camp i deixen l'escola. S'ha presentat un projecte a "Mans Unides", que es vol finançar amb la campanya de 1992 Contra la Fam, per construir 6 escoles que beneficiarien 1.440 nens.

L'Organització No Governamental "Mans Unides" celebra els dies 8 i 9 de febrer la XXXIII Campanya Contra la Fam, sota el lema "La Solidaritat, el nostre millor projecte" per combatre les causes del subdesenvolupament, de la carestia alimentària i millorar les condicions de vida de la població del Tercer Món. Actua finançant projectes de desenvolupament comunitari i que siguin una iniciativa de les poblacions que després se'n beneficiaran.

És important el fet que es canalitzen els fons de manera directa i sense intermediari, la qual cosa garanteix que els diners transferits arriben íntegrament als beneficiaris. Aquesta organització, a més a més, supervisa l'evolució dels projectes subvencionats, tant a partir dels informes anuals que les persones involucrades envien, com pels tècnics que viatgen als diversos països per estudiar-ne la tasca feta sobre el terreny.

"Mans Unides" rep la major part dels ingressos de les aportacions voluntàries dels ciutadans, només una petita part prové de les Institucions Públiques nacionals i internacionals, en una proporció de 82% a 18%. Quan els projectes, o bé per les seves característiques o bé per la seva envergadura, superen les possibilitats d'aquest organisme es col·labora amb altres entitats que treballin en la mateixa línia d'ajut al Tercer Món i des d'una posició d'Església.

La recaptació a Catalunya

Des d'abril de 1990 fins al maig de 1991 es van recaptar 319.342.683 pessetes, amb les quals es van finançar 89 projectes de desenvolupament a 30 països d'Àsia, Àfrica i Amèrica per valor de 297.632.362 pessetes; la resta de la recaptació, uns 21.710.321 de pessetes es van destinar al Comitè Executiu de l'entitat per subvencionar altres projectes.

La divisió del pressupost es va fer abastant cinc àrees d'actuació: l'agricultura, la promoció de la dona, la sanitat, la cultura i l'educació i els afers socials.

Enguany es vol finançar un centenar de

projectes. Hem cregut interessant de mostrar-ne alguns d'entre tots els que s'han presentat. Són representatius de les tendències i de les necessitats d'aquells països.

Puente de Piedra, ampliació i equipament d'un Centre Educatiu

Una gran part de la població del Perú viu en una situació de pobresa estructural que es va veure agreujada el setembre de 1988, quan l'anterior govern va suprimir els subsidis als aliments de primera necessitat i a la benzina. El pla econòmic, aprovat el 1990, del president Fujimori ha fet encara més difícil la situació, ja que el seu objectiu, costar el que costi, és aconse-

A la barriada funciona de manera gratuïta el "Colegio Parroquial Santísima Trinidad" que gestionen les religioses Terenciàries Trinitàries. Hi assisteixen 1.200 alumnes de 6 a 18 anys, quasi tots fills de famílies sense recursos. Els adults també assisteixen al centre que els ajuda a la promoció social i canalitza diverses activitats comunitàries.

Atès el constant creixement de la població en aquest indret, s'ha previst ampliar el centre per poder donar unes respostes millors a les necessitats de la comunitat local. Mans Unides s'ha compromès a donar suport a aquest projecte. Enguany es complementarà la construcció del nou edifici de dues plantes i l'equipament dels tallers de capacitat professional en confecció tèxtil, mecanografia i electricitat. El pressupost calculat puja a 3.142.500 pessetes.

Popalpur, auto-ocupació laboral per a dones

Aquesta és una petita i molt antiga ciutat costanera, situada en el Golf de Bengala a 600 quilòmetres al sud-oest de Calcuta. En el passat va haver-hi una activitat portuària i turística que actualment ha desaparegut. Els seus 30.000 habitants es dediquen a la pesca i obtenen escassos ingressos per la manca de mitjans moderns. Tenen dificultats importants per accedir a l'educació o a una assistència mèdica adequada.

Per tradició, les dones no juguen cap paper en el camp laboral. El 1978 els Pares Vicencians van començar una tasca de formació d'aquestes dones i llurs famílies que inclou diferents iniciatives.

Que elles es puguin autofinançar és bàsic, perquè puguin contribuir a millorar les condicions de vida de les seves famílies. Ara per ara, elles treballen amb la fibra de coco, material fàcilment disponible en la regió, per fabricar cordes i estores. Unes 90 dones realitzen aquesta feina a l'aire lliure, situació que implica nombroses dificultats. Demanen ajut a Mans Unides per construir una nau-magatzem, muntar quatre màquines per batre i suavitzar la fibra, posar una tanca per evitar que entrin animals i lladres i reparar el tanc on s'elabora la fibra nom calcula que la despesa pujarà a 2.254.000 pessetes.

Mabacalat, allotjament de nens de carrer

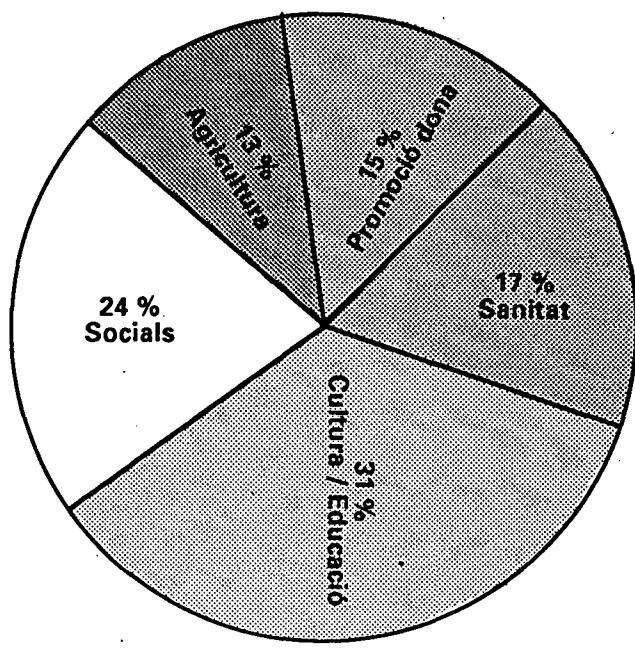
Mabacalat pertany a la província de Pampanga (Filipines) i és una zona terriblement deprimida, les principals víctimes de la qual són els nens de carrer. Les seves edats oscil·len entre els 7 i els 16 anys. Molts d'ells no han anat mai a escola, d'altres la van deixar per diverses causes i en no trobar feina es passen el dia errant pel carrer. Se'ls veu en els aparcaments i en els voltants de zones comercials, així com en zones de diversió i motels. Es dediquen a captar i a robar els vianants que no vigilen. Molts són oferts per a la prostitució d'adults. Han abandonat la llar per no agreujar l'economia familiar, o perquè els seus pares han canviat de parella o bé per simple aventura.

Es vol construir un allotjament perquè aquests nens estiguin escolaritzats i aprenguin un ofici a més d'adquirir uns valors humans i morals. La quantitat és de 3.110.000 pessetes.

"Mans Unides" espera amb la campanya d'enguany, la número XXXIII, augmentar el nombre de projectes finançats i aconseguir entre la gent que realment sigui la Solidaritat el millor projecte.

■ Núria Oriol Palarea

CAMPANYA 32 (1990 - 1991)

guir una inflació gairebé igual a zero, i això passa pel retall de les inversions socials.

Puente de Piedra, a 33 quilòmetres de Lima, és un dels pobles joves (suburbis) de l'àrea metropolitana. Hi viuen 60.000 persones; la majoria provenen de famílies d'agricultors, d'artesans i venedors ambulants, el seu entorn està marcat per la manca d'aigua, de clavegueres, de llum, de serveis mèdics, entre altres.

Òscar López, professor de neurologia de la Universitat de Pittsburgh

“Hi ha més afectats per la malaltia d'Alzheimer que per càncer o la sida”

El cinquanta per cent de les demències senils són produïdes per aquesta malaltia.

Òscar López, professor de neurologia de la Universitat de Pittsburgh, va afirmar que “hi ha més afectats per la malaltia senil d'Alzheimer que pel càncer o la sida” i que “el 50 per cent de les demències senils són produïdes per aquesta malaltia”.

Per tant, va destacar la importància de desenvolupar en els propers anys una gran mobilització de recursos econòmics, per descobrir l'origen d'una malaltia que cada vegada afecta a més persones, en augmentar les expectatives de vida.

Alteracions en la memòria i el llenguatge

El professor de Pittsburgh va recordar que l'Alzheimer és un tipus de demència senil que pot manifestar-se al voltant dels seixanta anys. Comença per la manca de memòria i afecta posteriorment a d'altres àrees del cervell. També afecta el llenguatge i al càlcul de les distàncies.

Va destacar la importància d'avançar en les investigacions sobre aquesta malaltia, ja que “hi ha més afectats per ella que pel càncer o la sida”.

Fins els anys setanta— va continuar— es creia que

els malalts senils sofrien una demència vascular, però amb la investigació desenvolupada en els vuitanta, “es va arribar a la conclusió que els cardiovasculars o els arterioscleròtics eren un petit percentatge comparat amb l'Alzheimer”.

Pèrdua de l'escorça cerebral

Encara que es desconeix l'origen exacte de la malaltia, el professor va explicar que les investigacions se centren en el “ciment” cerebral, una substància que es disposa en la membrana de les neurones i les destrueix, per la qual cosa el malalt va perdent escorça cerebral.

Pel que fa a la detecció precoç, el professor va assegurar que fins ara, el més aproximat són els tests neuropsicològics, que detecten el nivell de pèrdua de memòria i permeten observar com es modifica aquesta pèrdua en un any. Afegí, “La fiabilitat d'aquest mètode se situa entorn al 95 per cent”.

■ (E.P)

A finals del segle XX estem immersos en un món canviant tant des del punt de vista tècnic, com sociològic, polític, cultural, ideològic, i, tot això, té una repercussió en la persona humana.

Aquest procés de canvi profund en el món de la ciència, en la tecnologia i en tots els àmbits de la vida social podrien fer encendre el semàfor vermell de perills i catàstrofes per a la humanitat. Tanmateix aquesta revolució científica i tecnològica ofereix grans possibilitats de fer que el nostre món sigui més just, més solidari, un lloc en el qual l'home no sigui un llop per a l'altre home, sinó que s'estableixin unes relacions més humanes, més conviviales, on l'home se senti persona i no una joguina dels interessos egoistes d'uns quants.

Heus ací unes pinzellades d'aquest món canviant:

Revolució científica i tecnològica

Hi ha qui no és conscient que ens trobem en una vertiginosa revolució de la microelectrònica malgrat que usa rellotges de quarç, calculadores de butxaca, ordinadors, la informàtica... Els vols espacials estan a l'ordre del dia. Cada dia hi ha més fàbriques automatitzades. Així com la primera revolució industrial va facilitar el treball humà, aquesta segona revolució aspira a eliminar el treball de l'home.

També evoluciona la microbiologia i la enginyeria genètica. Tal vegada els canvis més espectaculars es produiran quan les activitats humanes seran dominades per la biologia, no sols amb la possibilitat de dominar la naturalesa orgànica, sinó també el propi jo.

L'enginyeria genètica permet de canviar el còdi genètic innat de les plantes i dels animals i, fins i tot, crear deliberadament nous codis genètics inexistents fins avui. Això obre noves perspectives en la lluita contra malalties innates, així com també la possibilitat de produir noves varietats de plantes i animals molt més resistents a les malalties i a les condicions desfavorables de la naturalesa. Tal vegada això possibilitarà de trobar solucions davant la pobresa i la fam de les gents del Tercer Món.

Amb tot, aquesta revolució científica i tecnològica pot plantejar una colla de perills que sols volem aquí enumerar: interferència en la personalitat humana; producció d'éssers humans dotats de propietats concretes per tal de dominar-los; creació d'un gran nombre de persones idèntiques en les seves característiques mentals i físiques...

Tot això pot semblar ciència-ficció, però s'ha de tenir present que ja s'han fet experiments, i els mateixos biòlegs han demanat que no es prossegueix en aquest camp.

Un món canviant

Canvis econòmics i socials

L'automatització ocasiona i ocasionarà un increment immens de la productivitat i de la riquesa social. Per altra part, aquests mateixos processos reduiran la demanda de mà d'obra humana.

Posem uns exemples. Els empresaris japonesos tenen com objectiu eliminar completament el treball manual a la indústria del país de Sol Ixent abans que finalitzi el segle XX. Al Canadà, un 25 per cent dels treballadors hauran perdut el seu lloc de treball a finals del segle, degut a l'automatització. Segons previsions fetes als Estats Units, uns 35 milions de nord-americans perdran també els seus llocs de treball abans de començar el segle XXI.

La societat ha de prendre les mesures per pal·liar els efectes que aquesta revolució industrial tindrà sobre milions d'homes i dones. La societat s'enriqueix a causa d'aquesta nova revolució i, per tant, ha de satisfer les despeses de l'atur estructural fruit d'aquesta revolució. No es pot excloure la possibilitat que la societat del futur pròxim, que serà diferent de la nostra, recorri a mesures econòmiques. No hi ha dubte que la nova revolució industrial conduirà a noves implicacions socials i portarà vers nous tipus de formació econòmica de la societat.

Valors nous i vells

Els homes i dones de finals de segle comencen a viure uns valors nous, que no són del tot nous ja que eren presents en altres èpoques.

L'egoisme, la insolidaritat, la manca de respecte i de sensibilitat, que han estat el segell personal que ha igualat gent de totes les capes socials, està deixant pas a un altre esperit de servei, de solidaritat amb els més desheretats, de respecte amb les persones i la

naturallesa, i de sensibilitat davant de tot allò que és bell i bo.

El progrés de la tècnica i de la ciència ha d'anar acompanyat amb un desenvolupament de l'esperit, de la part noble de la persona, del sentiment, de la sensibilitat. Serà així com l'home dominarà la tècnica i servirà per al seu desenvolupament com a persona. Al contrari, acabaria esclau i seria la seva destrucció.

La societat que està apareixent com a conseqüència de la segona revolució industrial, que ja hem dibuixat més amunt, produirà canvis no sols en la dimensió social, sinó també en la vida dels individus. La reducció d'hores de treball, no sols pot proporcionar llocs de treball per a la majoria de la gent, sinó també la possibilitat que els homes i dones puguin destinar temps a l'oci, per dedicar-se aquelles afeccions que no han pogut dur a terme fins llavors. Serà una ocasió de donar un gran impuls al seu desenvolupament com a persones. Tot això conduirà a un nou estil de vida, a estimular l'activitat creadora.

L'increment del temps lliure comportarà també que la gent pugui relacionar-se amb els altres, cosa que la vida vertiginosa que es porta avui dia ho dificulta. Es preveu, doncs, un temps millor per a la gent de la segona revolució industrial.

■ Josep Maria Pàmies

Residència oberta a persones amb esperit cristià de la 3a. Edat

A. PALLEJÀ

Prov. de Barcelona

A 20 minuts de Barcelona la RESIDÈNCIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ i SANT FRANCESC, us ofereix:

Un ambient confessional catòlic. Capella. Assistència religiosa permanent.

Control Mèdic. Zona enjardinada. Habitacions individuals i dobles. Calefacció.

Per a informació: Tel. 668 55 52.

Donem i demanem tota classe de referències.

Places limitades.

Informeu-vos a la vostra parròquia.

Joves de diverses nacionalitats passen uns dies al desert

Una experiència d'oració en la naturalesa

Ets més gran de 20 anys? Et sents de gust en la natura salvatge i els grans espais? Creus que la societat de consum ens dona moltes coses però que també es cobra un alt preu, que molt sovint ens pren la llibertat i ens esclavita? Et sembla que vius en un món excessivament complicat i dur? T'agrada tenir una experiència forta de Déu? Et sembla fantàstic estar amb naturalitat en oració? Creus que l'exercici físic i l'exercici de l'esperit es complementen? Estàs segur que el que fas per un germà ho fas a Crist, que el servei és amor?

Si la teva resposta és afirmativa tenim quelcom a oferir-te. Des de fa 15 anys joves francesos, italians, anglesos i —des del 1991— espanyols de totes les edats (fins i tot de 70 anys), durant les vacances d'estiu se'n van uns dies al desert. Caminen a peu cap a la trobada amb Déu, tal com ho van fer molts místics durant segles, des del Profeta Elies al Germà Charles de Foucauld, entre d'altres, i tal com ho fan actualment molt germans.

El desert és un lloc privilegiat per a la trobada amb Déu. El desert, no és merament un lloc geogràfic, sinó una situació personal. És un espai dur, inhabitable, de soledat, on trenquem amb els lligams del món pagà i els seus ídols. En el desert entrem en l'òrbita d'allò sagrat i descalços ens apropem a Déu. És on vivim la pobresa i precarietat més absolutes. És un lloc de silenci sonor, on s'escolta la veu de l'Esperit, un lloc per purificar-se de l'esclavitud d'Egipte i preparar-se per arribar a un nou oasi en el camí cap a la terra promesa. Lluita i pau unides. En el desert es viu un servei al germà com la més pura expressió de l'amor a Déu.

Antigament, per anar al desert, moltes persones es retiraven en una ermita, monestir... —ja que el camp estava molt habitat—; actualment, per retirar-nos del món, els homes de les ciutats hem de sortir a la natura despoblada i salvatge.

El Pares del Desert deien que la Creació era la Bíblia dels pobres, dels incultes i dels il·lustrats. Avui hem perdut les claus per llegir aquesta Bíblia que, durant centenars de milers d'anys, fou l'única que hi havia.

Els Goums durant els mesos de juny i juliol anem vuit dies de marxa a peu pel desert, com una tribu que trenca amb tot el que hi ha al seu entorn i acut a una crida de l'Altíssim. Tot el món participa de la vida i servei de la tribu. Un sacerdot sempre ens acompanya i comparteix —com un més— les vicissituds de l'experiència.

Pobresa alegre i agradable

Durant aquests dies vivim la pobresa de forma real i efectiva. Anem sense diners, joies, rellotges, tabac i d'altres objectes inútils per travessar un desert. En tenim prou amb un mapa, una brúixola i l'Esperit de Déu. Com a símbol de la nostra pobresa vestirem —sempre— una àmplia i pobre gillaba que testimoniarà i ens recordarà la nostra precarietat i el servei als altres, a més a més de protegir-nos.

La nostra pobresa serà alegre i agradable. Tindrem cura del nostre aspecte: ens afaitarem cada dia, ens posarem un colorit mocador al coll, ens pentinarem, compartirem el servei; i f somriurem. L'essencial, que és

invisible als ulls, ressaltarà en la pobresa de les nostres persones.

Com a pobres que som, menjarem com els més pobres del món, una mica d'arròs, i així, sense passar gana (ja que l'esforç físic ens l'apaivaga) farem desvetllar els nostres sentits afeblits per la societat. La nostra vista, oïda, olfacte, gust i tacte, recuperaran la plenitud de les funcions per a les quals foren creats. Veurem, allò que mai no hem vist; sentirem sons nous; sentirem en la nostra pell noves sensacions; i assaborirem ignorats gustos i olores. Tot serà igual, però diferent. L'experiència de la manca d'aliment serà el nostre signe quotidià de la llunyania que vivim de Déu, dels efectes del nostre pecat. Ens sadollarem amb la Seva paraula, la menjarem quan interiorment enstrobem buits.

Com a pobres, ens cansarem físicament (no solament intel·lectualment) per posar a punt la nostra ment i el nostre cos. Ens desneurotizarem trencant amb el passat i des preocupant-nos del futur. Descobrirem el nostre cos, sentint-lo totalment actual, present i viu. Experimentarem la unitat de la nostra ment i del nostre esperit amb el nostre cos. Podrem veure les realitats bones i dolentes que hi ha amagades en el nostre cor.

Com a pobre no tindrem sostre i viurem en ple contacte amb la natura, seguint els seus ritmes de dia i de nit. Dormirem sota la llum de les estrelles, tot el dia viurem sota el sol envoltats sempre de l'aire i del vent, com ho han fet els nostres pares durant centenars de milers d'anys. Experimentarem viure com a petites i estimades criatures de Déu en harmonia amb la Creació, estimant-la i respec-

tant-la. La lloança al Pare i Creador brollarà amb naturalitat dels nostres llavis.

Així, vivint centrats en Crist, comprovarem que només amb Déu n'hi ha prou i que la paciència tot ho assoleix. Cada dia compartirem el pa de l'Eucaristia, escoltarem i meditem la paraula de Déu. En l'oració personal descobrirem noves possibilitats. També descobrirem nous sentits en la Bíblia, en especial en les Benaventurances.

En acabar el Goum, haurem renovat el nostre cos i el nostre esperit. Haurem donat i rebut de la mateixa manera que ho fan els pobres, i després continuarem amb les vacances. Una vegada acabades ens incorporarem a la nostra societat i a la nostra Església local, a la nostra parròquia, grup, comunitat o moviment, o en la nostra congregació o monestir. I, quan ho necessitem: farem un altre Goum.

Finalment avaluarem si hem aconseguit els objectius: una fe més oberta i senzilla, la posada a punt del nostre cos, l'alliberament de la nostrament i l'experiència d'haver establert unes relacions personals espontànies i plenes d'autenticitat basades en el mutu servei com a expressió de l'amor. És a dir, si hem reunificat la totalitat del nostre ésser, cos, ment i esperit i hem aproximat la nostra imatge a la de Crist.

Informació i reserves: ALBERTO MONCHE
Muntaner 370, 08006 Barcelona
Tel. 93- 209 23 57
93- 414 55 40

■ C.C.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Benguela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIU: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Obispo Irurita, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaza de San José, 2º 1º

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

43500 Tortosa
Bisbat

La revista "Selecciones de Teología" celebra el seu trentè aniversari

Una finestra oberta a la teologia moderna

Amb motiu del trigèsim aniversari de la revista "Selecciones de Teología", que s'ha celebrat amb l'edició d'un número extraordinari el mes de gener de 1992, hem parlat amb el seu director, el jesuïta Xavier Alegre. Aquesta entrevista va acompanyada d'un article escrit pel sots-director de la revista, el jesuïta Josep Messa, que fa un repàs a allò que ha representat "Selecciones de Teología" en els anys des de després del Concili Vaticà II fins als nostres dies.

Xavier Alegre és fill de Manresa. Va néixer el 1940 i ingressà a la Companyia de Jesús el 1957. És llicencià en filosofia i després en teologia. És professor ordinari de Nou Testament a la Facultat de Teologia de Catalunya i regularment imparteix cursos a l'UCA (Universitat Centra-mericana del Salvador) i a Cotxabamba (Bolívia), va ser company i amic del jesuïta Ignacio Ellacuría i de les altres víctimes assassinades.

Actualment, forma part de l'Institut Superior de Estudios Teológicos, Testamenti Societas i de l'Equip Pastoral de la parròquia de Santa Gemma i Sant Antoni a Pubilla Cases i Can Vidalet (L'Hospitalet del Llobregat).

—Quin és l'objectiu d'aquesta revista?

—Sobretot, la formació permanent en aquests moments històrics i l'accés a la teologia moderna, ja que informa sobre el panorama mundial. Actualment

no existeix gaire producció teològica, però així i tot, hi ha unes 700 revistes que reben periòdicament que tracten sobre les últimes investigacions en aquest camp.

Per exemple —diu fent una incisió— es va palpan un avenç de la teologia índia, que penetra en un context radicalment diferent al nostre i que serveix per aprofundir més en l'espiritualitat. La religió s'apropa i veu el paper que juguen les religions orientals en el procés de Salvació. És el gran repte de la Inculturació. Es treballa per explicar el misteri cristià a partir de la inculturació.

D'altra banda, la teologia de l'alliberament fa un gran servei, en especial a Llatinoamèrica. Fixem-nos que està més marcada per la cultura europea.

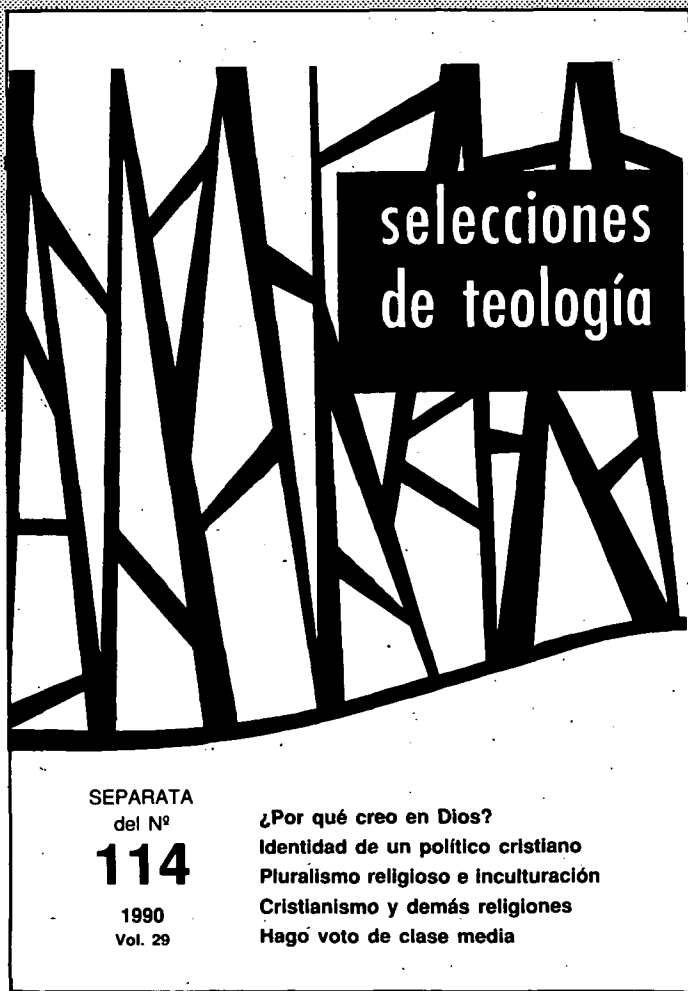
—Xavier Alegre continua explicant la raó per la qual aquesta publicació continua editant-se després de 30 anys d'existència: "Selecciones de Teología" aju-

da a conèixer les coses amb seriositat. Ajuda a no enquilosar-se en la fe, sinó a descobrir-hi tota la seva riquesa. Cal ser jove de pensament per poder dialogar amb les noves generacions. I avui que és tant difícil d'entendre de tot, fins i tot en el propi camp, és necessari trobar una revista en

què els especialistes van donant diverses visions noves sobre temes molt variats.

—Quins són els actes previstos per commemorar aquests 30 anys?

—Creiem convenient dedicar alguns articles al V Centenari. Tanmateix, el primer número

SEPARATA
del Nº
114
1990
Vol. 29

¿Por qué creo en Dios?
Identidad de un político cristiano
Pluralismo religioso e inculturación
Cristianismo y demás religiones
Hago voto de clase media

d'aquest mes de gener està dedicat al Concili Vaticà II i vol recordar i clarificar els grans teòlegs que abans del Concili havien estat perseguïts i que van marcar els documents que es van discutir durant el mateix Concili.

—Per què només es publica en castellà?

—Somriu: Perquè no hi ha un nombre de subscriptors suficients en català. Si surt el nombre idoni, també l'editarem en català. Una vegada fa molts anys —afegeix mig divertit—, després del Concili, vam treure un número en català sobre l'Antic Testament. Però el ministre d'Informació i Turisme, Manuel Fraga, ens ho va prohibir. Amb tot, els articles van sortir publicats com a llibret, no com a revista.

—Es publiquen 4.500 exemplars en castellà i cada any l'últim volum és un resum d'autors i de matèries publicades. Cada 5 anys surt un volum també que resumeix els autors i les matèries que s'han posat a la revista i cada 25 anys es fa un volum general de tot.

—La revista té alguna dificultat?

—Bé, hi ha un problema, molta gent de Llatinoamèrica té interès a rebre la revista, i si bé no és cara, no la poden pagar. Tenim un fons cristià de solidaritat, tanmateix ens resulta insuficient i no arribem a cobrir totes les peticions.

■ N.O.P.

Arribar a l'estatura humana d'un Sòcrates, Sèneca, etc., no s'aconsegueix al col·legi. És el fruit d'una educació continuada de la sensibilitat, la intel·ligència, la voluntat. Avui és, potser, més palesa que mai la necessitat d'una **formació permanent o reciclatge** en els ordres professional i humà. També en el món de la fe. Assolir en nosaltres l'estatura del Crist, com desitja St. Pau, és cosa que va més enllà del baptisme i la catequesi de primera comunió o confirmació.

No podem viure d'esquena a l'evolució de la teologia. El concili de Trento va marcar la vida d'ignasi i el Vaticà II, la nostra. L'ensenyament d'aquest últim s'ha anat perfilant i ha anat il·luminant el quefer de l'Església de les últimes dècades. Ens cal estar al corrent. Però no és fàcil. Fins fa relativament poc, es pot dir que el pensament cristià es coïa tot a Europa i tenia el llau com a únic vehicle d'expressió. Avui les comunitats cristianes més vives ja no estan en l'envellit Primer Món. A la diversitat de llengües, s'ha afegit el fet que les visions de la fe de l'Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina qüestionen molts dels nostres plantejaments i tenen cada vegada més pes en l'Església. A la dificultat tradicional dels idiomes cal sumar, doncs, la de la dispersió geogràfica de les fonts.

Una revista independent

Als anys 50, el talent pràctic dels americans va obrir una bona via per resoldre aquest problema. Es va començar a publicar la revista **Theology Digest** que volia ser una mena de "Readers Digest" del pensament cristià a l'abast del catòlic americà culte. Ara fa trenta anys, la facultat teològica dels jesuïtes a Sant Cugat va voler estendre la idea a la cristiandat de parla hispànica, molt més nombrosa que l'anglosaxona. Així va néixer **SELECCIONES DE TEOLOGIA**. Mai, però, ha volgut ser una traducció de la publicació americana. Les necessitats dels lectors d'ambdues revistes són diferents i els criteris de selecció dels teòlegs catalans no sempre coincideixen en els dels americans. **SELECCIONES DE TEOLOGIA** ha estat completament independent des de la seva concepció. És tasca del seu consell de redacció escollir els articles més interessants del moment, publicats arreu del món, i fer-los "condensar" (redacció castellana abreviada d'un 30 o 40 per cent i lliure del feixuc aparell científico-crític). Les "condensacions" es publiquen sempre amb la garantia de la

prèvia revisió i autorització de l'autor de l'original.

A la biblioteca de l'Institut de Teologia Fonamental de la Facultat de Teologia de Catalunya, del qual depèn **SELECCIONES DE TEOLOGIA**, arriben actualment més de 700 publicacions periòdiques de tot el món. Dues-centes d'elles, de 35 països diferents, es reben en concepte d'intercanvi amb la revista que ens ocupa. Aquesta abundància de materials ha permès de publicar, fins ara, 1.331 articles extrets d'un parell de centenars de revistes diferents en vuit llengües. Els autors més coneguts del Primer Món han anat desfilitant per les pàgines de la revista, juntament amb un nombre notable i creixent de teòlegs de nacions com ara Congo, Índia, Nigèria, Filipines, Japó, Brasil, El Salvador, etc. Així, **SELECCIONES DE TEOLOGIA**, ve a ser **la millor de les enciclopèdies del pensament cristià conciliar i postconciliar**.

Cada número trimestral de la revista sol ser molt variat, tant pel que toca a continguts com a autors. L'índex de matèries de l'últim quinquenni (1987-1991), que

s'acaba de publicar, inclou 143 conceptes, i el d'autors abasta 183 noms diferents procedents de 23 països. Tanmateix, també hi ha números monogràfics. Alguns d'ells han tingut tant d'èxit que s'han exhaurit, com el nº 33 sobre els evangelis sinòptics (reeditat), i el 42 sobre cristologia. L'últim número parcialment monogràfic va ser el 112 (1989), que dedicà la meitat dels seus articles a la problemàtica actualíssima de l'exercici del magisteri i l'autoritat jeràrquics en matèries de moral sexual, nomenament de bisbes, etc. Inclou articles alemanys, americans, espanyols, francesos i italians de personalitats ben conegudes i opinions clarament diferenciades com Bernard Häring, Alvaro del Portillo, Paul Valadier i el mateix Cardenal Ratzinger al qual s'atribueix un important editorial de l'Observatore romano que es transcriu. Actualment, amb motiu del trigèsim aniversari de la revista que ara es compleix, s'està enllestint un nou número extraordinari (gener 1992), que versarà tot ell sobre el que s'ha anat publicant arran del concili i el postconcili, arreu del món, en aquests trenta anys que coincideixen amb la vida de **SELECCIONES DE TEOLOGIA**.

■ Josep Messa, S.J.
Sots-director de la Revista

Aplec internacional de la Sardana

La concentració catalana desplaçada fronteres enllà del Principat ha tingut com a escenaris, respectivament la plaça Dam, d'Amsterdam (Holanda), La Défense, de París (França), la Bürkliplatz, de Zuric

A Brussel·les pot repetir-se fàcilment la concentració massiva, principalment si la idea és fer l'Aplec a la Grand Place, un magnífic conjunt presidit per la Casa de la Ciutat, construïda el segle XV, amb la seva esveltíssima i característica torre central. Per altra part, l'oferta turística d'un viatge a Bèlgica que complementi l'estada a l'aplec, és ben vàlida. Cal esperar tenir més informacions però l'aperitiu, la notícia, obre el desig de portar també a terra belga la personalitat del poble català a través de la sardana.

■ Josep Ventura

El Carro (1)

És com la carretera, que uneix i comunica els pobles. El seu nom diu ben clar que era transitada per carros de diverses menes, i eren estretes, amb arbres frondosos a cada banda. Va venir la velocitat, i les carreteres antigues van ser insuficients. Les noves es fan amples i sense arbres; les velles, si són molt transitades i l'espai ho permet, les excampen i en treuen els arbres, en bé del progrés. Però aquelles carreteres tal com Déu

Deixeu-me dir, de passada, que aquest mol, carro, té la terminació en o àtona, típica dels mots castellans, però no pas exclusiva. Hi ha un curt nombre de mots catalans ben corrents que també la tenen. Número, toro, suro, ferro, cuiro, clero, porxco, esbarjo, porro, en són alguns exemples. Al costat d'aquests n'hi ha d'altres que hem de considerar barbarismes perillosos, per la facilitat amb què els incorporem a la llengua parlada, vista la semblança que tenen amb els anteriors. Alguns dels que sentireu més sovint són: cigarro, sagento, tubo, truco, petardo, mago, gallego manso, tomo, tremendo, coro, capritxo, regalo, telèfono, telègrafo, retiro, etc., la majoria dels quals són correccies només traient-los la o final.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Des d'un poble del Segrià que conec i on tinc bons amics, m'envien un full del programa de Festa Major, amb el suggeriment de trobar-hi i publicar-la, una perla. N'hi trobo més d'una, n'hi trobo sis. Les indicaré la propera vegada.

■ Albert Pera

Torró de xocolata

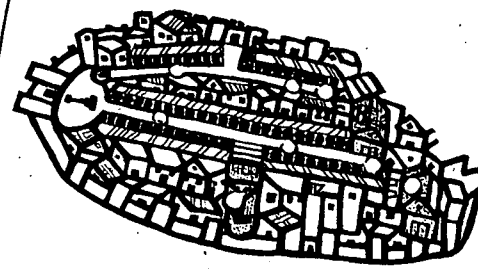
150 g. de xocolata de llet
extra fi
50 g. de xocolata fondant de
vainilla
125 g. de mantega a tempera-
tura ambient
50 g. de sucre llustre
125 g. de melindros
100 g. de nous pelades
50 g. de taronja confitada
40 g. de cargolets de xocolata
1 capsa allargada de 26 cm. x
9 aprox.
paper d'alumini

ELABORACIÒ

Abans de servir-lo traieu el folre de paper d'alumini, torneu a col·locar-lo a la capsula i poseu els cargolets de xocolata per sobre.

■ Maria Teresa Dachs

Jerusalem
llibre de vida

**Fundació
Catalunya
Cristiana.**

Pròximament, traduït del francès i editat per la Fundació Catalunya Cristiana, es posarà a la venda al públic, el llibre "Jerusalem, llibre de vida". No és cap exageració qualificar-lo d'un extraordinari llibre d'espiritualitat evangèlica —tot ell és un enfilall de cites bíbliques, evangèliques i patristiques— que, bo i donant a conèixer les idees-mare que inspiren la vida contemplativa i activa dels grups comunitaris de monjos i monges de Jerusalem, ubicats al cor de les ciutats i viles, assenyalen el camí a seguir per tots els cristians que vulguin viure generosament la seva fe i, ungida per l'Esperit, testimoniar-la i comunicar-la a les dones i homes del món d'avui, en el fons tan assedegat i famolenc de Déu.

LLIBRES

El manual del bon bisbe

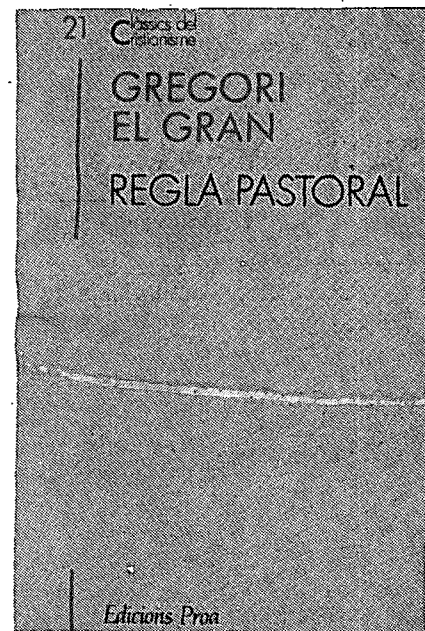
La Col·lecció "Clàssics del Cristianisme" ofereix en el seu volum núm. 21 la famosa *Regla pastoral* del bisbe de Roma, Gregori, apodat el Gran. Es tracta de sant Gregori (c. 540-604), uns dels papes més coneguts i influents de la història, degut a la seva acció litúrgica—no en va és el pare del cant gregorià—, a la seva acció missionera—és qui envià sant Agustí de Canterbury a la conversió d'Anglaterra—i a la seva acció pastoral, com es veu en aquesta obra, escrita fa justament mil-tres-cents anys, molt poc després d'haver estat escollit papa.

Quatre parts de desigual extensió constitueixen la *Regla*: qualitat del pastor, vida del pastor, com ha d'ensenyar i exhortar els seus súbdits i

la humilitat del pastor. I la veritat és que el bisbe que dibuixa Gregori és molt més a prop de la idea de bisbe que nosaltres tenim, que de la concepció episcopal de sant Ambrós o sant Agustí. No en va havien passat ja dos segles entre aquests Pares de l'Església. Gregori recull la tradició, però alhora projecta el que serà el model de bisbe de gran part de l'Edat Mitjana i la Modernitat. També, en la mesura que és origen del bisbe de l'Europa llatina, resalta els problemes i deficiències de la tasca episcopal: el bisbe —i recordem que Gregori viu en el naixent període feudal—serà més senyor que no pas servidor, més administrador temporal que pastor espiritual, més autoritat en uns territoris que governador d'ànimes.

Per això diu: "Cal que l'ull de la ment (del

Gregori el Gran, REGLA PASTORAL, "Clàssics del Cristianisme" núm. 21, Edicions Proa, Barcelona, 1991, Introducció i traducció d'Antoni Deig, bisbe de Solsona.

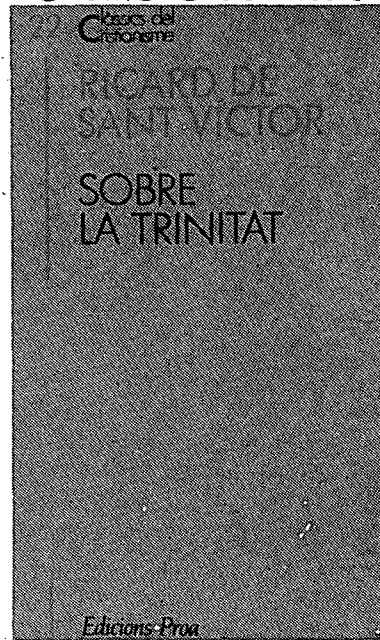

pastor) retorni a les seves flaqueces i es reprimeixi saludablement a baix; i que no miri el bé que ha fet, sinó el que ha deixat de fer; i mentre el cor s'atemoreix amb el record de la feblesa, que sigui enrobustit més fortament en la virtut davant l'autor de la humilitat" (p. 187).

El llibre, a més, té un al·licient addicional: és un bisbe el qui s'ha encarregat de la Introducció i les Notes. Sembla com si fos la persona més idònia per fer-nos arribar el missatge de Gregori. El Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona, s'ha apassionat per oferir-nos un treball rigorós i acurat i esperem que els consells del seu col·lega de fa mil-tres-cents anys li hagi estat de veritable ajuda en la seva tasca pastoral diocesana.

■ Agustí Boadas i Llavet, o.f.m.

Tres persones, tres substàncies, tres Déus?

Ricard de Sant Víctor, SOBRE LA TRINITAT, "Clàssics del Cristianisme" núm. 22, Edicions Proa, Barcelona, 1991, Introducció i traducció de Josep Batalla, 242 pp.

Jesús digué: *Aneu i convertiu tots els pobles, batejant-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant* (Mt 28,19). Des d'aquest moment, litres i litres de tinta han estat vessats per explicar com la Trinitat no pot portar a creure en tres Déus (triteisme) i com explicar aquesta unitat sense negar la divinitat del Fill o de l'Esperit. El primer i més influent llibre del tema va ser el de sant Agustí. ¿Recordeu l'anècdota de la platja? Pas-sejava el bisbe d'Hipona vora el mar, pensant en el misteri de la Trinitat i intentant abastar-lo, quan veié un nen que portava galledes plenes d'aigua de mar a un forat fet a la sorra. Agustí li digué que no aconseguiria buidar el mar en aquell forat i l'infant respongué que així seria la seva comprensió de la Trinitat: impossible.

Ara bé, a ningú no se li escapa que aquest és un dels temes més nuclears de la nostra fe. Després de molts tractats *sobre la Trinitat*, un monjo agustí, Ricard de Sant Víctor (mort el 1175) en va escriure un, on insisteix en dues coses: que escriu per a la gent senzilla (cf. p. 97 i 104) i que gairebé res no ha fet. "M'havia proposat de fer públics els meus pensaments sobre aquestes qüestions; però, com que són tan i tan profundes, val més que deixi que esperits més profunds continuïn amb més profunditat la discussió".

De fet, però, aquests esperits més profunds dels quals Ricard parla són difícils de trobar després d'ell. Ricard, un home medieval però profundament humanista, ens fa —per dir-ho així— cinc cèntims de gairebé tot el que es pot dir respecte de la Trinitat. Tant és així, que la lectura, a voltes apassionant, del llibre ens podrà mostrar com els llatins occidentals hem assimilat la missió que Jesús encomanà als seus deixebles i ens recordarà sovint la nostra formació dels llibres de catecisme: "tres persones distintes i un sol Déu vertader".

Si bé és cert que el llibre guameix la Trinitat d'un ropatge filosòfic aliè als Evangelis (la concepció de substància, de persona, àdhuc de Déu), cosa que a alguns lectors els pot semblar llenguatge ranci i pre-conciliar, no és menys cert que la penetració de Ricard en el misteri és incisiva i estimulante. El llibre, en efecte, ens pot ajudar a entreveure com podem afirmar sense equívocs la Trinitat. I si algú digués que el tema no l'interessa, precisament per aquest llenguatge que li pot semblar un joc de paraules, que no llegeixi el llibre! Que més aviat es preguntí sobre quina és la seva fe i què significa per ell el baptisme de Jesús.

■ Agustí Boadas i Llavet, o.f.m.

Prosa poètica

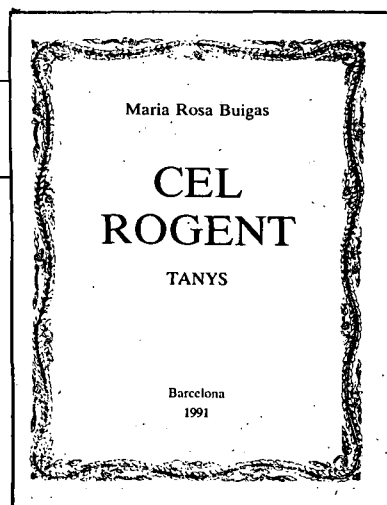
Mª Rosa Buigas. CEL ROGENT

L'escriptora Maria Rosa Buigas ens ha ofrenat un llibre que corprèn per la seva bellesa, la seva sensibilitat humana, per la contemplació de la natura.

No és un llibre de narracions, tampoc no és un assaig poètic. "Cel rogent", és un llibre tot ell imbuït de prosa poètica, una ofrena als sentiments més íntims, una motivació de la natura, uns records que els anys amaren de perfums espirituals.

Són tany collits al vol o pensaments madurats en la consciència lúcida de l'escriptora. De vegades la lectura invita d'altres aconsella, sempre alligona. I el lector es troba tan acaronat per la gràcia i el sentit natural i emotiu, que cada diàleg íntim t'invita a una nova lectura.

En un món tan ple de situacions anòmales, tan malèvol de calamitats, tan mancat de valors cívics, tenir a mans i llegir el llibre de Maria Rosa Buigas, és

un plaer pels sentiments de la persona.

Observem amb goig, com la fina escriptora ha evolucionat envers una temàtica més rica de contingut, més elevada de conceptes i fins i tot més breu, més concisa, més alada. Sens dubte que aquests seus exquisits impromptus faran més perdurable la seva obra.

"Cel rogent" se'ns mostra amb tota la simplicitat i alhora amb tota la bellesa d'una ànima femenina joiosa de la vida, de la natura, de l'encís de l'amor, també del misteri del demà, de la mort esperançada.

El llibre és per llegir-lo pausadament, meditativament, per trobar-hi una vegada i altra aquest regust de contemplació, d'intimisme que se'ns fica cor endins.

El goig, l'enyor, el desig, que l'escriptora ens fa viure amb el seu "Cel rogent" se'ns encomana per poc que raonem les seves paraules:

"Si demà visc, les ales tènues de les papallones encatiffaran el meu camí"

■ Pere Vives i Sarri

Una història emotiva

Paula Fox. GUS CARA DE PIEDRA. Editorial Noguer

Gus era fill de la família Oliver. Els Oliver vivien en una casa molt gran envoltada de pomers en la vessant d'un pujol. A Gus, que tenia deu anys, l'anomenaven cara de pedra perquè acostumava a presentar un aspecte impassible i aguanyava la mirava com mai ningú no ho sabia fer. Un dia la seva germana Serena va trobar un gos que s'havia perdut, un vell gos negre amb una taca blanca a la cua. Precisament en el mateix instant que arribava de visita a casa seva la tieta-àvia Hattie, una senyora molt original, capaç de parlar amb propietat i que explicava coses molt curioses. Sense saber com, en ple temporal de neu, el gos de Serena s'ha escapat i tenen por que hagi caigut en un parany per a llops. A prec de la nena, Gus es disposa a intentar rescatar-lo i se'n va amb aquesta finalitat, ja avançada la nit desapaçible, en direcció als llastimosos lladrums que se sentien des de la llunyania. Aquesta és la història, emotiva, entranyable i plena d'humanitat que ens relata magistralment l'autora.

■ C.C.

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Español	2	R. Sociedad	0	Logroñés	0	Valencia	0
Mallorca	0	Zaragoza	1	R. Madrid	2	Tenerife	1
Burgos	1	Oviedo	0	Sp. Gijón	2	Cádiz	1
Albacete	3	At. Madrid	1	Sevilla	2	Valladolid	1
Deportivo	0	Osasuna	0	Ath. Bilbao	0	Barcelona	2

1. Real Madrid	31 + 11	19
2. Barcelona	28 + 8	19
3. Zaragoza	26 + 8	19
4. Valencia	25 + 7	19
5. Sevilla	23 + 3	19
6. At. Madrid	23 + 5	19
7. Albacete	23 + 3	19
8. Sp. Gijón	22 + 2	19
9. Burgos	21 + 1	19
10. R. Sociedad	18	19
11. Oviedo	17 - 1	19
12. Deportivo	17 - 3	19
13. Logroñés	17 - 3	18
14. Osasuna	16 - 2	19
15. Ath. Bilbao	15 - 5	19
16. Tenerife	14 - 4	19
17. Cádiz	12 - 6	19
18. Valladolid	12 - 6	19
19. Español	10 - 8	19
20. Mallorca	8 - 10	18

Begiristain (Barcelona)

GOLEJADORS

Hiërro (R. Madrid)	11
Manolo (At. Madrid)	•
Zamorano (Sevilla)	•
Laudrup (Barcelona)	9
Butragueño (R. Madrid)	8
Fonseca (Valladolid)	•
Koeman (Barcelona)	•
Michel (R. Madrid)	•
Pizzi (Tenerife)	•
Penev (Valencia)	7
Polters (Logroñés)	•
Escalch (Español)	6
Higuera (Zaragoza)	•

SEGONA DIVISIÓ

Racing	4	Sestao	0	Compostela	2	Las Palmas	0
Eibar	0	Mérida	0	Rayo	1	Barcelona B	4
Figueres	0	Málaga	1	R. Madrid	0	Palamós	0
Murcia	0	Lleida	0	Avilés	0	Sabadell	1
Celta	1	Castellón	1	Betis	0	Bilbao Ath.	0

1. Figueres	28 + 8	21
2. Lleida	26 + 4	21
3. Celta	26 + 6	21
4. Racing	25 + 3	21
5. Compostela	24 + 4	21
6. Rayo	24 + 4	21
7. Betis	23 + 3	21
8. Mérida	22	21
9. Eibar	22	21
10. R. Madrid	21 + 1	21
11. Palamós	21 - 1	21
12. Barcelona B	20 - 2	21
13. Murcia	19 - 1	21
14. Las Palmas	19 - 3	21
15. Castellón	19 - 3	21
16. Sabadell	18 - 2	21
17. Málaga	18 - 4	21
18. Sestao	17 - 5	21
19. Avilés	14 - 6	21
20. Bilbao Ath.	14 - 6	21

Almagro (Sabadell)

GOLEJADORS

Milojevic (Mérida)	15
Gudelj (Celta)	14
Bilek (Betis)	8
Paquito (Mérida)	•
Jose M. (R. Madrid)	•
Amavisca (Lleida)	•
Miladenovic (Castellón)	7
Carreras (Barcelona)	6
Music (Castellón)	•
Guillermo (Castellón)	•
Pedro (Rayo)	•
Benito (Racing)	•
Akimira (Figueres)	5

LA TRAVESSA

JORNADA 21 (26-1-92)

1. Español - R. Sociedad	1
2. Mallorca - Zaragoza	2
3. Burgos - Oviedo	1
4. Albacete - At. Madrid	1
5. Deportivo - Osasuna	X
6. Logroñés - Valencia	X
7. R. Madrid - Tenerife	1
8. Sp. Gijón - Cádiz	1
9. Sevilla - Valladolid	1
10. Ath. Bilbao - Barcelona	2
11. Racing - Sestao	1
12. Murcia - Lleida	X
13. Celta - Castellón	X
14. Avilés - Sabadell	2

Pleno 15

Eibar - Mérida	X
----------------	---

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 22 (2-2-92)

1. Sevilla - Ath. Bilbao
2. Sp. Gijón - Valladolid
3. R. Madrid - Cádiz
4. Logroñés - Tenerife
5. Deportivo - Valencia
6. Albacete - Osasuna
7. Burgos - At. Madrid
8. Mallorca - Oviedo
9. Español - Zaragoza
10. R. Sociedad - Barcelona
11. Málaga - Eibar
12. Lleida - Figueres
13. Castellón - Murcia
14. Sabadell - R. Madrid D.

Pleno 15

Palamós - Rayo

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

1. Sevilla - Ath. Bilbao
2. Sp. Gijón - Valladolid
3. R. Madrid - Cádiz
4. Logroñés - Tenerife
5. Deportivo - Valencia
6. Albacete - Osasuna
7. Burgos - At. Madrid
8. Mallorca - Oviedo
9. Español - Zaragoza
10. R. Sociedad - Barcelona

A Sant Mamés oferí la imatge de campió

El Barça no afluixa

Ja fa 14 jornades que el Barça no coneix la derrota al campionat de lliga i ha aconseguit 24 dels 28 punts en joc. Aquesta brillant reacció, després d'un decebedor inici de temporada, ha permès l'equip blaugrana recuperar el terreny perdut en relació amb el líder, que va mostrar llacunes importants en el seu joc al darrer partit davant del Tenerife.

En les darreres jornades, la imatge d'un Barça brillant, imaginatiu i, en determinades fases, abassegador es contraposa amb la d'un Madrid més insegur i que desenvolupa un joc pràctic però molt avorrit.

La primera part del Barça a Sant Mamés va deixar un bon regust de boca, perquè l'equip es va moure amb deseiximent i ordre. Va mancar només encert i allò que alguns anomenen "instint assassí" per concretar les jugades de gol, diferentment del que va passar en el partit de copa amb el València. L'important, tanmateix, és que l'equip es mostra incisiu i sap veure la porteria contrària amb facilitat.

El Barça de la segona part va fer quelcom tan poc habitual en un equip de les seves característiques com especular. Varen marcar el ritme del partit davant un equip que va renunciar aviat a la victòria i que es va plantejar com a objectiu bàsic evitar la golejada. L'Athletic va mostrar moltes carències tècniques i en alguns moments s'excedí en el joc violent.

El retorn de Clemente

Hi havia expectació a Sarrià per veure el debut de Clemente i de Pizo Gómez davant un conjunt difícil com la Reial Societat. L'Espanyol aconseguí amb moltes angúnies i patiments, la victòria, però el públic va tornar a estar al costat de l'equip en aquests moments difícils. L'entrenador basc ha estat un revulsiu important, perquè ha tomat la il·lusió als socis de l'Espanyol que confien encara en el miracle de la salvació. Caldrà, no obstant, que a Sarrià toquin de peus a terra perquè s'ha de treballar molt seriosament per capgirar l'actual situació.

La gran virtut de Clemente és que fa treballar a fons els seus homes i aconsegueix que ho donin tot al terreny de joc. Els seus sistemes obliguen a un gran desgast físic, però poden servir per superar una situació tan complicada com l'actual.

Tomàs Puntí

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Gualflex, amb dues tintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

televisió

Programació del 2 al 8 de febrer de 1992

TV
3

DIUMENGE, 2
09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.25 Aquest programa
12.50 La reina de casa (D)
13.15 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Club super 3
15.35 Tarda de cine (D):
«Presoners»
17.25 El salt
18.35 L'imperdible Parker Lewis
19.00 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 30 minuts
21.30 Dallas (D)
22.15 Gran estrena: «La joia de la corona»
23.10 Innocent o culpable (D)
23.30 **SIGNES DELS TEMPS**

ESPACIOS FIJOS
DE LUNES A VIERNES:
09.50 Gradul's, ara pot
10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta (D)
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 TVN Comarques
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Bona cuina
20.15 Bona cuina

20.30 Telenotícies - El temps

DILLUNS, 3
11.00 30 minuts
11.35 Això és massa
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.15 Gent del barri (D)
15.40 Com a casa
16.45 Simon i Simon (D)
18.15 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Bets i films
21.35 Pantalla (D): «A l'altra banda del carrer 110»
23.40 Telenotícies - Diners
00.15 La dimensió desconeguda

DIMARTS, 4
11.00 Personal i intransferible
11.45 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.10 Gent del barri (D)
15.40 Com a casa
16.45 Simon i Simon
17.35 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Amor a primera vista

22.45 Avui per demà
22.45 Wolf (D)
23.30 Telenotícies - Diners
00.20 Bagdad cafe (D)

Canal 33

Retransmetrà a les 11
del matí, des de
Montserrat, la
**Missa
Conventual**
amb motiu del
IV Centenari de la
Dedicació de la
Basílica

DIMECRES, 5
11.00 Vida salvatge
11.30 Versió directa
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.15 Gent del barri (D)
15.50 Com a casa

16.45 Simon i Simon
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Cinema 3: «L'home que estimava les dones»
23.05 L'informatiu cinema (D)
23.35 Telenotícies - Diners
00.25 Motor a fons

DIJOUS, 6
11.00 Thalassa
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.10 Gent del barri (D)
15.40 Com a casa
16.45 Simon i Simon
17.35 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 El joc del segle
22.30 Actual
23.30 Telenotícies - Diners
00.20 Temps de neu

DIVENDRES, 7
11.00 Aquest programa
11.30 Actual
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.15 Gent del barri (D)

15.50 Com a casa
16.45 Simon i Simon
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.40 Pel·lícula: «Més que una aventura»

DISSABTE, 8
09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.40 El joc del segle
14.00 Bets i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Club Super 3
15.35 Tarda de cine: «De cap a les flames»
17.00 El pare Dowling (D)
18.00 Katts i gos (D)
18.25 Cop de sort (D)
19.10 L'espantacells i la Sra. King
19.50 Ves què diran
20.25 Bona cuina
20.30 Telenotícies - El temps
21.00 Això és massa
22.00 Cine nit: «Un estrany a la meua vida»
23.50 Cine de mitjanit: «El dia del Cobra»

TV
2

DIUMENGE, 2
08.00 Chocla
09.00 **SANTA MISSA**
09.45 Promociones
10.00 Dibuja-2
10.30 Cine para todos: «El chico de Donovan»
12.00 Domingo deporte
15.00 Barcelona olímpica
15.30 Cine paraíso presenta (I):
«El cabo atrapado»
17.20 Días de cine
17.45 Cine paraíso presenta (II):
«Carmen Jones»
19.30 Frecuencia pirata
21.00 L'informatiu
21.15 Llamadas a medianoche
22.00 Crónicas urbanas
23.00 Estudio estadio
00.00 Off cinema: «El tunel»
01.30 Prisma

ESPACIOS FIJOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.30 Clip clap video
08.00 Dibuja-2
09.00 Pre-escolar
09.30 TV educativa
12.30 Cajon desastre
16.25 Redacció a la 2

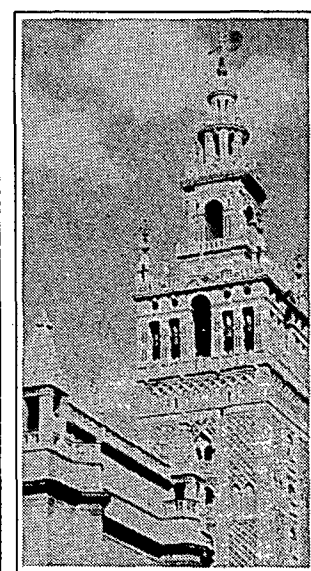
DILLUNS, 3
11.30 Alicia
12.00 Barcelona olímpica
13.00 Clip clap video
13.30 Atac i gol
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras

15.30 Documental
16.30 Primera sesión: «El orden cómico»
18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.15 La estrella es... la Universal:
«Barcelona conexión»
00.00 Rapido
00.30 Cine club: «Nada es eterno»

DIMARTS, 4
11.30 ACB
12.00 La barberia
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Primera sesión: «Historia del hampa»
18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 Baloncesto
21.30 L'informatiu
21.45 Las colecciones de la 2
23.30 Línea-900
00.00 Força Barça
00.30 Prisma
01.00 Cine club: «Una mujer sin amor»

DIMECRES, 5
11.30 Glasnost

12.00 Línea 900
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Primera sesión: «Al margen de la vida»
18.00 Falcon Crest

18.45 Ciclismo
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Cara-B
21.15 Tele-Expo-92

22.00 El supercine de la 2: «El baile de los vampiros»
00.00 Imágenes perdidas
00.30 Cine club: «Calle River 99»

DIJOUS, 6
11.30 Prisma
12.00 Cara-B
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Primera sesión: «Blanco, rojo y...»
18.00 Falcon Crest
18.45 Ciclismo
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 Baloncesto
21.30 L'informatiu
21.45 Neu a la 2
22.15 Dijous cinema: «Ander y Yub»
00.00 Metropolis
00.30 Cine club: «El murciélago vampiro»

DIVENDRES, 7
11.30 Neu a la 2
12.00 Va de cine
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
16.30 Primera sesión: «Katia»

18.00 Falcon Crest
18.45 Ciclismo
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Lateral
21.15 Documentos TV
22.10 El mirall: «Los buenos tiempos»
01.30 Va de cine
02.00 Cine club: «Terroristas»

DISSABTE, 8
08.00 Area reservada
09.00 Força Barça
09.30 Xafarranxo
10.00 Dibuja-2
10.30 Cine para todos: «Mi amigo Mac»
12.00 Economía en la 2
12.30 Panorama setmanal
13.00 Atac i gol
14.00 L'informatiu
14.30 Catalunya a debat
15.30 Ponte las pilas
16.30 NBA
17.00 Juegos olímpicos de Albertville-92
18.45 Ciclismo
19.00 Pista de estrellas
19.45 Tria bé, tria TVE
20.00 Chocla
21.00 L'informatiu
21.15 Rápido
21.45 Ven al paralelo
22.45 De risa
00.30 La tabla redonda
00.30 Glasnost
01.00 Baloncesto NBA

canal
33

DIUMENGE, 2
11.00 Misa Conventual
12.30 Concert Cor de Dones de Sofia
12.55 Hoquei patins
14.30 Esqui-salts
15.30 Gol a gol
16.00 Superbowl -futbol americà
17.00 NBA
18.00 Bàsquet
19.55 L'equalitzador
20.45 Thalassa
21.30 Gol a gol
23.45 Canal 34
00.45 Informe mundial CNN

ESPACIOS FIJOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
17.00 Gradul's, ara pot
17.30 Universitat oberta
17.55 Victor
18.10 Veïns
18.30 Planeta terra
19.50 Tot l'esport
20.15 Cliptoman
21.25 Gent del barri
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33
22.15 El temps
22.20 Diners
DILLUNS, 3
19.20 Basquetmania

20.20 Sputnik TV
22.30 Segle XX
23.30 L'hora d'Alfred Hitchcock
DIMARTS, 4
19.20 Basquetmania internacional
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV
21.20 Sorteig Super 10
22.30 Versió directa
23.30 Star Trek, la nova generació
DIMECRES, 5
19.20 Motor a fons
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV

21.20 Sorteig Lotto 6/49
22.30 60 minuts
23.30 Els intocables
DIJOUS, 6
19.20 Temps de neu
20.20 Romans a Britània
20.50 Sputnik TV
21.20 Sorteig Super 10
22.30 Fila 3: «L'home amb raigs X als ulls»
23.50 Una caseta al camp

DIVENDRES, 7
19.20 Futbol 92
20.20 La Marion i els seus col·legues

20.50 Sputnik TV
22.30 Tres catorze setze
23.15 Jazz & Co
00.15 Mister Ed
DISSABTE, 8
13.10 **SIGNES DELS TEMPS**
14.00 Vbria
14.15 Més enllà del 2000
15.10 Personal i intransferible
16.00 Futbol anglès
18.00 Futbol
20.00 Futbol
22.00 Esports del 33
22.10 Flash notícies 33
22.30 Opera: «Tosca»

TV
1**DIUMENGE, 2**

08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Camp i mar
12.00 135 Escons
12.30 Un, dos, tres...
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno d'Artacán
16.00 Sesión de tarde: «Splash II»
17.35 El tiempo es oro
18.30 Juego de niños
19.00 Un mundo diferente
19.30 Juguemos al trivial
20.30 Telediario-2
21.05 Juzgado de guardia
21.30 Domingo cine: «Policia especial»
23.05 Los años vividos
00.30 Literal
01.00 Alicia
02.00 Rockopop

ESPÀIS FIXOS**DE DILLUNS A DIVENDRES:**

07.35 Informativos en inglés
08.00 Avance telediario
08.05 Cada mañana
09.00 Avance telediario
12.10 Amor prohibido
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuna
14.00 L'Informatiu migdia
15.00 Telediario-1
17.25 Avance Telediario
20.30 Telediario-2

DILLUNS, 3

09.05 Sesión matinal
13.30 Bellesa i poder
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 6.25
19.30 Jake el gordo
21.05 El precio justo
22.35 La piovra
23.50 En portada
00.20 Diario noche
00.35 Tendido cero
01.05 Punto de vista

01.15 Los australianos**DIMARTS, 4**

09.05 Sesión matinal
13.30 Bellesa i poder
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 6.25
19.30 Jake el gordo
21.05 Videos de primera
21.40 Sesión de noche con...
23.20 A debate
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Semblanzas
01.45 **TESTIMONIO**

DIMECRES, 5

09.05 Sesión matinal
13.30 Bellesa i poder
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 6.25
19.30 Jake el gordo

21.00 Noche de Humor: «Las chicas de oro»

21.35 El Quijote
23.10 Grandes relatos
00.00 Diario noche
00.20 Punto de vista
00.30 Los australianos

DIJOUS, 6

09.05 Sesión matinal
13.30 Bellesa i poder
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 6.25
19.30 Jake el gordo
21.05 Primero izquierda
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV
00.20 Diario noche
00.25 Punto de vista
00.35 Los australianos

DIVENDRES, 7

09.05 Sesión matinal
13.30 Bellesa i poder
14.30 No te rías que es peor

15.35 Rubi
16.30 Pasa la vida
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 6.25
19.30 Jake el gordo
21.05 Un, dos, tres...
23.30 El autopista
00.00 Diario noche
00.15 Alucine
01.25 En concierto

DISSABTE, 8

08.00 Primero izquierda
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Concierto del Sábado
11.00 Documental
12.00 No te cortes
13.00 Encuentro juvenil con Banesto
14.00 Rockopop
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde
18.05 Club Disney
19.35 Amigos olímpicos
20.30 Telediario-2
21.05 Informe semanal
22.00 Sábado cine

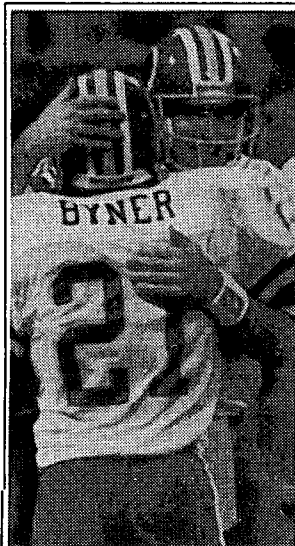
antena
3**DIUMENGE, 2**

06.00 Oh video
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 3 de A3
08.00 El gordo
09.30 La guardería del domingo
11.00 Fútbol sala
12.30 Fútbol americano
14.30 Peyton Place
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas: «La conquista del Oeste»
20.03 La familia Newton
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.35 Noche de lobos: «Patrick»
00.15 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida

ESPÀIS FIXOS**DE DILLUNS A DIVENDRES:**

07.30 Aula-3
08.00 La guardería
09.30 Tan contentos
09.45 La salud
10.00 El oro y el barro
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza

14.03 Noticias regionales
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias
17.50 Teletienda
18.00 La merienda
19.40 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias

DILLUNS, 3

07.00 Los protectores
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «La mansión de los Fury»
19.15 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «El círculo del escorpión II»
00.00 Noticias
00.15 Hombres de azul
01.15 Hospital general
02.45 Aula 3

DIMARTS, 4

07.00 La llamada del oeste
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «La venganza de Ursus»
19.15 Un hombre de familia
21.00 El coche fantástico
22.00 La película del martes: «El círculo del escorpión II»
00.00 Noticias
00.15 Mancuso
01.15 Hospital general
02.45 Aula 3

DIMECRES, 5

07.00 Un hombre en casa

15.30 Leonela
16.15 Telecine: «Lola Colb»
18.30 Superforce
21.00 Nuevos policías
22.01 Cinturón negro: «El guerrero americano II»
00.00 Noticias
00.15 Barcelona a fondo
01.15 Hospital general
02.45 Aula 3

DIJOUS, 6

07.00 La llamada del Oeste
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «La chica del trebol»
19.15 Historias de Marshall
21.00 Cop rock
22.01 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.00 Noticias
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo
02.00 Hospital general
02.45 Aula - 3

DIVENDRES, 7

07.00 Aventuras en el lago
15.30 Leonela
16.15 Telecine: «La india en llamas»

19.15 El príncipe Bel Aire
21.00 Nuevos policías
22.01 Tras la pista del crimen
23.45 La clave
01.45 Cine de madrugada: «Las bodas de Blanca»

DISSABTE, 8

07.00 La llamada del oeste
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 De tú a tú
09.30 La guardería del sábado
11.00 Polvo de estrellas (I): «La venganza de los bárbaros»
13.00 Centímetros cúbicos
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Teletienda
18.10 Polvo de estrellas (II): «Al borde del río»
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 3 de A3
22.03 Polvo de estrellas (III): «El sueño eterno»
00.00 «Cria cuervos»
01.30 «La mujer de pape»
03.00 El programa de Hermida

tele
5**DIUMENGE, 2**

07.20 Entre hoy y mañana
08.00 Superquay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 La 5ª Marcha
12.00 El Sheriff chillado
13.05 Helicóptero
14.00 ¿Que gente tan divertida!
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «Y si no, nos enfadamos»
17.15 Tutti frutti
19.00 ¡Vivan los novios!
19.30 Misterio para tres
20.30 Sensación de vivir
21.30 Vip noche
24.00 Entre hoy y mañana
24.40 Colombo
02.20 ¿Hablando se entiende la basca?

ESPÀIS FIXOS**DE DILLUNS A DIVENDRES:**

07.15 Entre hoy y mañana
08.00 Desayuna con alegría
09.20 «María, María»
10.05 Vacaciones en el mar
12.55 Entre platos anda el juego
13.30 «...A mediodía alegría»
14.00 Papa comandante
14.30 «Inés Duarte, secretaria»
15.30 Remington Steele
16.30 Viente de alquiler
17.20 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 ¿Hablando se entiende la basca?
20.00 Hoy
20.05 Su media naranja
20.45 Telecupón
21.00 Manuela

DILLUNS, 3

11.00 Cine corazón: «Julia»
22.00 Gran pantalla: «El fantasma de Montecarlo»
23.45 Entre hoy y mañana
24.25 ¿Hablando se entiende la gente?
01.40 Arco iris
02.10 El inspector Derrick

DIMARTS, 4

11.00 Cine corazón: «Grandes almacenes»
22.00 Gran pantalla TV
23.45 Entre hoy y mañana
00.30 ¿Hablando se entiende la gente?
01.30 Chicas con las chicas
02.00 El inspector Derrick

DIMECRES, 5

11.00 Cine corazón: «Pierna creciente, falda menguante»
22.00 Cine 5 estrellas: «Greystoke, la leyenda de Tarzán el Rey de los monos»
00.25 Entre hoy y mañana
02.50 ¿Hablando se entiende la basca?

DIJOUS, 6

11.00 Cine corazón: «Soy tu hija, ¿Te acuerdas?»
22.00 Silencio, se rie: «El liquero mágico»
23.25 ¿Que gente tan divertida!
23.50 Entre hoy y mañana
00.30 Noche de miedo: «El bicho»
02.10 ¿Hablando se entiende la basca?

DIVENDRES, 7

11.00 Cine corazón: «El cobarde del condado»
22.00 Sensación de vivir
22.50 Tutti frutti
00.10 Entre hoy y mañana
00.50 ¿Hablando se entiende la gente?

DISSABTE, 8

07.30 Entre hoy y mañana
08.00 «Superquay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El sheriff chillado
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.00 Batman
15.30 Cine fiesta: «El loco, loco, asalto a un banco»
17.15 Vip noche
19.00 Vivan los novios
19.30 ¿Hablando se entiende la basca?
20.00 Inés Duarte, secretaria
21.00 Manuela
22.05 Humor cinco estrellas
24.15 Entre hoy y mañana
01.00 Pressing boxeo

COMENTARI TV**Mitjans de comunicació versus progrés**

Resulta sorprenent veure com hem "progressar". A marxés forçades hem assolit fites que fa 50, 20 anys ningú no hauria somniat. Notícies per cable, i via satèl·lit: la caiguda del mur de Berlín, els viatges i decisions dels set grans (?), una comunitat sencera que es desfà i s'enfonsa, una guerra per televisió, veiem pas a pas, dia rera dia, els atacs i l'allau de bombes... (encara que al cap de pocs minuts, ens oblidem de quanta gent va morir o queda malmesa en la salut i dignitat, el motiu que la va desencadenar i els interessos que la movien).

Però potser és més sorprenent adonar-nos de com mitjançant aquests invents ens arriben com si res uns "valors" nous, sorgits d'aquesta recent societat, donada a llum entre els crits i dolors de tercers, en la qual gairebé tot allò que és inherent a la naturalesa humana esdevé opinable i que el que podria ser més o menys qüestionable resulta dogma de conducta. Perquè dubto molt que sigui fruit d'una reflexió tranquil·la i mesurada, ens manca temps per aquestes pràctiques tan "banals".

Així es van perdent els valors del respecte envers d'una suposada llibertat d'expressió, es perd la qualitat de vida per una quantitat de béns, es trastoca un sentit positiu de l'ésser humà per un contingut positivista i utilitarista d'aquest.

Si que hem progressat!! Podem estar-ne ben orgullosos. El que jo no sé és si podem estar gaire tranquils, tal com canvien els esdeveniments potser demà nosaltres ja no farem falta per una "raó de pes" esgrimida per uns tercers i... qui sap què pot arribar a passar?

Tant de bo, fóssim conscients del nostre paper en la societat i sobretot en els mitjans de comunicació, que siguem membres actius d'aquest nou ordre i que sapiguem donar-li contingut a tots aquests missatges que ens arriben i que sovint no són tan senzills com ens volen fer creure...

■ Mercè Pérez i Llorda

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató 14, entl. 2ª - Tel: 200 13 39 - 08021 BARCELONA

VARIS

ES LLOGEN habitacions noles. Zona Indústria-Gaudi. Tel. 405 30 42 de 14 a 16.30 i de 21 a 22 h.

XICOT Amb bones referències i presència. S'ofereix a les tardes com conserge, treballs de magatzem, gestions i encàrrecs d'oficina. Em dic Joan, tel. 423 61 89 de 8 a 9 matí i de 21 a 23 h. Quedarien molt contents. Gràcies.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

NOVA RESIDÈNCIA 3.ª EDAT: assistència med. sanitària. Ambient familiar, hab. individual i col·lectiva. Vista excel·lent, preus raonables. Tel. 418 80 76

JOVE Òptic s'ofereix per regència o col·laboració òptica. Exp. públic. Tel. 237 70 24 de 15 a 18 h.

SRA. S'ofereix a hores de 10 a 14. Tel. 336 61 98. Truqueu a partir 9 h.

RESIDÈNCIA geriàtrica. c/ Sant Miquel, 42. Premià de Mar. Habitacions individuals i Dobles, amb bany i terrassa. Vistes mar-muntanya. Cèntrica ben comunicada. Cures mèdiques-sanitàries. Excel·lent tracte familiar. Tel. 751 09 97

3 PERSONES Per viure en un pis amb dret a cuina o Sres o estudiants a tot estar. Bones ref. Tel. 427 84 56 tot el dia

PROFESSORA EGB psicòleg. Classes particulars pels qui necessiten ajuda. Experiència i dedicació. També classes català adults. Tel. 453 14 41

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gents per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24

2 o 3 PERSONES o matrimoni necessita Entitat cultural de Gràcia per explotar el bar tardes. Tel. 218 19 64 o 217 25 53 de 19 a 21

ES VEN LA BIBLIA, pels monjos de Montserrat. 28 volums, format 22 x 28. 25 volums de text i 3 d'il·lustració. Completa, menys el volum 18-II que encara no s'ha publicat. Perfecte estat de conservació. Preu 175.000 Ptes. Joaquim Estrems. C/. Enric Granados, 9. 1er. 1a. Tel. 453-69 49. 08007 Barcelona

ESTUDIANT S'ofereix com a cangur. Tel. 285 01 98

SRTA. 50 anys socorrista, puericultora, educació especial amb experiència s'ofereix per cuidar nens fins i tot subnormals, malalts, i persones 3a. edat. Tel. 32 05 65 de 3 a 5 h. tarda. Reus.

BERGA Venc àtic nou a prop de la plaça de St. Pere. Ocasí única. 825 07 65

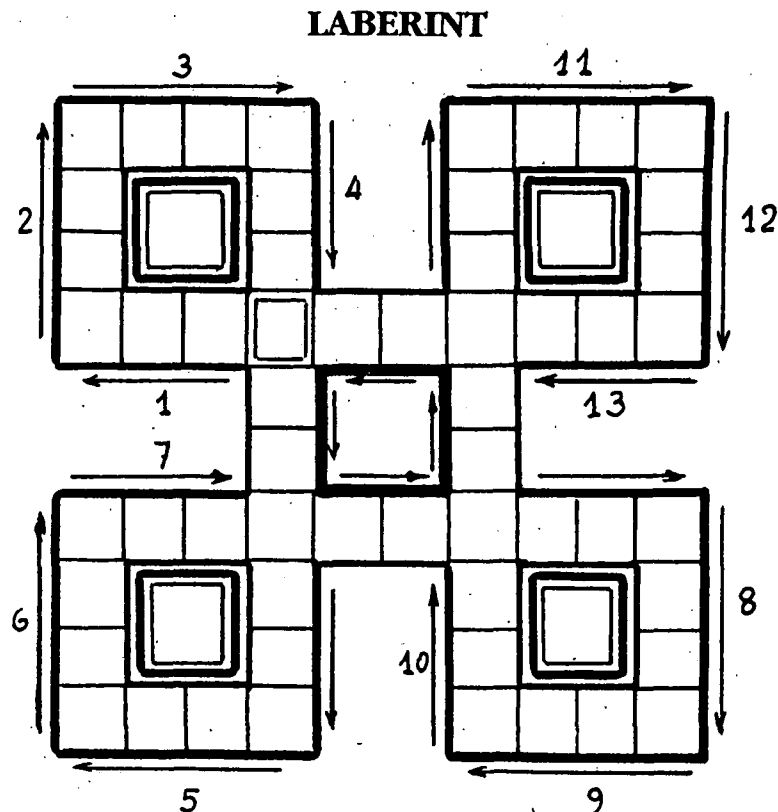
TALLERS D'ORACIÓ i Vida (P. Larrañaga). Dia de desert: 9-2-92 a "Mater Salvatoris" (Tibidabo) Entrada: 9.30 h... acabarà amb l'Eucaristia

ENCREUATS

per Rosa Colléll

Cal començar pel quadret de la part superior esquerra i, seguint sempre les fletxes, acabar en el mateix quadret.-

- 1- Tronc d'una estàtua, especialment d'una estàtua a la qual han estat llevats el cap i les extremitats.-
- 2- Himne bíblic.-
- 3- Que pateix miopia.-
- 4- Regió (en la Bíblia) formada per les ciutats de Sodoma, Gomorra, Seboim, Bela i Admà.-
- 5- Natural de Sardenya.-
- 6- Teixit generalment per fer neteja.-
- 7- Relatiu o pertanyent a la Patologia.-
- 8- Acció d'atacar.-

- 9- Súplica.-
- 10- Acció de marginar o marginar-se.-
- 11- Es casa per la llei del levirat, amb la vídua del seu germà.-
- 12- Punt cardinal.-
- 13- Dignitat de degà.-

Solució

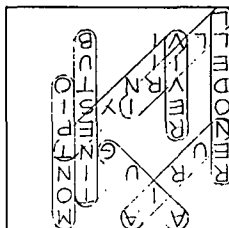
1- Tors.- 2- Salm.- 3- Miop.- 4- Pentàpolis.- 5- Sard.- 6- Drap.- 7- Patològica.- 8- Atac.- 9- Clam.- 10- Marginació.- 11- Onan.- 12- Nord.- 13- Deganat.-

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

II Continua buscant advocacions de la Verge, venerades a Catalunya, són 8

ALASAPAMIA
LLUISUTONO
ROROUINOS
EUROPGNTOS
NORAOTEPIS
OLEIISINO
DEVNATOUN
EOIKOUXU
LLVYORBRI
LIOUIORIRS

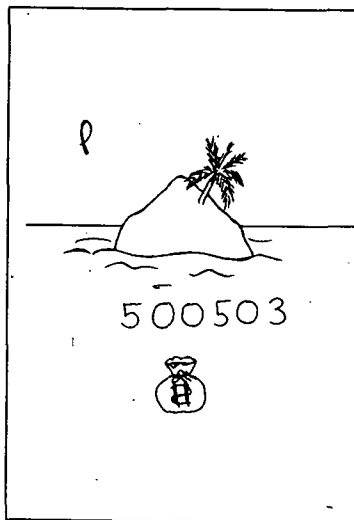

II - Verges Catalanes: Ntra Sra. del Llin - Vilanova de Belpuig; Ntra Sra. del Lledoner - Vall; Ntra Sra. del Vinyet - Sitges; Ntra Sra. Buscull - Llívia; Ntra Sra. de Núria; Ntra Sra. del Viver - Argemón; Ntra Sra. de Montpò - a la Segarra; Ntra Sra. de la Guà - Barcelona

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

És una novel·la

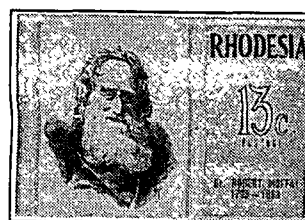

Solució al 644

Com a casa

FILATÈLIA

per Enric Graupera

MOFFAT, missioner protestant

Robert Moffat, nascut a Ormiston (Escòcia), i mort a Leigt (Kent), (1795-1883), missioner a qui Rhodesia dedicà aquest segell. Fou enviat per la Societat de Missions de Londres a la colònia del Cap, on treballà amb èxit entre els hotentots; després, durant deu anys a Kurum entre els betxuanas, de la llengua dels quals en féu una gramàtica, un vocabulari i llibres d'escola; a més traduí la Bíblia en dita llengua. El 1870 retornà a la seva pàtria per motius de salut. Una de les seves filles es va casar amb l'explorador Livingstone.

ESCACS

per Jaume Mora

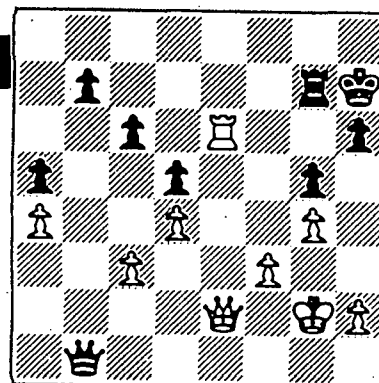
DIAGRAMA 414

Blanques juguen i guanyen

La dama blanca vol assolir h5, que és la casella de la felicitat, però els propis peons li fan nosa. Així que canviarà de ruta.

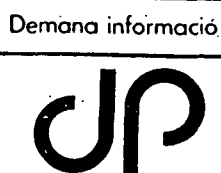
Solució al diagrama 413

1 Dg3-g8 + (o bé Te8+) 1-0

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10è. - 08002-Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

Barcelona Plaça Financera

A la ciutat de Barcelona es concentra bona part de l'activitat financera del nostre país. En aquesta ciutat, hi ha la seu social de la primera caixa d'estalvis d'Espanya en volum de recursos aliens.

La Borsa de Barcelona és el segon mercat de valors de l'Estat. Hi cotitzen 426 societats i l'any 1990 s'hi van negociar títols de renda variable per un valor de 469.180 milions de pessetes. L'actual Societat Rectora de la Borsa de Barcelona té un capital de 1.082 milions de pessetes i és constituïda per un total de vint-i-quatre societats i agències de valors membres. Per promoció Barcelona com a plaça financera la Generalitat està duent a terme les següents actuacions:

La promoció del mercat de pro-

ductes derivats a Barcelona, primer a través de MEFFSA i després mitjançant la constitució d'una societat *holding* que agrupa els mercats d'opcions i futurs.

La promoció de l'Institut d'Estudis Financers de Barcelona.

La promoció de l'accés al mercat de valors de les mitjanes empreses.

La promoció de l'establiment a Barcelona d'una societat de qualificació (*rating*) d'emissions de renda fixa.

La participació com a promotora en la creació de l'Associació Barcelona Centre Financer Europeu.

LA gent **ÉS LA FORÇA**
DE CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Finances**

Diner d'argent del Comte Ramon Borrell I de Barcelona imprès el segle X

LITÚRGIA / CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº
42

L'ESGLÉSIA CELEBRA

➤ a cura de PIETAT CAMPMAYÓ

2 de febrer. Diumenge. La Presentació del Senyor.
Lectures: Primera Ml 3:1-4; Salm 23; segona He 2:14-18; tercera Ll 2:22-40.

3 de febrer. Dilluns de la IV setmana de durant l'any. Lectures: Primera 2S 15:13-14.30; 16:5-13a; Salm 3; segona Mc 5:1-20.

4 de febrer. Dimarts de la IV setmana de durant l'any. Lectures: Primera 2S 18:9-10.14b-24-25.30-19:3; Salm 85; segona Mc 5:21-43.

5 de febrer. Dimecres de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 2S 24:2.9-17; Salm 31; segona Mc 6:1-6.

6 de febrer. Dijous de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 1 R 2:1-4.10-12; 1Cr 29:10-12; segona Mc 6:7-13.

7 de febrer. Divendres de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera Sir 47:2-13; Salm 17; segona Mc 6:14-29.

8 de febrer. Dissabte de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 1 R 3:4-13; Salm 118; segona Mc 6:30-34.

Litúrgia de les Hores. Setmana 4.

Diumenge: La Presentació del Senyor. Festa.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: Sta. Àgata, mr. Memòria obligatòria.

Dijous: St. Pau Miki i companys mrs. Memòria obligatòria.

Divendres: De fèria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

CALENDARI

Diumenge, 2 de febrer. La Presentació del Senyor. La Purificació de la Mare de Déu. —Candelera— St. Corneli, centurió.

El sol surt a les 7,02 i es pon a les 5,09. —Hora solar.

Festa major a Bot, Cabassers, Calldetenes, Enviny, la Garriga, Palau-saverdera, St. Julià de Vilatorrada i Valls.

Dilluns, 3 de febrer. Sts. Blai, b. mr.; Anscari (Òscar), b. i Sta. Celerina, mr.

Festa major a l'Aleixar, Algerri, Almatret, Botarell, la Floresta, el Palau d'Anglesola, Tivissa i Vilasacra.

Dimarts, 4 de gener. St. Andreu Corsini, b. carm. i Sta. Joana de Valois, reina.

Dimecres, 5 de febrer. Stes. Àgata i Calamanda, vgs. mrs.

Festa major a Calaf i Campmany.

Dijous, 6 de febrer. Sts. Pau Miki i comps. mrs. Sta. Dorotea, vg. mr.

Festa major a Cervera.

Divendres, 7 de febrer. St. Ricard, rei i Sta. Juliana, vda.

Dissabte, 8 de febrer. St. Jeroni Emilià, cfr. i Sta. Elisenda, vg.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Pintura i poesia

➤ PERE CAMPÀS BONAY *Monestir de L'Estany*

Un dia o altre, els pintors joves, almenys els amics que jo sé, han pintat la seva esposa amb la intenció d'aconseguir d'il·luminar sobre la tela, sense que perdi la individualitat, una figura de dona ideal. Els pintors italians observaven, anant pel carrer, alguna donzella. Un cop a casa, miraven d'extreure, de la figura vista, la gràcia femenina d'una madona celestial, que podia ser la Mare de Déu dels Àngels, de Cimabue. Cada artista persegueix un ideal basat en la realitat.

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana*

30 de gener de 1992

HOMES I INSTITUCIONS

➤ PERE VIVES I SARRI

Es el tercer company de la Penya "Rall" que ens deixa en pocs mesos. Abans foren l'entranyable Alfonso i Orfila i l'enyorat Busquets i Molas.

Ernest Corral i Coll del Ram va iniciar-se en la literatura com a redactor d'esports pel diari "La Nau" i el setmanari "La Rambla". Fou professor de català i col·laborà en diverses publicacions com les revistes "El Pont", "Àncora", "Cavall Fort" i, ocasionalment, a "Catalunya Cristiana". En el diari barceloní "Avui" va aportar-hi una sèrie d'articles d'opinió general i també de semblances de diverses personalitats catalanes, durant els anys 1978-1984, recollides després en el seu llibre "El retruc" (1990).

En poesia havia publicat "27 visions de calitja", 1964; "Al freu d'un aire nou", 1968; "Penell al vent", 1973; "Cants de roentor", 1975 i "Llambrecs", 1979.

Tot i valorant el seu fet poètic, quasi tota la poesia d'en Corral va restar estancada en un gorg d'aigües somes. I l'opinió és d'un crític tan inqüestionable com fou l'Oswald Cardona, quan ens diu que "en la poesia d'en Corral gosaria veure-hi una poesia inacabada, amb un abatiment general, sempre però amb un desig de sinceritat. Sembla que el poeta i la seva poesia esperen un temps propici...".

En canvi l'obra poètica més reeixida d'en Corral i Coll del Ram fou el conjunt de 47 tanques aplegades en el seu llibre "Llambrecs" que resultà guardonat amb el premi de poesia "Ciutat de Barcelona-1976". En aquest gènere poètic aconseguí justament la força emocional que demana la Tanca: concisió i intenció. Una de les seves darreres obres publicades fou "La Gasosa", 1981, recull d'articles periodístics escrits per a algunes revistes durant diversos anys i on surten a rel·luir el seu estil atractiu i la seva capacitat d'anàlisi tant dels

Ernest Corral en el record

assumptes tractats com de les diverses persones qüestionades.

Però l'obra escrita més important d'Ernest Corral és la biografia de Ferran Agulló "Pol", (1984), el creador del nom de la Costa Brava, que és el fruit d'una llarga, pacient i rigorosa investigació del polifacètic personatge gironí, obra que per si sola ja dona mèrit a la figura literària de l'autor ara finat. Com a professional de la Medicina, Ernest Corral i Coll del Ram, fundà

l'any 1958, l'Associació de Practicants Escriptors i Artistes de Barcelona, de la qual fou president, i tenia obert gabinet de practicant A.T.S., a la Diagonal barcelonina.

El nostre amic, doctor Parellada, en el seu mai prou lloat llibre de memòries de "El Rall", ens cita com "l'Ernest Corral és, ell mateix un personatge inconfusible, personalíssim, original, inquiet, bellugadís, xerraire, viciós de la lectura i de l'escriptura..." Jo encara hi afegiria que l'amic Corral anava a la seva molt sovint, passava de moltes coses o era qüestionat pel seu tarannà. De vegades a la Penya quan tots parlavem d'algun motiu escaient, en Corral romania llegint el diari o restava abstret en qualsevol pensament íntim. Ben segur que la gran sordesa que tenia i, en els darrers anys, la malaltia de la seva esposa, ajudaren que fos així. Amb tot i malgrat que, de vegades, disseccionava les coses amb un bisturí esmolat, era en el fons una bona persona —un cavaller, diu en Parellada.

Era un excel·lent dominador de la nostra llengua i en la seva catalanitat no hi hagué mai cap fissura. Li agradava que la nostra parla fos un motiu de cultura i un instrument d'entesa cívica i humana. Fou generós a regalar als amics els llibres que editava.

L'última vegada que vingué a la Penya —poc abans de festes—, hi va restar només deu minuts. Va asseure's, escoltà que dèiem, va mirar-nos a tots, va dir-nos adéu amb pressa i com defugin el tracte. Era ja una premonició?

Ara el passat dia 8 de gener, als seus 82 anys, la mort ha vingut a fer-li costat. L'home, el poeta, sap que la vida i la mort s'entrellacen, es perpetuen. La parca és sempre a punt amb el seu foll deliri. I la vida neix quan tot s'acaba. El poeta ara traspassat ja ens ho havia deixat escrit en el seu "Viure" poètic. "Viure i no viure i no morir" (Cants de roentor).

Que descansi en l'eterna Pau.

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 601

L'home del temps

És aquell home que surt a la "tele", i que parla del temps que farà. Després de tant de temps de veure els mapes amb l'anticicló o la borrasca, i les temperatures a 5.000 m. d'altura, i escoltar les explicacions que dóna, ja hi començo a entendre una mica. La gent diu que s'equivoca i no n'encerta ni una, però a casa, ben bé que cada divendres ens hi fixem per a decidir si el cap de setmana sortim d'excursió o no.

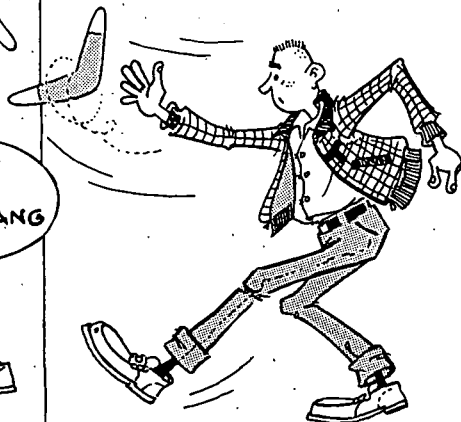
De vegades la mare, mig de broma i de veres, fa servir el llenguatge de l'home del temps per a indicar el clima que hi ha a casa. Si plou, (de vegades ho faig i reconec que no sé ben bé el perquè o que no n'hi ha per tant), diu: "Ja hi som, ja plou". Siestic emmurriat o preocupat, diu: "Uí, uí, uí, quines boires". Si, deixant-me portar pel mal geni, crido o em barallo, diu: "tempesta, nois, tempesta". Si tots som a casa i ningú no diu res, fa: "quina fredor! La temperatura baixa". Si estem contents: "Quin dia més bonic de sol", etc.

Se m'ha acudit que tots els Eixerits i Eixerides hauríem de portar el "bon temps" a casa, a l'escola, a la catequesi, etc., és a dir, a tot arreu.

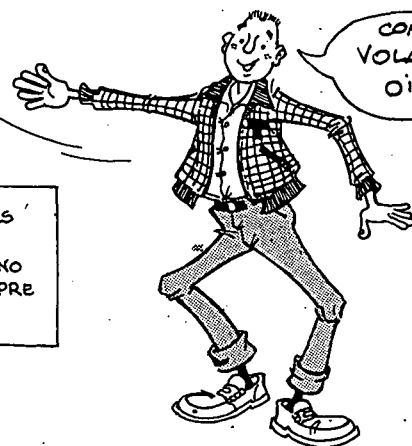
No és difícil endevinar que totes les persones grans tenen molts maldécaps: si a sobre, nosaltres, amb les boires i tempestes del nostre malhumor i mal geni, fem encara el clima més asfixiant, malament rai!

Doncs som-hi! Cada dia, de bon matí, amb el nostre somriure i amb un cordial "bon dia", anunciem a tots els qui viuen i conviuen amb nosaltres, que el dia serà bo de debò, ple d'estimació i amistat.

EN PAU

EL BOOMERANG ÉS UNA ARMA DELS ABORÍGENS AUSTRALIANS QUE QUAN ES TIRA AMB FORÇA, SI NO TOCA L'OBJECTIU, TORNA SEMPRE A LA MA DEL TIRADOR

L'Eixerit

Nº 37

JAN.

Avet Set esllips per a nenes i nens

EN PITU CALSAPEU

EL PARE MANYANET

Josep Manyanet va néixer a Tremp (Pallars Jussà) el 1833 i va morir el 1901 a Sant Andreu del Palomar. De família modesta, va haver de treballar durament per poder-se pagar els estudis, que va fer a Lleida i a la Seu d'Urgell. Ja capellà, convençut de la importància de la família en la nostra organització social, proposà l'exemple de la Sagrada Família de Natzaret com a base d'una societat cristiana. Per això fou el principal inspirador de l'erecció del Temple barceloní de la Sagrada Família i va escriure diversos llibres per propagar la devoció a la Sagrada Família i per a la formació dels religiosos, de les famílies i dels nens. Va fundar dues congregacions religioses —femenina i masculina— ambdues dedicades a l'ensenyament i la formació dels nens. És per això que li hem fet un lloc en aquesta sèrie, perquè creiem que les escoles de religiosos de la Sagrada Família han tingut i tenen un paper important en la formació dels nois i noies del nostre País.

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 2, versets del 22 al 40 (Lc 2:22-40).

Reflexionem: 1. En el Temple de Jerusalem, Jesús, en braços de Maria, es presentat al seu Pare, complint el que prescrivia la Llei d'Israel per a tots els fills primers. Fou la presentació al Temple del Fill de Déu fet home, el Salvador esperat des de feia tant de temps, tal com havia estat promès als Patriarques (Abraham, Isaac, Jacob...) i ho havien anunciat els Profetes (Isaïes, Jeremies, Ezequiel, Daniel...). Era un moment important per a tots els bons israelites que esperaven l'acompliment de les promeses del Senyor.

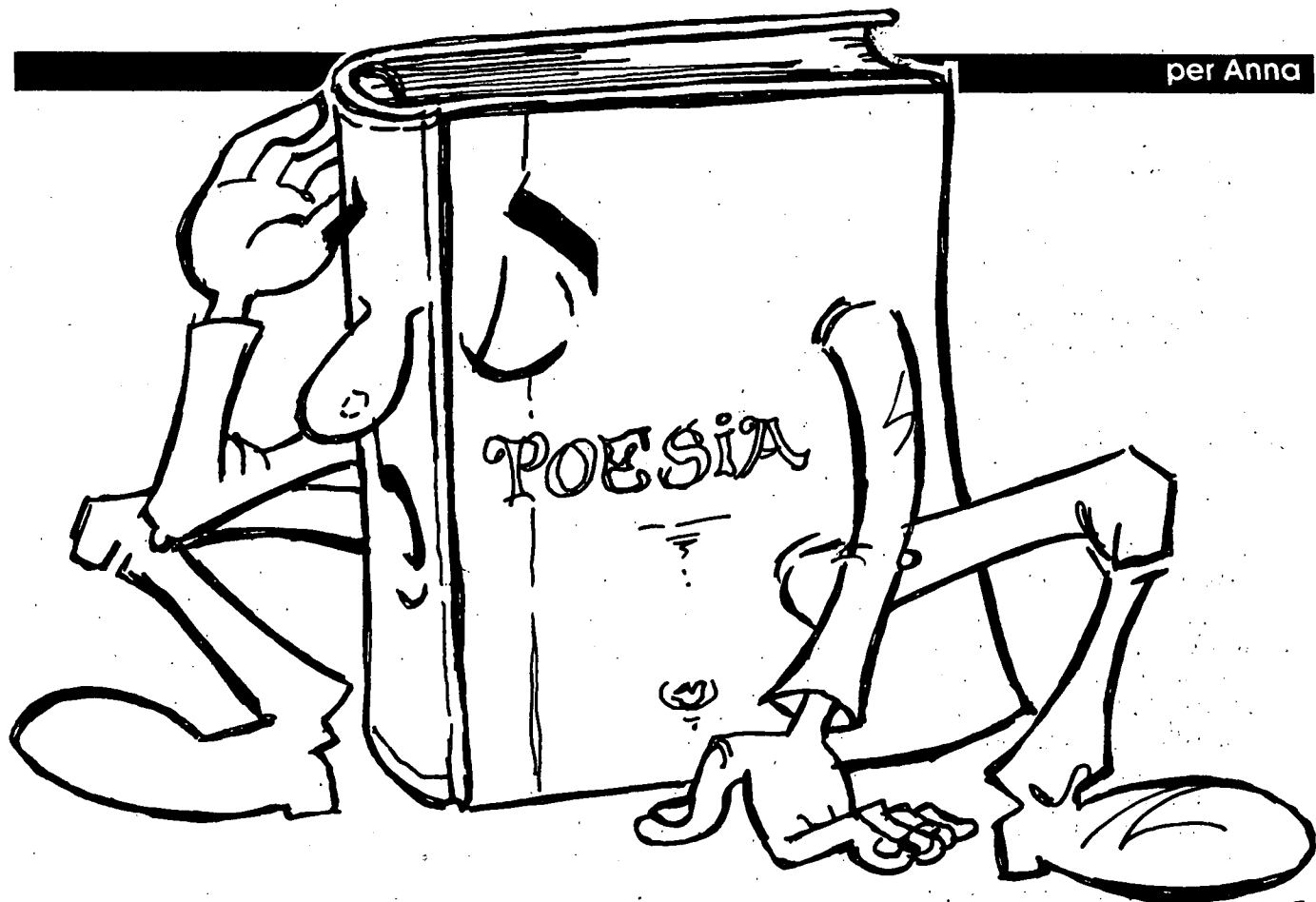
2. Que Jesús és el Messies, el Salvador esperat, ho confirmen Simeó i Anna, dues persones que vivien la seva fe amb l'esperança certa que Déu compliria allò que havia promès a Israel. Simeó, ple d'alegria, dona gràcies a Déu perquè els seus ulls han pogut veure Aquell que serà glòria d'Israel i llum per a totes les nacions. Anna també, i parlava de l'infant a tots aquells que esperaven la salvació.

3. Simeó i Anna expressaren l'alegria de tota la Humanitat, també la nostra, perquè havia arribat l'hora que Jesús, amb la seva Paraula, amb la seva Vida, Mort i Resurrecció, portaria a terme la salvació de tots. Nosaltres, com Simeó i Anna, hem de dir a tots: Déu t'estima, Jesús ha vingut al món per a tu.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Avet Set esllips per a nenes i nens

El llibre de contes

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un poblet llunyà, qui sap on para, hi vivia una família que tenia una filla que es deia Paula. La Paula era una nena molt tranquil·la a qui li agradava molt de llegir.

Heus aquí que un dia, la tieta Júlia li va regalar un llibre de contes. Era un llibre molt bonic, amb l'enquadrernació vermella i amb il·lustracions de mil i una colorines a totes les planes.

La Laura s'hi va passar hores i hores llegint aquell llibre, li agradava tant i tant que es passava tardes senceres llegint i rellegint els contes i gaudint dels dibuixos. Però tant se'l va mirar i remirar que va arribar un moment que se'l va arribar a saber gairebé de memòria.

I la Laura va avorir-se del conte. I va deixar-lo a un prestatge arraconat. I va anar creixent, li gairebé es va oblidar d'aquell llibre de contes. I el pobre llibre de tapes vermelles, criant pols.

Heus aquí que un dia, la tieta Júlia va venir a

casa una tarda amb l'Andrea, la cosineta petita. Mentre la mare de la Paula i la tieta Júlia xerraven al menjador, la Paula va endur-se l'Andrea a la seva habitació.

Van estar una estona jugant amb una nina vella de la Paula, i després li va ensenyar la seva roba i la va disfressar i li va fer una fotografia. Va ser llavors que la petita Andrea va començar a mirar-se els llibres.

I n'hi va haver un que li va fer una gràcia especial, era tot vermell i tenia un munt de dibuixos de colors. La Paula, que ja gairebé no el recordava, el va agafar i li va llegir un conte. Tractava d'un llibre de poesia que s'avorria molt sense que ningú el llegís, fins que una nena petita el va trobar i el va adoptar.

—Jo vull adoptar el teu llibre de contes, —va dir l'Andrea— em deixes que ho faci? I el llibre de les tapes vermelles va ser molt i molt feliç, una altra vegada.

La litúrgia del 2 de febrer conté un devassell de textos que expressen els diferents aspectes del misteri. Hom s'aturaria en cada un d'ells per copsar-ne la bellesa i la profunditat. Més encara: hom s'adona fins a quin punt la festa de la Presentació del Senyor comporta una integració personal de cadascú de nosaltres; no endebades la litúrgia oriental titula aquesta festa "Encontre del Senyor". Aturem-nos amb calma en la contemplació dels protagonistes.

El Senyor de la glòria

Jesucrist és el primer i fonamental dels protagonistes. Ell és el Fill de Déu fet home, i entra per primera vegada a la "casa del seu Pare". (Vegeu la introducció a les lectures, a la pàgina següent).

Per l'evangelista Lluc, aquesta entrada té un valor simbòlic extraordinari. Els primogènits eren presentats al Temple en record de la Pasqua de l'Èxode (vegeu Èxode 13, 1-3.11-16). La persona de Jesús està tota ella en funció de l'acompliment, en la perspectiva de tots els homes, d'allò que fou el sentit de la Pasqua de l'anyell. Per això s'aplica tant bé a aquest misteri la profecia de Malaquies, llegida en la primera lectura. Jesús és "el Senyor de la glòria" que comença ja el seu judici de purificació. Amb la seva presència s'acompleix el "Dia", és a dir, l'acció decisiva de Déu envers els homes.

Malaquies descriu el fruit d'aquesta arribada del Senyor com un retorn del poble —dels sacerdots en primer lloc— a la puresa dels sacrificis, com en els temps antics". ¿Una nostàlgia? ¿Una voluntat d'arcaisme? No: per al profeta "els temps antics" són els dies de l'aliança, el moment del trobament entre Déu i el seu poble, i encara, més enllà, els moments idíl·lics dels orígens del Paradís. Retornar als temps antics no vol dir imitar materialment la situació dels temps antics, cosa, d'altra banda, impossible i sense sortida.

Per al cristià, per a l'Església, el "temps antic" és "aquell temps", com diem en llegir l'evangeli. En definitiva, és la comunió amb la persona del Crist, la vida "en Crist".

➤ a cura del Dr. PERE TENA

VIURE EN L'ESGLÉSIA

La Candelera

La Verge mare adorant i oferent

Jesús entra al Temple portat per Maria. "Ella porta el Rei de la glòria de la llum nova: la Verge està dreta, oferint amb les seves mans el Fill engendrat des del principi..." (text de l'antiga litúrgia del 2 de febrer). "La Verge ha adorat Aquell que ella ha engendrat" (antífona del Magnificat). En aquests dos textos es resumeix la relació entre Maria i Jesús pròpia d'aquest misteri. Jesús és el Rei de la glòria engendrat des del principi, i alhora el fill de Maria. Per això Maria el porta a les mans, l'ofereix al Pare, el dóna als homes, i alhora l'adora profundament en la fe. "Ipsium quem genuit adoravit": "Adorà Aquell mateix que ella engendrà".

Pau VI, en l'Exhortació Apostòlica sobre el culte marià, l'any 1974, comentava així el misteri: "L'Església, sobretot a partir dels segles medievals, ha intuït en el cor de la Verge, que porta el Fill a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, una voluntat oblativa, que superava el sentit ordinari del ritu". I cita sant Bernat: "Ofereix el teu fill, o Verge santa, i presenta al Senyor el fruit beneït de les teves entranyes. Ofereix per la reconciliació de tots nosaltres la víctima santa, agradable a Déu".

Simeó, l'esperança d'Israel

L'altre personatge essencial al misteri és l'ancià Simeó. En les representacions antigues del misteri, l'ancià Simeó està en el centre de l'escena. Ell representa precisament els destinataris de l'arribada del Senyor, i la resposta a la voluntat divina de trobar-se amb el seu poble, i amb tots els homes, per tornar-los "com en els temps antics".

Heus aquí una altra perspectiva dels "temps antics": els temps de la universalitat, de la no separació entre els homes, de la igualtat de tots davant Déu, de l'amor universal de Déu per a tots. Per això la joia de Simeó és alhora una joia íntimament personal, però no intimista, ni reservada, ni gelosa de comunicar-la als altres... "Els meus ulls han vist..." Però el que ha vist és la "llum que es revela a les nacions, i la glòria d'Israel", el poble de l'aliança. És una llum que ningú no podria reservar-se com a bé exclusiu.

La litúrgia fa encara un paral·lel entre la figura de Maria i la de Simeó, en relació amb l'infant que duen a les mans. "...prenent-lo Simeó en els seus braços, predicà a tots els pobles que Ell (l'infant) és el Senyor de la vida i de la mort, i el Salvador del món" (text de l'antiga litúrgia del 2 de febrer): "L'ancià portava el nen, però el nen conduïa l'ancià". (antífona del Magnificat).

Nosaltres, portem la llum

La Candelera! Aquest nom popular de la festa del 2 de febrer ens introdueix en la nostra participació al misteri. La processó amb les candeles enceses, entrant a l'església, és un veritable mim del misteri.

"Correguem tots a l'encontre del Senyor, tots els qui celebrem i venerem piadosament el misteri, anem-hi tots amb ànim favorable. Que no hi hagi ningú que s'abstingui d'aquesta trobada, que ningú digui que no vol portar aquesta llum.

Hi afegim també la llusor dels ciris, per demostrar la resplendor divina del qui ve i pel qual tot es torna lluminós... Aquesta llum manifesta l'esplendor d'ànima que necessitem per trobar-nos amb Crist". (Sant Sofroni, a la 2ª lectura de l'Ofici de lectures del 2 de febrer).

"El Senyor que vosaltres busqueu entrarà al seu temple"

El text de Malaquies anuncia la presència del Senyor en el seu temple en el dia del judici, especialment judici pels sacerdots —els fills de Leví— i per la seva forma de realitzar el culte del Senyor. És una magnífica interpretació de la primera entrada de Jesús al Temple de Jerusalem, en braços de Maria. El Senyor entra al seu temple. S'acompleix, doncs, el dia del Senyor anunciat pel profeta. D'una banda, es fa referència al Baptista: ell ha estat l'enviat perquè prepari el camí, i així ha estat anunciat a Zacaries precisament en el Temple. D'altra banda, hom endevina l'anticipació de la mort de Jesús: el vel del temple s'esquinça abans de la mort de Jesús, perquè amb la mort de Jesús es compleix el judici d'aquest món, i s'inaugura el culte perfecte del Pare.

LECTURA DEL LLIBRE DEL PROFETA MALAQUIES (3,1-4)

Això diu el Senyor: "Yo envío el meu missatger perquè prepari el camí davant meu, i tot seguit el Senyor que vosaltres busqueu,

2 de febrer

La presentació del Senyor

"Calla que es fes en tot semblant als germans"

No podria Jesús ser constituït com a Senyor a la dreta del Pare si no s'hagués fet primer un germà dels homes, participants d'una mateixa sang. És, encara, el misteri de l'encarnació. Però alhora el misteri de l'existència sacerdotal de Jesús: Ell mateix s'ofereix al Pare, des del si de Maria, des dels braços de Maria, des de la creu.

LECTURA DE LA CARTA ALS CRISTIANS HEBREUS (2, 14-18)

Els fills d'una família són d'una mateixa sang. Per això Jesús s'ha emparentat amb nosaltres per poder destituir amb la seva mort el diable, que tenia el domini de la mort, i així fer-nos lliures, ja que, sotmesos com estàvem al temor de la mort, érem esclaus tota la vida. Noteu que ell no ha vingut per ajudar els àngels, sinó els descendents d'Abraham. Per això calia que es fes en tot semblant als germans, i així pogués ser un gran sacerdot compassiu i acreditat davant Déu per expiar els pecats del poble. Perquè, després que ell mateix ha passat la prova del sofriment, pot confortar els altres que són provats.

LECTURES BIBLIQUES

LECTURES BIBLIQUES

l'àngel de l'aliança que desitgeu, entrarà al seu temple". Ja ve, diu el Senyor de l'univers. ¿Qui resistirà el dia de la seva arribada? ¿Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè serà com el foc del fonedor i com el sabó de fer bugada: s'asseurà a fondre i a depurar la plata, purificarà els descendents de Leví, els refinarà com la plata i l'or. Des d'aleshores oferiran al Senyor una oblació digna, i les oblacions de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren abans, com en els temps antics.

"El Senyor és el rei de la glòria"

El diàleg del salm s'adiu bé amb l'entrada de Jesús al Temple. Ell és el Senyor de la glòria, i per això l'entrada a la "casa del seu Pare" és una imatge de la seva entronització a la dreta del Pare. Allí ell ha entrat una vegada per sempre.

SALM RESPONSORIAL 23:7,8,9,10 (R.: cf. 8a)

Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria.

R.: El Senyor és el rei de la glòria.

¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, valent i poderós,
és el Senyor, victoriós en el combat. R.

Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria. R.

¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, Déu de l'univers,
és aquest el rei de la glòria. R.

"Els meus ulls han vist el Salvador"

L'element central de l'evangeli, i el que dona el nom a la festa d'avui en la tradició oriental, és el "trobament", l'encontre, entre Jesús i els fidels d'Israel. Simeó i Anna simbolitzen aquests fidels, especialment el primer. I heus aquí que a l'interior d'aquest encontre il·luminat per la fe i l'acció de gràcies s'obre la perspectiva del depassament particular: la llum és per a totes les nacions! El tema de l'Epifania, amb l'adoració dels mags, que Lluc no explica, té en les paraules de Simeó una ressonància ben clara.

LECTURA DE L'EVANGELI SEGONS SANT LLUC (2, 22-40)

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer, sigui consagrat al Senyor. També havien d'ofereir en sacrifici "un parell de tórtors o dos colomins", com diu la Llei del Senyor.

Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós que esperava l'hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l'Esperit Sant. En una revelació, l'Esperit Sant li havia promès que no moriria sense haver vist el Messies del Senyor. Anà, doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir amb ell el que era costum segons la Llei, Simeó el prengué en braços i beneficé Déu dient: "Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el vostre poble".

(Text abreujat)

LA BÍBLIA A L'ABAST

Presentació de Jesús al temple

(Lc 2:22-40)

E "Complint el que prescriu la Llei

El fragment que llegim avui correspon a l'anomenat "Díptic del naixement", la segona part de l'evangeli de la infància, de sant Lluc. Dividit en tres parts —naixements, circumcisió i episodi complementari— aquest segon díptic ens presenta, l'una al costat de l'altra, les narracions dels orígens de Joan Baptista i de Jesús. Com és lògic la lectura evangèlica de la festa de la Presentació del Senyor ens relata aquest fet —prescindint, doncs, del v. 21, en què l'evangelista ens conta la circumcisió i la imposició del nom de Jesús al nadó de vuit dies, tal com havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare— de la presentació de Jesús al temple, la purificació i la manifestació messiànica de l'infant presentat.

I en escaure's els dies de la purificació d'ells segons la llei de Moïses, el pujaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, com està escrit en la llei del Senyor, que tot mascle que obri matriu serà anomenat sant per al Senyor, i per a oferir el sacrifici segons el que es diu en la llei del Senyor: un parell de tórtors o dos colomins (v. v. 22-25). El que sorprèn més en aquesta narració és la insistència en afirmar una i altra vegada que Josep i Maria actuen sempre d'acord amb el que prescriu la llei del Senyor. Són, doncs, una família observant, pietosa. I aquesta obediència reverencial al voler de Déu, que es manifesta a través de la Llei, marcarà el camí de l'educació que donaran a l'infant. Des de petit, Jesús serà educat pels seus pares en el temor, l'obediència i l'amor de Déu. L'evangelista vol deixar ben clar, des dels començos de la vida de Jesús, que la seva virtut característica —el seu valor màxim com a home— és l'obediència total al Pare. Tota la vida de Jesús —no sols a l'hora del sacrifici suprem de la creu— és un acte continuat d'obediència amorosa al Pare. Així ens és presentat com el nou Adam, el nou cap de la humanitat redimida. Per a sant Lluc és molt més important la lliçó de l'obediència de Jesús sotmetent-se des del principi a les prescripcions de la Llei, que la mateixa justesa historicista del que en realitat la Llei prescrivia. La purificació era exigida per la Llei sols a la mare (Cf. Lv 12). El fill primogènit, en canvi, havia de ser consagrat a Jahvè i rescatat (Cf. Ex 13:1-16, i Lv 5:1-10; 12:1ss.). L'evangelista enclou el compliment d'aquestes prescripcions en un sol acte: la presentació de l'infant al temple, que per altra part no es diu enlloc que s'hagués de fer. Tampoc no ens diu res sobre el rescat del primogènit Jesús, ja que l'ofrena presentada per Josep i Maria corresponia al sacrifici prescrit per la purificació de la mare i en aquest cas, a que corresponia als pobres.

E Manifestació de Jesús

El fet històric de la presentació de Jesús, amb la sagrada família com a protagonistes, ha estat relatat amb molta sobrietat per l'evangelista, de tal forma que més aviat sembla com una mena de gran portalada que ens dóna ingrés al que segueix immediatament: la manifestació messiànica d'aquell infant que els seus pares presentaven al Senyor. Jesús, Maria i Josep, tot i essent les figures més importants de la narració, cedeixen ara el protagonisme a dues persones que sorgeixen inesperadament de la fosca i hi tornen un cop

han actuat la seva comesa. En l'evangeli de Lluc hi ha com una insistència en presentar per parelles les figures que acompanyen la manifestació del Messies. Ací són Simeó i Anna, dos ancians que "coincideixen" amb la sagrada família en el temple. Simeó "Déu ha escoltat" era un home just i pietós, un complidor de la voluntat de Déu, un altre exemple d'obediència amorosa. Era un home d'esperança: esperava l'hora en què Israel seria consolat. Una esperança que li brotava de la presència en ell de l'Esperit Sant: tenia en ell l'Esperit Sant (v. 25): Lluc remarca adesiara l'acció protagonista de l'Esperit Sant en el misteri de l'encarnació del Verb i en la manifestació de la seva personalitat més pregonia: Maria, Joan, Elisabet, Simeó són plens de l'Esperit que els mena a través dels fets de la història i els fa "profetes", reveladors de la salvació de Déu obrada per Jesús. Simeó, ple de l'Esperit Sant i menat per ell al temple, pren en braços l'infant Jesús i beneeix Déu. Imatge viva de la manifestació de Déu, esdevé signe qualificat de la història de la salvació. en ell és tot l'Antic Testament —el vell Israel de les promeses— qui porta en braços l'acompliment en el temps de les paraules divines: Jesús, la Paraula feta carn, és el qui dirà a tota la humanitat amb llenguatge humà la transcendent presència divina en el món, creat i salvat per ell. Ara Simeó, en els inicis mateixos de la vida de Jesús, quan aquest, infant, no pot encara parlar, li manlleua la paraula i el manifesta a tot el món: Aquest noi serà motiu que molts caiguin a Israel i molts d'altres s'alcin; serà una senyera combatuda, i a tu mateixa —a la mare— una espasa et traspasarà l'ànima; així es revelaran els sentiments amagats als cors de molts. Resum profètic, exacte, de la futura trajectòria de Jesús (vv. 34-35).

A "Nunc dimittis"

Amb l'infant Jesús als braços, el vell Simeó entona el darrer càntic de la seva vida. Ha esperat llargs anys la vinguda del Messies. Ara, no sols l'ha vist, sinó que el té als braços. S'han acabat els temps heroics de l'espera. Comencen els temps de la plenitud. Ell, com una fruita madura, se'n va al si de Déu:

Ara deixeu anar el vostre servent, Senyor",
segons la vostra paraula en pau;
perquè han vist els meus ulls la vostra salvació,
que havíeu preparat a la faç de tots els pobles;
llum per a il·luminació dels pagans
i glòria del vostre poble Israel (vv. 29-31).

La pau és la coronació de l'esperança activa del servent, que així marxa cap a la realització en ell d'aquella plenitud que assaïa tots els seus anhels. Així es manifesta la glòria de Déu, anunciada i promesa en la seva paraula acceptada amb fe. A punt de cloure's els seus ulls mortals, Simeó veu que se li han obert ja aquells altres ulls més grans, que deia Maragall, amb què es contempla la faç immensa de Déu. L'acompliment de la paraula de Déu, que porta la pau al món, és el que l'evangelista ens diu amb un mot típic seu: la salvació. Salvació per a tothom, que omple de la llum joiosa de la presència de Déu els ulls del pagans i és la glòria més genuïna del poble de les promeses, Israel. Pregària magnífica per al final d'una vida de fe i d'esperança, i també oració plena de llum i agraïment per a la cloenda de la jornada del cristià, passada sota l'amorisament de l'amor actiu de Déu.

➤ JOSEP M. ARAGONÈS

LA GRÀCIA DE SER DONA

> per
GEORGETTE
BLAQUIÈRE

continuació

Pel que fa a les filles, són per al pare ocasió permanent de preocupació i «causa secreta d'insomni»: verges, poden aportar la deshonra a la família; casades, ésser adúlteres o estèrils. De tota manera, s'han de vigilar de prop i fermar-les curtes.

Certament, l'esposa perfecta, bella i valenta en el treball, bona i casta, silenciosa i obedient, fa la joia del seu marit i mereix la seva confiança, però és escassa! «El seu marit escapa de la condició ordinària dels homes (Si 36,28). I el somni masculí de la dona ideal que acaba el llibre dels Proverbis comença amb aquestes paraules: «La dona forta, qui la trobarà?».

Si cito aquests textos no és únicament per malícia. Sinó per mesurar aquí encara, la novetat de la paraula i de l'actitud de Jesús en els dos relats que segueixen. Ja que em sembla clar que ha volgut alliberar la dona del pes d'aquesta doble sospita, per tal de tornar-la a posar en pau amb ella mateixa i amb el món.

La maledicció d'ésser dona

Una dona que patia pèrdues de sang

Llavors una dona que patia pèrdues de sang feia dotze anys, que havia sofert molt de nombrosos metges i havia despès tot el que tenia, sense cap profit, sinó que anava de mal en pitjor, va sentir el que deien de Jesús. És presentà, doncs, entre la multitud pel darrera i li tocà el mantell, perquè es deia: «Si li toco tan sols els vestits, estic salvada». I a l'instant se li estroncà l'hemorràgia, i sentí en el seu cos que estava guarida del seu mal. També a l'instant Jesús sentí en si mateix el poder que d'ell havia sortit i, girant-se enmig de la multitud, digué: «¿Qui m'ha tocat els vestits?». Els seus deixebles li contestaren: «¿Veieu que la multitud us estreny, i dieu: ¿qui m'ha tocat?». Però ell mirava al voltant per veure la qui ho havia fet. Aleshores la

dona, plena de por i tremolosa, sabent el que havia passat, hi anà, es prosternà davant d'ell i li va dir tota la veritat. Però ell li digué: «Filla, la teva fe t'ha salvat; vés-te'n en pau, i qued lliure del teu mal» (Mc 5,25-34).

«Pel darrera»

Aquesta dona anònima està afligida per una pèrdua de sang des de fa molts anys. Marc ens precisa fins i tot que ella ha fet el possible per curar-se i ha despès, en va, tot el que tenia consultant nombrosos metges. S'amaga enmig de la gentada i va pel darrera a tocar Jesús com a últim recurs, sense demanar res públicament.

Aclaparada, sembla ser, de culpabilitat i de vergonya: tot i que no és pas una pecadora, sinó una malalta vergonyosa puix que està lligada a la sexualitat, legalment impura, i d'una impuresa contagiosa, segons la llei, mol precisada en aquest punt:

Quan una dona tingui la menstruació escolament de sang del seu cos, es quedarà tota sola durant set dies, i tothom qui la tocarà quedarà impur fins al vespre. (Lv 15,19).

Aquest contagi s'entén fins i tot als objectes:

Si hi ha cap objecte sobre el llit o sobre el moble on ella s'asseu, qui el tocarà quedarà impur fins al vespre. (Lv 15,23).

La dona en qüestió, cau sota l'efecte del verset 25 d'aquest mateix capítol:

Quan una dona tingui pèrdues de sang molt dies fora del temps de menstruació, o passat el seu període, quedarà impura tot aquest temps com els dies de la menstruació: és impura.

BABAR

i els seus amics a casa

BABAR TORNA DE LA MADRID EDICIONS BEASCOA

Quina animació que hi ha fora al pati!

Artur prova els nous.

-Mira, Flora, com vaig de ràpid!

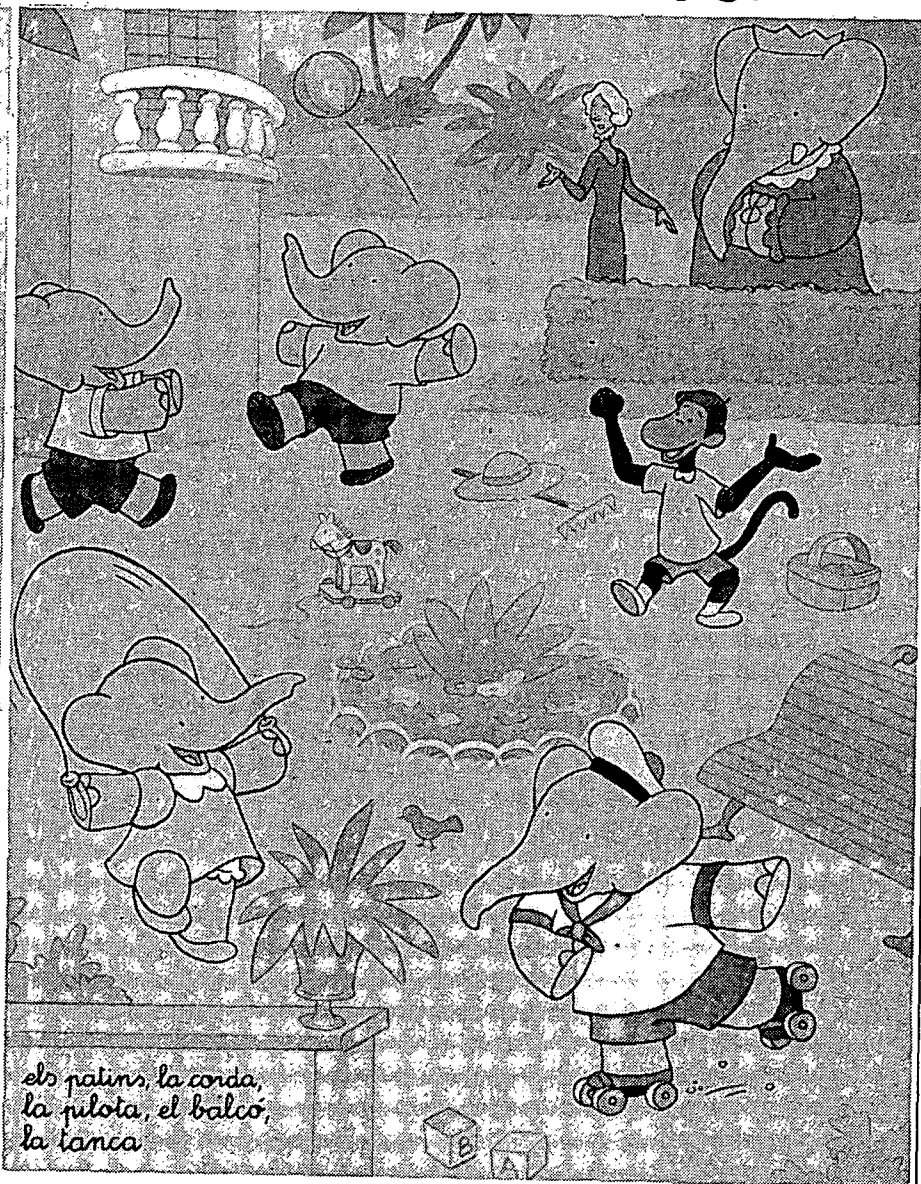
Pero Flora ni se'l mira, no vol perdre el
compte saltant a .

Pom i Alexànder estan jugant a bàsquet
amb la de Zefir.

-Ara veureu com ho faig! -crida Alexànder.

I envia la pilota al .

Pera la , la vella senyora els
pregunta: -Qui ve al jardí amb mi?

els patins, la corda,
la pilota, el balcó,
la tanc

Babar en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

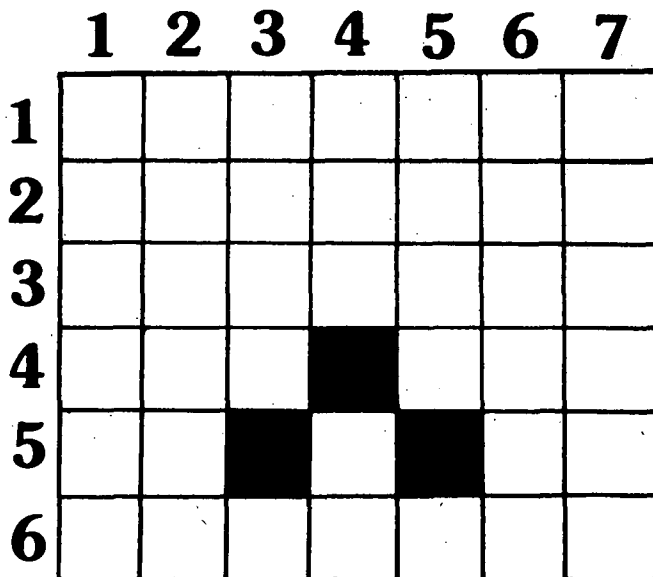
Mots Encreuats

Horitzontals.:

1.- El que fa galons. 2.- Exhalaré, respiraré. 3.- Lloc des d'on es veu un paisatge (a. r.) El que té dret a manar. (a) Organització terrorista. 5.- Article. Campió. 6.- (a. r.) Dóna poders.

Verticals.:

1.- Xerrameca. 2.- Escriptor i ideòleg mallorquí de la Renaixença. 3.- Personatge femení mitològic. 4.- Onada. (a. r.) Nota musical. 5.- (a. r.) Vall pirinenca. 6.- (a. r.) Sofriré. 7.- Tramesa, expedició.

— Solució —

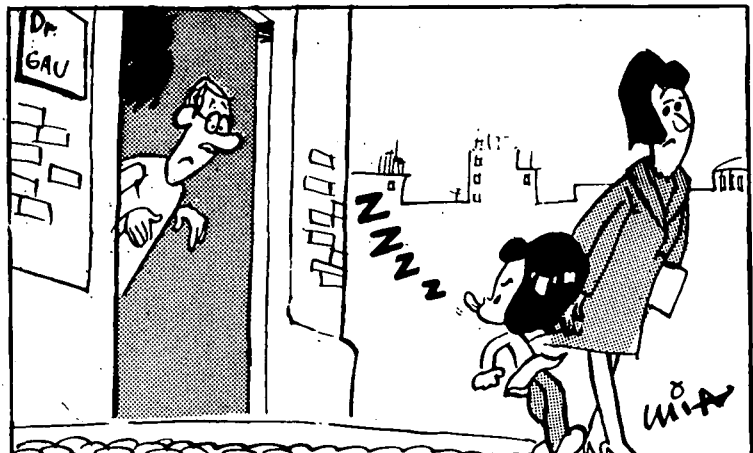
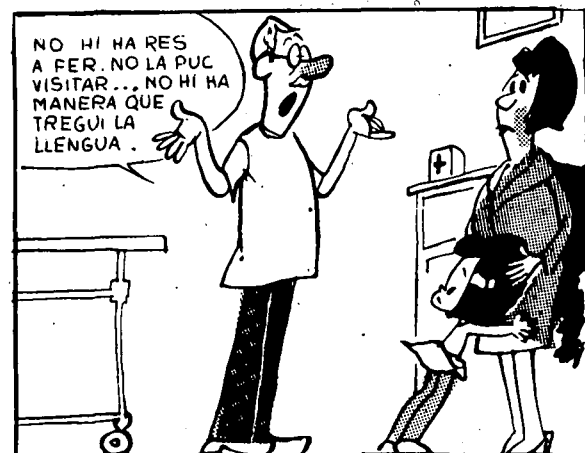
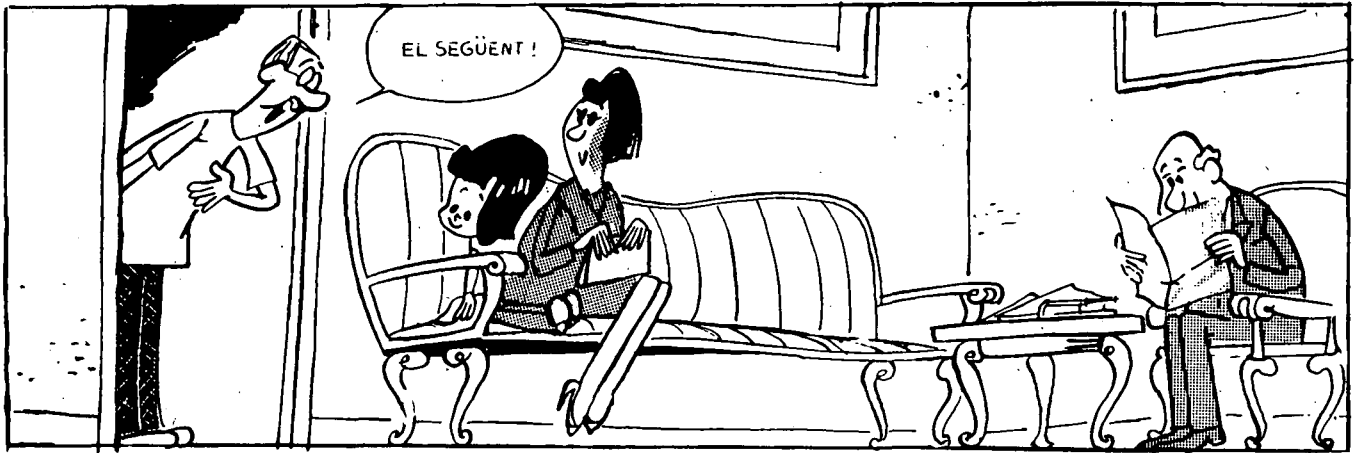
Horitzontals:

1.- Galoner. 2.- Alenar. 3.- (a. r.) Mirador. 4.- (a. r.) Amo (a. r.) ETA. 5.- La. As. 6.- (a. r.) Apodera.

Verticals:

1.- Garola. 2.- Alomar. 3.- Leda. 4.- Ona. (a. r.) Do. 5.- (a. r.) Aran. 6.- (a. r.) Patiré. 7.- Remesa.

LA MARIONA

- Presidirà la fira del llibre.
- Sí que ens agrada però hi trobem a faltar alguna cosa.

Joan Andreu Vallbé.

Avet Set - Avet Set -

Certament, amb aquestes prohibicions, la llei busca protegir una certa manera les fonts de la fecunditat, pel cap baix, ortaral'home, tansols permetjà de prescripcions higièniques, respectar els ritmes de la sexualitat femenina a la qual ell ha d'acostar com si es tractés d'un misteri². Però si aquesta ra potser la intenció del legislador, és un fet que la manera n què la llei és percebuda i practicada quotidianament és molt més ambigua: porta, de fet, a fer caure sobre la dona, per culpa de la seva sexualitat, una mena de maledicció més o menys conscient, que l'aclapara i l'aïlla, en un sentiment de vergonya mal definit. I n'hi ha prou amb recórrer les revistes femenines modernes per mesurar, tant per la presentació de pertés publicitats com per l'agressivitat de certes imatges o de erts articles, com la dona moderna, fins i tot la més mancipada, té necessitat d'ésser curada d'aquesta ferida secreta del seu inconscient.

S'entén millor, aleshores, el que és el comportament d'aquesta dona jueva, en greu infracció amb la Llei, en estat d'impuresa legal i d'impuresa contagiosa. S'ha de mantenir parada de la gent, i viure, sinó com una leprosa, com a ínim com una reclosa, en un aïllament que dura fa dotze anys i que ha de ser més dur de viure que la mateixa malaltia. Avui, afrontant el que és prohibit en l'audàcia desesperada de la seva fe, es fica, d'alguna manera, dins la gentada, s'hi amaga per rovar, pel darrera, de tocar el mantell el vestit de Jesús. I el miracle es produeix, tan discretament com havia estat provocat.

*«I sentí en el seu cos
que estava guarida del seu mal»*

El que està guarit en ella -la seva malaltia- és tan sols el gne, amagat encara, d'una guarició interior més profunda. n la sensibilitat popular³ com en la del món pagà que envolta, la malaltia és considerada un càstig, una maledicció de Déu. Aquesta maledicció fa, doncs, sospitós t home malalt: es pensa, si fa no fa, conscientment que és castigat d'aquesta manera, és que devia ésser culpable. a interrogació dels deixebles davant del cec de naixement n 9,2): «¿qui va pecar per què naixès cec: ell o els seus ares?» troba el «què li he fet al Bon Déu?» que sovint rgeix del cor de l'home modern davant la desgràcia. Això és manifestat per l'ús del mot «mastinx», mal aduït per «malaltia»: en sentit propi és el «flagell», i en ec literari com en grec corrent de l'època, és el flagell qui ma la mà dels déus pel càstig i la maledicció de l'home. n el cas d'aquesta dona, ferida per una malaltia «tabú» és que cap altra, aquest mot pren tot el seu sentit i no fa is falta rebaijar-lo.

«El poder que d'ell havia sortit»

És per això que la guarició d'aquesta dona no és una

guarició ordinària, un gest de misericòrdia del Salvador. Requereix tot el poder re-creador de Déu. Aquest «poder» que travessa Jesús i que ell sent que li surt de dins, no és res més que l'energia del Déu creador i Pare («dynamis» diu el text), en acció més enllà, fins i tot, de la voluntat conscient de Jesús, per venir a guarir a aquesta dona el secret més gran del seu cos i del seu cor. «El meu Pare fins ara treballa...» (Jn. 5,17).

«Qui m'ha tocat el vestit?»

Jesús mesura la importància del que acaba de passar. Vol manifestar el sentit d'aquesta guarició i ratificar-la d'alguna manera com un do que revela el Pare. Això explica la seva actitud aparentment tan dura. Hauria pogut i hauria calgut que respectés la discreció i l'anonimat d'aquesta dona lamentable. Ara bé, malgrat els apòstols que es posen nerviosos per aquesta pèrdua de temps, malgrat la urgència -ja que Jesús és cridat a la capçalera d'una mena moribunda- ell insisteix a desemascarar-la. L'obliga a aquest procés terriblement humiliant de confessar públicament el seu mal, la seva vergonya, la seva transgressió de la llei. La dona ens

apareix tremolosa, en actitud de la culpable, de la pecadora. Es llança als peus de Jesús i ho confessa tot, el seu mal i aquesta guarició secreta.

Certament, Jesús vol palesar la fe que l'ha impulsada. Però hi ha més i la seva actitud és aquí cabdal. Recordem la guarició del lepros. Després d'haver-lo tocat i guarit, Jesús li diu: «Mira, no diguis res a

ningú, sinó ves, presenta't al sacerdot i ofereix per la teva purificació el que va ordenar Moisès, perquè en tinguin una prova» (Mc 1,44). Bé, Jesús no envia aquesta dona a purificar-se. Només li diu, davant la gent: «Filla»... i no «dona» com fa normalment, manifestant així que parla des del si del Pare creador i re-creador. «La teva fe t'ha salvat, ves-te'n en pau i queda lliure del teu mal». Pren un altre cop el mot «mastinx» en tota la seva força com per tocar aquesta dona amb una paraula d'alliberament més enllà de qualsevol ritu i de qualsevol llei.

Més encara, ell mateix no fa cap procés de purificació. Ara bé, tocat per aquesta dona, hi està sotmès per la llei:

Tothom qui els tocarà serà impur, es rentarà la roba, es banyarà amb aigua i quedarà impur fins al vespre (Lv 15,27).

2. Cf. L. BOUYER, *Mystère et ministères de la femme*, p. 17 ss. (ed. Aubier Montaigne).

3. Dic bé, «popular», perquè el llibre de Job, el Deutero Isaïes amb la profecia del servidor sofert, i certs salms de després de l'exili, manifesten una comprensió menys primària del misteri del sofriment.

Deliberadament i públicament, Jesús no fa cap gest de purificació. Ja no és la impuresa de la dona que és encomanadissa, sinó la força de vida que vé de Déu. Tanmateix, ja no hi ha urgència, ja que «encara ell parlava» quan venen a dir-li que la nena és morta. Des d'ara hi ha tot el temps. No l'agafa i, enmig de la gentada, va cap aquesta adolescent de dotze anys, nascuda en el mateix moment en que la dona queia malalta; ell va, l'agafa per la mà i la «desperta», l'«aixeca» per tornar-la a la vida i al seu futur de dona.

Que es deixi, doncs, de sospitar de la dona, que sigui aquest «infant malalt i dotze cops impur» de què parlava el poeta Alfred de Vigny després de dinou segles de cristianisme⁴! Jesús manifesta amb força que no hi ha ni brutícia màgica, ni maledicció sobre la sexualitat femenina:

aquest és, em sembla, el sentit d'aquest signe que Jesús ha volgut que no passi desapercebut de cap manera per tal que ajunti totes les dones més enllà de l'espai i del temps.

El judici de déu

La dona adúltera

Jesús, però, se n'anà a la muntanya de les Oliveres. Atrenc d'alba tornà a comparèixer al temple, i tot el poble anava cap a ell. S'assegué i es posà a ensenyar-los. Aleshores els escribes i els fariseus li porten una dona sorpresa en adulteri i, posant-la al mig, li diuen: «Mestre, aquesta dona ha estat atrapada en flagrant pecat d'adulteri; i Moisès ens té manat a la Llei d'apedregar aquestes tals. Tu, doncs, ¿què hi dius?» Deien això per temptar-lo i tenir de què acusar-lo. Però Jesús s'ajupí i s'entretenia dibuixant a terra amb el dit. Com que ells seguien preguntant-lo, es dreçà i els digué: «Aquell de vosaltres que estigui sense pecat, que sigui el primer a tirar-li la pedra.» I tornà a ajupir-se i a dibuixar a terra. En sentir ells això, es retiraven l'un darrera l'altre, començant pels més vells, i el deixaren sol, amb la dona al mig. Aleshores Jesús alçà el cap i li digué: «On són? ¿Ningú no t'ha condemnat?» Li contestà: «Ningú, Senyor». Jesús li digué: «Jo tampoc no et dondemno; vés, d'ara endavant no pequis més» (Jn 7,53-8,1-11).

«Posant-la enmig...»

Davant d'aquesta escena, cal recordar la història de «la casta Susanna» (Dn 13). Dues dones acusades d'adulteri, però amb profundes diferències. L'una està «envoltada dels seus pares, dels seus fills i dels seus parents», l'altra

arrossegada, empenya endavant per la gentada i els seus acusadors, i posada allà «enmig», aïllada en el menyspreu i la reprovació de tots. L'una arriba velada, «molt delicada i bella», i «els jutges criminals» ordenen que li treguin el vel «per tal de sadollar-se amb la seva bellesa»; l'altra «atrapada en flagrant delictes», com caça forçada. L'una era injustament sospitosa, silenciosa però, «plorant i aixecant els ulls cap al cel, ja que el seu cor tenia confiança en el Senyor»; l'altra aclaparada pel silenci de la vergonya i de la por. Però per a l'una com per a l'altra, els acusadors són notables, «vells del poble», jutges, escribes i fariseus. En tots dos casos cau com un tallant la llei de Moisès: «Si fos trobat un home jaient amb una dona casada, tots dos han de morir igualment, l'home que jeia amb ella i la dona

mateixa Així extirparàs el mal d'Israel» (Dt 22,22-24). Pel suplici de la lapidació «Els testimonis seran els primers d'alçar la mà contra ell per fer-lo morir; després s'hi afegirà tot el poble» (Dt 17,7). I en ambdós casos, segurament «l'home s'ha escapat!»... Dos mil anys, quasi... tanmateix, llegia fa poc

al diari que una dona atrapada en flagrant delictes d'adulteri a l'Iran havia estat condemnada a mort, el seu còmplice condemnat a ésser fuetejat...

«...tenir de què acusar-lo...»

Darrera d'aquesta acusada, un altre és acusat: Jesús, l'escandalosa misericòrdia del qual aboleix la Llei, pensen. Perdonarà encara un cop més? Entre els assistents, molts deuríem dir: «On anem?», sentint l'ensenyament d'aquest, diguem-ne profeta, que fa córrer la gent, sobretot els dies de festa com aquest que acabem de viure. Però els fariseus hi veuen clar, en el joc d'aquest demagog, capaç de seduir els guàrdies que van enviar la vetlla per arrestar-lo: «Ningú no ha parlat mai com aquest home... -¿És que cap de les autoritats o dels fariseus ha cregut en ell? Però aquesta xusma, que ignora la Llei, són uns maleïts!» (Jn 7,45-49).

Aquí estan, doncs, tots dos, Jesús i la dona, «agafats», acusats solidaris, l'una per culpa del pecat, l'altre per culpa de la misericòrdia. Sorprenent cara a cara!

Ara bé, justament, no cara a cara. Jesús refusa de mirar aquesta dona que d'alguna manera, manifestaria aquesta solidaritat i una mena de complicitat entre ells. Perquè no vol reduir el problema de fons a un problema de persona, i el judici, a una gràcia. S'amaga amb fermesa: «Jesús s'ajupí i s'entretenia dibuixant a terra amb el dit»

4. A. DE VIGNY, Les destinées, «La colère de Samson».

continuarà